КЛАСНІ ІГРИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

К.....! А.....! С.....!

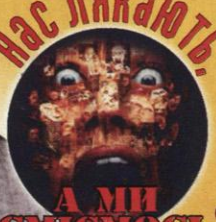

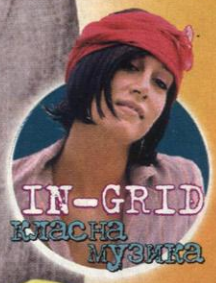

WALT DISNEY

9

Знайомтеся — "CLASS PICTURES"!

Ось так! Тепер і Клас має свою власну кіностудію. Справжнісіньку, з кінокамерою, гримеркою і навіть арт-директором Пундиком, в обов'язки якого входить у вільний від уроків час координувати зусилля звукооператора Джексона, спортінструктора Джо, сценариста Колібрика і актриси Киці. Посильну технічну підтримку надає професор Крапка, з якого все й почалося. Точніше — з кінокамери, складеної ним із старого фотоапарата ФЕД, газонокосарки та триніжки.

Спочатку була любительська зйомка. То увічнювали Пундика на перекладині, то Ковба-сана на даху, то Крапку з паяльником... Весело було! А потім...

А потім Джексон виграв у лотерею кругленьку суму грошей. Усі нетямились від радості, а найбільше радів Класний кіт.

«Подумати тільки! — жахався Ковба-сан, відкладаючи вбік Крапчин калькулятор. — Цілих чотириста п'ятдесят дві банки «Віскасу» і півпачки «Кітікету» на здачу! — і кіт блаженно розтягнувся на підвіконні.

— Ура! — кричав Класний меломан. — Купуємо все необхідне для студії — і повний вперед! Будемо робити кіно!

— Про комп'ютер для спецефектів не забудь, — нагадав Колібрик.

— Ой як добре! — сплеснула руками Киця. — І як воно буде називатися? «Киця-чарівниця»?

— «Кетмен повертається», — озвався розбуджений котисько. — З Ковба-саном у головній ролі. Ня-я-яв! — і кіт зістрибнув на землю. — Можу запропонувати свої послуги. Недорого візьму, — улесливо замуркотів Ковба-сан і став розповідати, що десь у нього є електронна адреса кота Стівена Спілберга, і якщо його, Ковба-сана, гарно попросити і матеріально зацікавити, то він може з ним зв'язатися, і той слушної хвилини потреться об ноги господаря і дасть знати, що є за океаном одна молода, але перспективна кінокомпанія...

— Знаєш, Ковба-сане, — урвався терпець Киці, — якщо всі твої побрехеньки зібрати і окремо видати, то сам Дюма позаздрив би такому зібранню творів. Іди геть!..

Тут Пундик нагодився. Розповіли йому Джексон і Киця про свої плани, і в нього аж очі загорілися.

— А давайте якусь кулінарну передачу знімемо, на телебачення запропонуємо. Може, сподобається.

— Так, так, — підтакнув Ковба-сан, — і назвемо її «Сніданок гурмана». А я буду головний редактор!

— На горищі будеш мишей редагувати! — почувся басовитий голос Джо. — А я вам скажу, що найбільшим попитом користуються спортивні передачі. Про футбол, баскетбол, про водні види...

— А я пропоную, — вклинився Класний, — зняти містичний серіал про привида, який завівся у Класному підвалі і краде щоденники з двійками. Колібрик сценарій напише...

— Я містикою не цікавлюсь, — озвався Колібрик, — мені більше детективи подобаються, де мізки треба посушити. Я напишу сценарій з інспектором Приходьком.

— Ось за це тебе хвалю я, ось за це тебе люблю, — мовив, мов Мийдодір із казки, Приходько, непомітно підійшовши до компанії. — А ти будеш моїм учнем, гаразд? Гонорари — пополам!

— Містика, спорт, детективи, — протягнула розчаровано Класна красуня. — А як же моди? Привид у краватці від Кардена, Кличко в рукавицях від Тайсона, Шерлок Холмс з годинником «Картьє»...

•

— Де дощ? — кричав арт-директор Пундик у мегафон. — Сонце скоро вийде з-за хмар — як знімати?

Ковба-сан прожогом кинувся до шланга (він відповідав за дощ на майданчику) і став відкручувати кран.

— Добре, — подав голос звукокінооператор Джексон. — Кицю, поправ зачіску... отак... парасольку лівіше... так-так-так... Дощ! Звук! Камера! Мотор!..

Задеренчала камера, і Киця в червоному платті, з червоним парасолем почала ходити перед об'єктивом. Вона грала роль дівчини на ім'я Мерседес Бонасера, учениці 7-А класу Барселонської середньої школи №15.

— Ах, — заклопотано говорила вона, — вже скоро дзвінок на урок, а його все немає. Невже щось сталося?..

Звук дощу глушив її слова, а стурбованість надавала неповторного шарму Класній актрисі.

— Він мав їхати через Бульйонський ліс, — не знаходила собі місця Киця, — а там хулігани... Що робити, що робити?

Продеренчав велосипедний дзвоник, у кадрі з'явився Колібрик на велосипеді, в чорному плащі.

— Ну що, ти бачив Родрігеса? Бачив? — згорала від нетерпіння Киця.

— У-у-х, насилу втік від одноокого Хуана і його посіпак з паралельного класу! — промовив, утираючи спітніле чоло, Колібрик, а за сценарієм — Карліто.

— Кажи ж мерщій, кажи! — наполягала Киця-Мерседес. — Ти його бачив?

— Так, з ним все гаразд.

— Ти передав йому записку?

— Звичайно, і при мені він написав для тебе відповідь. Ось...

Киця нетерпляче вихопила аркуш і швидко пробігла його очима.

— Ах, яка прикрість! Він не зробив уроки, і його не випускають з дому...

— Все, все, все! — махав руками Джексон. — Відзнято! Дякую всім, на сьогодні досить. Зустрінемося завтра після уроків.

•

День за днем збігали зйомочні дні — і ось уже весь відзнятий матеріал на монтажному столі. Теплими вересневими вечорами вся Класна компанія збиралася в монтажній і з шумом, гамором обговорювала, яку сцену краще вирізати, а яку — притримати. Не без суперечок, не без охриплих горлянок,

але стрічку було складено, склеєно, озвучено в студії і заправлено в апарат. І ось урочиста мить. З цієї нагоди Крапка дозволив перетворити свій експериментальний кабінет на кінозал і навіть дав широку білу парусину — на екран, за що був великодушно посаджений на почесне місце в першому ряді.

Зал збуджено гудів, усі обмінювалися веселими репліками, передчуваючи дві години мистецької насолоди. І ось вимкнули світло, засвітився екран...

Такого фурору в Крапчиній лабораторії не було давно (здається, з минулої середи). Коли згасли останні кадри стрічки і в залі увімкнулося світло, зал ще якийсь час вражено мовчав. Пані Ганя потай змахувала сльози з очей. Крапка замислено крутив у руках окуляри, а Во Вік так розхвилювався, що навіть не попрощався і, поки ще не послабшали враження від побаченого, з червоними очима побіг до себе писати чергову Книжку для Киці. Ця красномовна тиша була миліша нашим героям за найгучніші похвали і фотографії в журналах. Це означало, що фільм достукався до глядацьких сердець.

— Мені досі не йде з голови ота сцена в директорському кабінеті, — зізналась Крапці уже при виході пані Ганя. — Як він тримався перед отим падлюкою Педром Рамоновичем!.. Так і не сказав, хто розбив лампочку в класі.

— А які були очі в Родрігеса перед контрольною з математики... — скрушно похитав головою Немо і так розхвилювався, що аж люльку запалив.

І всі сходились на тому, що найефектнішою у фільмі була фінальна сцена примирення, де навіть Ковба-сан зіграв епізодичну роль кота з бантиком.

А потім був фуршет з кока-колою і цукерками.

— Ось! — радісно закричав Джексон, влітаючи у Клас із листом у руці. — Дивіться!

Всі уважно подивились на конверт.

— Це, — вів далі Джексон, — запрошення на мелодраматичний кінофестиваль у Канюки. І означає це те, що старалися ми недарма...

— А де оті Канюки? — обережно поцікавилась Киця.

— В сусідньому районі, — охоче пояснив Колібрик, — сорок п'ять хвилин на автобусі...

— А це ви бачили! — вбіг услід за Джексоном Ковба-сан, розмахуючи якимось папірцем з печаткою. — Рекламний контракт на півроку з фірмою «Луска і хвіст», яка виробляє корм для... акваріумних рибок!..

«Це ж треба так, — подумали всі, — дві хвилини на екрані — і відразу отаке визнання!» І з повагою подивились на Ковба-сана. Цей погляд не можна було сплутати ні з чим: на кота дивились так, як можна дивитись на істоту, в якої попереду велике майбутнє. Як на знаменитість, хоч і майбутню.

КЛАС! КЛАСНІ ігри

№ 09'2003

ЗМІСТ

Книжка для Киці: Бути чи не бути, або Поради актриси Лариси
Who is хто? Відчайдушна красуня Сальма Хайєк
Фантастика! Гаррі Гаррісон. Швидкість гепарда та лев'ячий рик
Гайда в кіно! Дракон повертається! + Доступна мова мистецтва
Казки і казкарі: Помандруймо разом з Нільсом!
Та невже! В лабіринтах пам'яті людської
Білі плями планети: Ієрогліфи у небі
Разом з Класом в ногу з часом: Кадр, зйомка, звук... Мотор!
Страшилки від Класного: Нас лякають, а ми сміємося!
Поряд з нами: Хвостаті, пернаті і... знамениті
Живий куточок: Собаче почуття провини + Як кіт із собакою...
Бізнес-клас: Як забавка мистецтвом стала
Для допитливих: «Sea Hawk»
Лікбез для хлопців: Сам собі іміджмейкер!
Цікавенькі були!
Класний спорт: М'яч у кошику
Легенди спорту: Наші в NBA
Hi-Files + Куточок меломана
Класна музика: Ін-Грід: Tu m'as promis! + Ось такі «МультФільми»!
Класний гіпертест + Klacword
Логічні задачки
Іготека + Гра
Твоя сторінка
Трюки з монетами
Кросворди від ДуКласа
Японські кросворди

«КЛАС!»
пізнавально-розважальний журнал №09'2003 (81)
Реєстраційне свідоцтво КВ №1929 від 10.04.96 р.

Засновник і видавець: ТзОВ «W», вул. Живова, 11
Адреса для листування: 46008, м.Тернопіль, а/с 525
тел./факс (0352) 22 90 05, 25 04 98
e-mail: admin@schoolboy.com.ua

Передплатний індекс: 40240
Тираж 25 000 примірників. Підписано до друку 15.08.2003
Друк: ТМ «Мандарин» ТзОВ «Видавнича група «Експрес»
тел. (0322) 97 47 68. Замовлення № ...561.....

Розповсюдження «Школярик»
Тетяна Кошелінська, **Василь Косович**
тел. (0352) 23 50 35, 43 10 72. Ціна договірна

Кольороподіл «Колір ПРО»
м. Львів, тел. (0322) 35 34 40

Редакційна колегія: ..... **Во Вік**
..... duklas@schoolboy.com.ua ..... **ДуКлас**
..... **Анатолій Саган**
..... **Ольга Косович**
Художники: ..... **Сергій Шемета, Андрій Урбан**
Наталя Марцюк, Світлана Словотенко, Наталя Гайда
Набір та коректура ..... **Олександра Вовк**
Технічний супровід ..... **Андрій Зеленський**
Верстка ..... **Олена Березовська**
Шеф-редактор ..... **Володимир Головач**

Для «Класу» писали, малювали і фотографували:
Василь Тесля, Оксана Копак, Мар'яна Стеценко, Ірина Вівчар, Володимир Сушкевич

© **W ltd**, 2003
При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!+» посилання на журнал обов'язкове.

Бути чи не бути, або Поради актриси Лариси

Не так давно наш Ковба-сан зітхав і мріяв про кар'єру кіноактора. А сьогодні — ти? Втім, чого я так дивуюсь? Адже я й так знав, моя суперсяйна зірочко, що рано чи пізно ти заговориш про кіно. І не просто про кіно, а про своє зоряне майбутнє у ньому. І знаєш, чому? А тому що кожна дівчина мріє стати кіноактрисою. Так, так, кожнісінька, тільки одні мріють безнадійно, знаючи, що все одно з того нічого не вийде. В деяких батьки будуть ставати дибки, іншим природа чогось не додала, чогось передала... А є ще одна категорія дівчат, які просто мають занижену самооцінку, а це, скажу щиро, дуже великий недолік. З ним взагалі важко знайти роботу, ну а в кінематографію — ні ногою!

Правда, є серед бажаючих потрапити на екрани дуже настирливі дівчата. Гадаю, Кицюню, ти до них також належиш, інакше, чого б це я тут з тобою панькався, розказував про все на світі. Тільки для того, щоб ти робила правильні висновки і досягала своєї мети в житті. Отож, настирна моя Кицю, сьогодні поговоримо про кіно. І якщо в тебе десь причаїлося бажання зробити власну кінокар'єру, тоді поміркуємо про те, що потрібно, аби стати актором кіно чи театру. Але не просто якимось актором, а хорошим, перспективним та «дорогим».

Сам актором я не був, тож якщо почну зараз від свого імені просторікувати про плюси і мінуси акторського життя-буття, віри цим словам буде мало. Нехай краще буде так: мені все-все-все розповість одна відома актриса (назвемо її Лариса), а я вже з вами почутим поділюся. Згода?

Вустами бувальця

Професія актора — одна з найдавніших у світі. Першими акторами були шамани, які влаштовували цілі ритуальні вистави для свого племені. Нерідко магічна сила цих людей залежала від того, наскільки добре вони входили не тільки у транс, а й у роль. Їхньому мистецтву поклонялися інші.

Давні греки теж полюбляли сценічні дійства. А що смаки у Давній Греції були вже геть не ті, що в первісних землеробів чи кочівників, то й потреби їхні естетичні повною мірою могли задовольнити лише першокласні актори. Ти будеш сміятись, але навіть знатних полководців супроводжували актори, які досконало володіли ораторським мистецтвом. А блазні в кожному королівстві займали часом важливіше місце, ніж радники чи міністри. І все тому, що володіти словом — це велика справа. Розмальовані вуста блазня іноді говорили настільки серйозні речі, що могли ненароком вплинути на політичні та економічні справи держави.

Що не кажи, а життя теж проходить за якимись, невідомо ким написаними сценаріями, і всі ми, хто більше, хто менше, актори. Різниця лише в тому, що одні так і лишаються аматорами, граючи ролі вдома, у школі, на роботі... А інші — починають робити це за гроші. За славу. Ох уже ця слава...

Через неї, точніше, через прагнення її досягти і якомога довше нею володіти, стільки людей втрачають голову і, не прислухавшись до свого справжнього покликання, йдуть у кіно. А що, коли міс Фортуна їм не усміхнеться? Ніхто нічого не гарантує, і ніхто не застрахований від невдач. Але якщо бажання стати справжнім актором сильніше за будь-які застереження, тоді... читай далі.

Лицедійство-чародійство

Скажи-но, Кицю, чи не любила ти колись переодягатися в різних принцес та фей, ходити на маминих «шпильках», вимальовуватися перед дзеркалом усіляким крамом, нелегально видобутим з маминої косметички? Та ні, нікого я не критикую. Розумію, що це вже в минулому, і ти сьогодні маєш зовсім інші інтереси. Я просто хочу це знати. Бо саме така поведінка дитини свідчить про явні задатки до акторства.

А як у тебе справи з літературою, з поезією? Чи любиш декламувати вірші напам'ять? Так, добре. Хороша пам'ять актору ще ніколи не зашкодила.

Ну а якщо ти крім цього займаєшся музикою, танцями і спортом, тоді вважай, що дорога у світ кіно для тебе відкрита. Тільки вся задача в тому, як її пройти?! Для початку, Кицюню моя мила, поцікався, які дитячі чи молодіжні театральні студії, драматичні гуртки чи щось

такого роду існує у твоєму місті. Багато професійних акторів завдячує своїй кар'єрі якраз цьому початковому досвіду, коли були зроблені перші кроки до справжнього мистецтва. Тут усе буде залежати від професійності й таланту твоїх педагогів. І саме тут може бути зіграна твоя перша «велика» роль, що стане стартовою сходинкою до п'єдесталу слави.

Щодо ролей, то, як відомо, вони бувають позитивні та негативні. Спробуй себе по можливості в кожній з них, щоб відчути, де твоя козирна карта. Є чудові актори, які здобули світову славу, неперевершено зігравши роль Баби-Яги. Як кажуть: «Кожному своє».

Будь готова до того, Кицюню моя талановита, що як тільки ти почнеш своє акторське життя, коло тебе відразу появиться багато зацікавлених осіб: одні з них будуть твоїми шанувальниками, інші — критиками. На будь-які критичні зауваження треба реагувати спокійно, без зайвих емоцій. Нема диму без вогню, але «професіоналів» пускати цей самий дим просто в очі у нас предостатньо. Тому сприймай це як належне і... вчися, працюй над собою, вдосконалюй те, що в тобі вже є. Виробляй те, чого ще немає. І тоді все буде добре. Аплодисменти і «Оскари» просто так не роздають, про це слід пам'ятати завжди. Але до цього ще трохи далеченько.

Кожен крок — як дубль перший

Наступний крок до мрії — вступ у театральний інститут. Тут ти познайомишся з багатьма цікавими людьми, серед яких, можливо, будуть режисери, що матимуть «живий» інтерес до твоєї особи. Почнеться навчання і праця у студіях. Можна спробувати себе в рекламі, «засвітитися». Від тебе вимагається вміння себе подати. Для актора це важливо, від цього залежить, як скоро його помітять і чи помітять взагалі. Тільки не перегинай палицю, показуючи те, чого не маєш.

Справжній актор повинен вміти чекати. Але не сидячи в кутику, а працюючи. Чекати слави. Популярності. Тих же грошей. Яка б не була знаменитість, ніщо відразу не падає на неї. Треба відчути роль, віддати їй усі сили. Тоді це успіх!

Усі гарні актори надзвичайно працездатні. І це не лише зубріння ролей або кривляння перед дзеркалом. Треба постійно розширювати світогляд, нарощувати інтелект. Скажімо, щоб добре зіграти роль Жанни д'Арк, мало просто завчити слова, треба пригадати, а комусь і вивчити історію Столітньої війни. Це дозволить краще зрозуміти героїню, передати її емоції та прагнення.

Кожна професія має свої переваги та вади, і професія актора аж ніяк не виняток. Отож якщо коротко, плюси тут такі:

- можливість проявити свої акторські дані і, кінець кінцем, вдовольнити своє самолюбство;
- популярність і слава, а число твоїх шанувальників зростатиме зі швидкістю світла від софітів;
- практично повна відсутність такої всім нам ненависної рутинної одноманітності в акторській роботі;
- можливість побачити світ — раз, опинитися на вершечку олімпу — два, заробляти гонорари з багатьма нулями — три (невелика, та все ж...).

До мінусів можна зарахувати, в першу чергу, залежність від випадку: не завжди просто знайти хорошого режисера, а також надійного супутника в житті, адже не кожен зрозуміє і змириться з реаліями акторських буднів.

А ще — можливість розчарувань як в самій собі, так і в тих, хто тебе оточує. Але така можливість, Кицюню моя дорогенька, є в кожного з нас, незалежно від того, де і ким ми працюємо. Це ж наше життя!

Відчайдушна красуня Сальма Хайєк

«Хто вона? Звідки? Хто її батьки?» — це тільки надводна частина айсберга Кициних запитань, що мало не потопив суперлайнер Колібрикової ерудиції. Вундеркінд робив відчайдушні спроби зманеврувати в бік то лазерної голографії, то генної інженерії, та Класна красуня була невблаганна: подавай їй Сальму Хайєк — і край! І от коли вона вже от-от мала дати останній вирішальний залп, нагодився я, Джексон, людина, яка до шоубізнесу близька так само, як Арнольд Шварценеггер — до Термінатора.

Людина я скромна, тож не розповідатиму, як виручив із халепи нашого вундеркінда, який він був вдячний і пригостив мене морозивом. Краще послухай, як я про Сальму Хайєк розповідатиму.

Знаю напевно, що Сальма Хайєк — мексиканська актриса, яка живе і працює у США. А ще знаю, що народилася вона 2 вересня 1968 року в місті з назвою Коацокоакос. Батько — ліванець, бізнесмен, а мати — мексиканка, оперна співачка.

Коли дівчинці бамкнуло дванадцять, батьки віддали її в католицький пансіон благородних дівчат в американському штаті Луїзіана. Та Сальма там не затрималась: одної неділі, аби не поспішати на утреню, вона перевела всі будильники на три години вперед! Ото було галасу! «Гарна ти людина, — сказали їй наставники, — але переводити будильники?..» І спровадили її до школи в Мехіко.

Час ішов, Сальма дорослішала, ставала гарнішою, на неї, як метелики на світло, починали задивлятися хлопчиська. І батько відіслав її до тітоньки в Х'юстон (від гріха подалі!). Мандри довго не тривали: знову повернувшись до Мехіко, сеньйорита вступає тут до коледжу міжнародних відносин і навіть провчилася кілька років. Аж поки не надумала запросити маму-тата на ланч, на якому проголосила про кінець студентської ери у житті та початок театрально-кіношного періоду. Вмовляти чадо повернути на шлях істинний було просто безглуздо...

Бридне «мило»

Зігравши кілька ролей у театрі, Сальма впала в око телевізійникам і вже невдовзі крутила в руках запрошення на зйомки серіалу «Новий світанок». Далі була головна роль у теленовелі «Тереза».

У 1991 році «мильна» зірочка вже в Лос-Анджелесі. Інтенсивні заняття англійською та вправи над акторською майстерністю приносять чималі дивіденди. У 1995 році, коли вийшов «Відчайдушний», публіці припав до смаку телекоктейль, замішаний на Сальмі, Антоніо Бандерасі та Роберті Родрігесі. Потім партнером Сальми був Джордж Клуні («Від заходу до світанку»). Щоразу на зйомках їй паморочилось у голові, коли на її тендітні плечі вішали (згідно зі сценарієм) зміючку-гримучку, але нічого, жива лишилась.

Успіх «Відчайдушного» став неявним запрошенням Сальми Хайєк в акторську еліту. Навіть невдачі двох наступних фільмів не заглушили овацій, якими нагородила публіка кінокрасуню. Фільм «Догма» тільки підтвердив її акторські здібності. І ось невгамовна Сальма вкотре викликала долю на дуель — узялася за роль у фільмі про знамениту мексиканську художницю.

На колір і смак аміго не всяк!

Картина «Чесна гра» додала шарму перспективній Сальмі. Там вона — дружина копа, який полює за дошкульними російськими мафіозі. Ролі було — хвилин на десять, але всі визнали, що виглядала Сальма кращою за саму Сінді Кроуфорд!

А потім — як по маслу!.. Родрігес запросив улюбленицю Хайєк у свої «Чотири кімнати», оті кіноапартаменти виявилися до біса щасливими, бо стала відтоді Сальма жити-поживати і гонорарів наживати. Але й це ще не кінець казочці! Ролі посипались, як подарунки з мішка: в романтичній комедії «Хто спішить, той людей смішить», «На межі розриву» з «гладіатором» Расселом Кроу і навіть роль циганки Есмеральди в «Горбуні з Нотр-Дама».

В 1998 році у світ вийшла «Студія-54». Картина про знаменитий ігровий клуб — центр диско-музики 1970-х, розташований у Нью-Йорку на перетині Бродвею та 54-ої вулиці, справжнісіньке кубло наркоманів. Тоді ж зняли «Факультет» Родрігеса, де, між іншим, грав і Елайджа Вуд, тоді ще не такий відомий. А якою неперевершеною була Сальма у фільмі «Дикий, дикий Вест»! Чи в головній ролі екранізованого роману Маркеса «Полковнику ніхто не пише». Кіно навіть у Каннах показали.

Кулуари, мемуари...

Чого журналісти недочують, те обов'язково вигадають. А як уже прибрешуть!.. Тож краще вже привідкрити завісу приватного життя актриси і взнати, що:

1 Про особисте життя вона не любить просторікувати ніколи і ні з ким. Але не заперечує того факту, що Марлон Брандо викликає в неї щиру симпатію.

2 Сальма не в захваті від своєї фігури, але, приймаючи себе такою, яка є, не

раз і не два потрапляла у списки найпринадливіших актрис латиноамериканського походження, обганяючи навіть Дженніфер Лопес.

3 За голлівудськими мірками — просто Дюймовочка. Всього лиш 157 сантиметрів. Може, воно й так, але яких сантиметрів!

4 На зйомках фільму «Фріда» їй довелось відростити маленькі вуса, аби все виглядало якнайприродніше. Для цього вона кілька разів поголилась. І коли те мистецтво вже насититься своїми жертвами!?

5 У фільмі «Дикий, дикий Вест» в одному з епізодів на її тілі одночасно почивало рівно 20 тарантулів (отруйних павучищ). А ще якось раз десь у супермаркеті Сальму вкусила мавпочка і накинулась дурнувата папуга.

6 Для одного одіозного журналу Сальму попрохали позувати у шатах з вершків. Дівчина спочатку комизилась, а потім так увійшла в смак, що навіть торт собі на голову натягла. Це все тому, що Сальма обожнює вершки, особливо — у гарячому шоколаді.

7 Улюблене заняття Сальми — курити сигари (її спільницею можна по праву назвати французьку письменницю Жорж Санд, котра викурювала по три на день). Файчить Сальма уже 12 років і каже, що це її єдине ефективне розпруження після важкого робочого дня.

8 Часто плутає повороти і блукає власним авто, а потім телефонує знайомим і запитує, як дістатися додому.

9 Кілька років тому Сальма заснувала власну кінокомпанію — набридло чекати, поки Голлівуд запропонує їй зоряну роль. До того ж з'явилась прекрасна перспектива втерти носа усім задавакам-режисерам чоловічої статі.

10 Її першу режисерську роботу «У часи метеликів» було представлено на міжнародному фестивалі в Санто-Домінго.

11 Актриса рідко кому зізнається, що їй уже 35.

12 У перекладі з хінді її ім'я означає «мир».

13 Довгий час Сальма, як і Том Круз, страждала на дислексію — таке вроджене захворювання, при якому дитина не може вловити зв'язку між літерою та звуком.

Справи амурні

Та це далеко ще не все про нашу красунечку Сальму. Цікаво, з ким і де проводить вихідні? А то вже її приватна справа. Захоче — сама розповість.

А ось який комплімент відпустив кінозірці шведський актор Стеллан Скарсгард: «Аж дивно зустріти голлівудську зірочку, в якої — ані граму силікону!» Інший комплімент, комплімент ділом, Сальма зробила собі сама, обравши у бой-френди Едварда Нортона — власника найвищого IQ на весь Голлівуд. А найжагучіший поцілунок їй довелося пережити з Расселом Кроу, і то не лише на знімальному майданчику. Життя є життя, і хіба ж актори не такі самі люди, як і ми з тобою? Ну хіба що трішки відоміші.

Геть неповна фільмографія

- **1994** — «Гонщики»
- **1995** — «Чотири кімнати»
- **1995** — «Чесна гра»
- **1995** — «Відчайдушний»
- **1996** — «Від заходу до світанку»
- **1996** — «На грані розриву»
- **1996** — «Утікачі»
- **1998** — «Студія-54»
- **1998** — «Факультет»
- **1999** — «Дикий, дикий Вест»
- **1999** — «Полковнику ніхто не пише»
- **1999** — «Голлівуд назавжди»
- **2000** — «Траффік»
- **2001** — «Готель»
- **2002** — «Якось у Мексиці»
- **2003** — «Фріда»

Гарі Гаррісон
Швидкість гепарда та лев'ячий рик

— Він їде, тату! — закричав Біллі, змахнувши польовим біноклем. — Щойно об'їхав ріг Ліловоі вулиці.

Генрі Броген щось задоволено собі буркнув, не без труднощів сідаючи за кермо свого розкішного — це вам не якась мікролітражка зачухана! — лімузина: двадцять два фути завдовжки, вісім — завширшки, двигунчик на триста шістдесят кінських сил, четверо дверцят, скрізь електричні моторчики, система кондиціонування повітря... Місця між чималеньким «бубликом» та шкіряним переднім сидінням не бракувало, однак і Генрі при таких солідних габаритах теж був далеко не Хлопчик-Мізинчик. Він знову щось буркнув, повертаючи ключ запалювання. Гараж здригнувся від ревіння могутнього двигуна. Генрі вишкірився на всі кутні, підносячи розжарений припалювач до кінчика довжелезної сигари.

Біллі, присівши за огорожею, не відривав свого погляду від бінокля. Аж нарешті гукнув тремтливим від хвилювання голосом:

— За квартал від нас, скидає швидкість!

— Поїхали! — весело закричав у відповідь батько і натиснув на педаль газу.

Гуркіт вихлопу нагадав грім, відкрита брама гаража затремтіла, порожні консервні бляшанки застрибали на полицях. Величезний автомобіль вирвався з гаража на під'їзну доріжку, вулицю й покотився не без грації та величності «Боїнга-747». Ревучи, мов голос самої свободи, він обігнув одноциліндрового з пластику й фанери одномісного «економного жука», який витрачав один галон пального на сто тридцять дві милі і за кермом якого сидів Саймон Пісмайр. Саймон саме намірився повернути на свою під'їзну доріжку, коли повз нього проскочив дредноут автострад і піднятий ним вітер мало не змів мікролітражку Саймона з асфальту. Саймон, побагровівши від люті, підвівся над вітровим склом, наче ховрашок над своєю ніркою, в безсилій злобі потрусив кулаком услід автомобілю, та звук його слів заглушило ревіння восьми циліндрів. Генрі Броген насолоджувався цією сценою, відбитою дзеркалом заднього виду, він так дико реготав, що попіл із сигари впав йому на штани.

Чого вже й казати, видовище було пречудове: велет-кит розтинав косячок піскариків. Малесенькі автомобільчики, які снували по вулиці, розліталися у різні боки, водії з виряченими очима спостерігали, як Генрі проїжджає повз них. Не менше від автомобілістів дивувалися й пішоходи з велосипедистами, які свого часу встигли відтяти в автолюбителів чималу смужку хайвею. Навіть якби перед ними з'явився живий король у розкішній кареті чи кращий бейсболіст Америки на плечах своїх товаришів по команді, це не могло б спричинити більшого зацікавлення. Тої самої миті Генрі був королем дороги і аж світився від задоволення й насолоди.

Втім, він не збирався заїжджати бознакуди. Автомобіль, глухо рокочучи двигуном, дочекався, поки спалахне зелене світло, потім повернув за ріг на Голлівудський бульвар і зупинився біля аптеки. Вимикати двигун Генрі не став, виліз із кабіни, щось буркаючи собі під ніс і удаючи, що не помічає захоплених поглядів усіх тих, кому доводилось проходити чи проїжджати повз нього.

— Чудова машина, — зустрів його біля дверей лікар Кайн, власник цієї аптеки, і протягнув чотиристорінковий примірник щотижневика «Лос-Анджелес таймс». — Та й ви, я бачу, теж у прекрасній формі!

— Дякую вам, док. Ви ж знаєте, гарний автомобіль і догляду відповідного потребує.

Десь із хвилину вони потеревенили про звичайні дрібниці: про відключення світла на Східному узбережжі, про школи, які мають закриватися через брак електричної енергії, про чергове екстрене звернення президента, про шанси Мітчелла і Стена на звільнення на поруки. Потім Генрі неквапним кроком повернувся до автомобіля, кинув газету на пасажирське сидіння. Він саме відчиняв дверцята, щоб сісти за кермо, коли підкотив на своєму «економному жуку» Саймон Пісмайр.

— Ну що, Саймоне, невже оця штука й справді економить бензин? — із посмішкою запитав Генрі.

— Слухай мене, ти, чорти б тебе забрали! Ти виїхав на цьому танку й мало не розчавив мене! Я заявлю на тебе в поліцію!

— Ну що ти, Саймоне. Я ж нічого такого не накоїв. І навіть близько до тебе не наближався. Я був дуже уважний за кермом, бо ж розгледіти твою крихітку подекуди ой як нелегко!

Саймон весь густо почервонів і люто посунув на Генрі.

— Не смій так зі мною говорити! Я подам у суд на тебе й на твого монстра, який спалює наші безцінні національні резерви...

— Годі. Саймоне, не гарячкуй. Твоє «тік-так» може й відмовити, якщо будеш так сильно хвилюватися. Адже ти в такому віці, коли серце своє потрібно берегти. І знаєш ти й те, що з законом у мене все гаразд. Усі, хто міг, мене вже перевірили: і комісія з цін та ресурсів, і департамент з податків, і поліція — геть усі! Вони нетямились від мого автомобіля, а коли йшли від мене, то всі потискали мені руку, немов справжні джентльмени. Закон прихильний до моєї машинки, Саймоне. Чи не так, містере патрульний?

Полісмен О'Райлі, який саме милувався автомобілем Брогена, притулив свого велосипеда до стінки й помахав рукою.

— Суща правда, містере Брогене, — запевнив коп і швиденько пірнув у магазин, не маючи бажання втягуватися в цю дискусію.

— Отож бо й воно, Саймоне, — Генрі сів за кермо, трохи притиснув акселератор. Двигун заревів, мов дикий звір, і люди відсахнулися назад.

Саймон запхався у вікно.

— Ти їздиш на цій машині тільки для того, щоб дошкулити мені! — прокричав він. — Ось для чого ти це робиш! — кров ще сильніше прилила до його голови, на чолі проступили краплини поту.

Генрі добродушно усміхнувся, затягнувся сигарою і тільки потім відповів.

— Дарма ти так, друже. Ми ж із тобою вже сусідимо багато років. Пригадуєш, як я купив «Шевролет», а ти на тиждень пізніше придбав дводверний «Б'юїк»? Я купив відмінний, дарма що уживаний чотиридверний «Б'юїк», а ти того ж дня надибав десь новий «Торнадо». Ні, звичайно, я розумію, що це чистий збіг обставин. А коли я викопав у себе двадцятифутовий басейн, ти, ну так уже вийшло, вирив собі басейн на тридцять два фути, та ще на цілий фут глибший, ніж у мене. Однак мене це аніскільки не хвилювало...

— Дідька лисого!

— Гаразд, може, й хвилювало. Зате тепер не хвилює, Саймоне, абсолютно не хвилює!

Він натиснув на акселератор, дредноут автострад велично рушив з місця, обігнув ріг та щез за поворотом. І Генрі, рушаючи до свого дому, не міг згадати дня, коли ще сонце світило б так яскраво, а повітря було б таким солодким. Годі й казати, день видався на славу!

Біллі чекав на нього біля гаража й зачинив браму відразу, як тільки їх проминув блискучий бампер. Хлопець голосно реготав, коли батько почав розповідати йому про все, що сталося, а під завісу історії вони вже удвох аж заходилися від нестримного сміху.

— Ех, тату, шкода, що я не бачив його мармизи! Слухай, а чому б завтра не збільшити гучність вихлопу? На виході посилювач може дати двісті ват, а між задніми колесами в нас дванадцятидюймовий динамік. Що на це скажеш?

— Можна, але тільки зовсім небагато. Нехай і на наступні дні щось залишиться. Давай-но поглянемо на годинник, — він повернувся до панельної дошки, і посмішку з його обличчя як вітром здуло. — Лишенько, це ж я проїздив цілих одинадцять хвилин. Не знав, що так довго.

— Одинадцять хвилин... це близько двох годин.

— Я знаю це, чорт забирай. Сподіваюсь, ти мені допоможеш, бо я якщо буду сам, то після всього мені забракне сил підняти за обідом ложку.

Біллі видобув з ящика з інструментами заводний ключ на довгому штирі, відкрутив кришку з бензобака, вставив ключ у гніздо. Генрі поплював на долоні й узявся за рукоятку.

— І навіть якщо цю пружину доведеться зводити дві години, — пропихтів він, — все одно овчинка варта вичинки.

ДРАКОН ПОВЕРТАЄТЬСЯ!

Мабуть, не за горами той час, коли кінознаменитості, складаючи заповіт, будуть включати в нього такий невеличкий пунктик: «Я, Сильвестр Вандаммович Шверценеггенко, забороняю всім режисерам, кінооператорам та продюсерам експлуатувати образ мій та моїх біцепсів, трицепсів і дельтаподібних м'язів у кінобізнесі як з комерційною метою, так і для любительських зйомок...» І так далі, і так далі, і так далі...

«Чи є від чого справді бити на сполох?» — спитаєш ти. І в чому тут проблема? Для одних це, може, й не проблема зовсім, а для інших — як осквернення. Світовий кінематограф перейшов черговий рубікон. Уперше в кінострічці буде використана комп'ютерна версія реального, хоч і нині покійного актора. Честь (а може, й зовсім навпаки) відкрити список експериментально відроджених знаменитостей випала Брюсові Лі, який загинув тридцять років тому. Раніше подібних процедур зазнали Мерилін Монро і Джон Вейн, але то були короткі епізоди в рекламних роликах. І от кінодівки пішли далі...

Якби за студійні експерименти з Брюсом Лі взялися європейці чи ті ж американці, весь Схід, мабуть, обурився б несказанно! Однак цього разу за «оживлення» взявся південнокорейський продюсер Чул Шин. Йому, бачте, закорітло продовжити серію про Дракона стрічкою «Воїн Дракона» («Dragon Warrior»). А який Дракон без Брюса Лі в головній ролі!

Для створення фільму підприємливий кореєць терміново залучив усі новітні досягнення в галузі комп'ютерної графіки й анімації. А що вже тут роботи! Наприклад, проблема реалістичного зображення всяких рідин — води, крові, поту — на шкірі віртуального Брюса. А створенням пишної синювато-чорної чуприни буде займатися спеціальна графічна програмка «Shag-Fur» для створення ворсистих поверхонь додаванням сплайнів (кривих ліній).

Подбали і про аудіодублера — кричати за кадром «Кі-і-ійя» буде спеціально запрошений для цього звукоімітатор. Це завдання серйозно полегшується тим, що Брюс Лі, на відміну від того ж Джекі Чана, говорив мало і скупо, надаючи перевагу не слову, а ділу. Уявляю, яка морока почнеться для звукооператорів, коли справа дійде до віртуального відродження Еді Мерфі чи Уілла Сміта. От зі Шварцем ніяких проблем бути не повинно, головне, аби тільки іміджу свого докорінно не міняв.

Для побудови бойової пластики і хореографії бою до зйомок залучають кілька сотень майстрів бойових мистецтв різних шкіл. Завдання Шина — відібрати найдостойніших. А відзняти їх, оцифрувати і поєднати з матричним Лі — то вже справа техніки. Комп'ютерної. Бюджет картини складає 50 мільйонів доларів, а в прокаті вона має з'явитися в 2004 році.

У фільмі будуть задіяні реальні актори і використані справжнісінькі ландшафти і пейзажі. Бо жива, неоцифрована природа завжди поряд і грошей за зйомку не бере.

Щоправда, продюсеру перед початком роботи довелося добряче поморочитися з родичами Брюса Лі, які спочатку навідріз відмовлялися давати згоду на відтворення віртуального образу дорогої їм людини. Однак після тривалих переговорів вдова Брюса Лінда та її дочка Шенон таки дали «добро».

На сьогоднішній день комп'ютерна анімація являє собою настільки розвинуту галузь високих технологій, що головна проблема, яка стоїть перед нею, — це дефіцит нових ідей, нових способів, сюжетів і стилів. Диваки ті кіношники! Невже тут не можна задіяти електронні машинні мізки?

Навряд чи новий фільм переверне уявлення про технічні можливості кіно, тут зовсім в іншому заковика. Така кінореанімація означає, що в сучасних акторів з'явилися серйозні конкуренти в особі оцифрованих персонажів. Це по-перше. А по-друге, що сказав би сам Брюс Лі, дізнавшись, що витворяє з ним Чул Шин? І чи захотів би він виробляти перед камерою все те, чим буде займатись його віртуальний двійник?

Доступна мова мистецтва

За що нам часто дорікають дорослі, так це за любов до словець типу «Бум!», «Стук!», «Ба-бах!». Запитується, чому? Пояснення одне: це не та мова, якою говорять дорослі. От якби ми всі говорили так, як вони...

Тоді переказ епізоду з боксерського поєдинку Джомолунгмою звучав би так: «Кличко завдав йому лівого бокового удару в ділянку нижньої щелепи, після чого суперник нашого уславленого земляка втратив рівновагу і вже був не в змозі продовжувати поєдинок...» А де яскраві барви, де киплячі пристрасті? А тепер так: «Кличко йому з лівої в щелепу — раз! А він на землю бух — і клямка!..» Сказано те ж саме, а слів — удвоє менше. А емоцій скільки!..

Найдавніший з цих вивертів — прийом блискотіння, спалах. Мультиплікатори вдаються до нього, щоб показати, як персонаж сильно вдаряється. Наприклад, об землю, коли падає з великої висоти. Або як він гамселить молотком по столі. При зіткненні на екрані спалахують білі або сині зірочки, кольорові кола. При покадровому перегляді видно, що вони бувають і на півекрана. Чим сильніше герой грюкнеться або вдарить молотком, тим вони більші.

До цього прийому звернулися ще в 1910-х роках при ілюструванні книг, журналів. Пізніше не цуралися його ні Дісней, ні Макс Флейшер. Наприклад, у діснеївському мультику «Puss in the Boot» (1922) є епізод, де машина врізається в стіну і спалахує величезне біле коло. Воно красномовно показує, що якби машина була не намальована, а справжня, то від неї після удару лишилися б ріжки та ніжки.

Трохи згодом прийом «блискотіння» запозичили «Warner Brothers», «MGM», «Paramount». А особливо великим його шанувальником був режисер-мультиплікатор Сеймор Нейтл. Коли він працював над серіалом «Попай-Морехід», то кожне зіткнення Попая супроводжувалося колами й зірочками.

Ще один прийом — буквений. Наприклад, Зигзаг Мак-Кряк падає з дев'ятиповерхового будинку без парашута, й у момент зіткнення з землею виникає буквально півсекундне «BOOM!». А за мить селезень чухає потилицю і каже: «Якби в цій голові були мізки, я точно заробив би струс!» Або хтось когось ляскає — і з'являється «SPLAT!». Зрозуміло, все це чисті аніматорські штучки, що тільки розважають глядача. І коли він бачить ці написи, то не звертає на них уваги. Дуже багато буквених написів ви можете побачити в картині Текса Ейвері «Blitz Wolf» (1942).

А є ще такий прийом. Герой мультику свистить — і з його рота «вилітає» нотка. Загалом же всіх прийомів і штучок стільки, що всіх не перелічиш. Деякі з них приживаються лише в одному мультфільмі, як у «Бембі», де Дісней дав собі повну волю працюючи і з декораціями, і над героями.

Однак було б несправедливо казати, що всі дорослі намагаються відучити нас від сповненої пристрасті та емоцій нашої дитячої мови. Є люди, які прекрасно її розуміють і роблять усе можливе, аби вона квітнула й далі. Це — мультиплікатори. Кожен мультфільм рясніє вивертами, яких ми вже не помічаємо. А саме вони роблять його глибшим, зрозумілішим.

Та зрештою, які б не були зірочки, кола чи літаючі пташки над головами мультяшних героїв, це всього лиш їх настрій. Чи не тому ми їх не помічаємо? А якби їх не було, ми б відразу всі це помітили. Як і те, що мультик без них — уже не такий смішний. Або і взагалі не мультик.

Помандруймо разом з Нільсом!

— Ваша найулюбленіша чеснота?
— Милосердя.
— А в чоловіках?
— Серйозність та глибина.
— Що найбільше цінуєте в жінках?
— Те, що і в чоловіках.
— Чим полюбляєте займатись у житті?
— Вивченням людських характерів та вчинків.
— Що вважаєте найбільшим щастям?
— Віру в себе.
— А що, на Вашу думку, є найбільшим нещастям?
— Ранити почуття інших.
— Ваш улюблений колір?
— Кольори призахідного сонця.

З інтерв'ю із Сельмою Лагерлеф (1890-і рр.)

Ех, хто б у мене взяв інтерв'ю! Та, мабуть, ще не час для нього. От якби я прославилась на весь світ, написавши, скажімо, серію художніх історико-географічних нарисів із головним героєм Котигорошком... Або Івасиком-Телесиком. А й справді! Колись так вчинила Сельма Лагерлеф — і хто, скажи, сьогодні не знає її Нільса Хольгерсона!

Весь світ — одна домівка

Ось уже майже сто років людство вдячне Сельмі Лагерлеф, яка зуміла нетрадиційним та разом з тим доволі невимушеним способом подати серйозну науку географію, написавши «Чудесну мандрівку Нільса Хольгерсона з дикими гусьми» (1906-1907 рр.). Цікаво, що книга була задумана як підручник не лише з географії, а й з геології, ботаніки, зоології...

Основа «Чудесної мандрівки» — шведські народні казки та легенди. Разом із зграєю мудрої Аккі з Кебнекайсе на спині гусака Мортена Нільс мандрує через усю Швецію, вчиться доброти, співпереживання за інших.

За казкову повість про хлопчика Нільса письменниця одержала почесне звання доктора філософських наук. Ще через два роки авторці «Нільса» присудили Нобелівську премію. 50-ліття письменниці відзначали у Швеції, мов національне свято. Сельму Лагерлеф засипали квітами та подарунками. Якийсь дотепник навіть написав у газеті: «Куди поділись квіти всі? Хто спорожнив оранжереї? У всій країні не знайти ні лілії, ні орхідеї!»

Довкола письменниці крутилися легенди, її вважали найщасливішою жінкою на світі, а життя її порівнювали з тріумфальною ходою переможниці. Та поруч зі славою знайшлись і недоброзичливці, які критикували її за зловживання міфологічними персонажами, використання потойбічних сил...

У розквіті своєї слави Сельма Лагерлеф потішила своїх читачів романом-трилогією «Перстень Левеншельдів» (1925), «Шарлотта Левеншельд» (1925) та «Анна Сверд» (1928). Трилогія оповідає про викрадений перстень, котрий приносить нещастя кільком поколінням знатного роду. Тут поруч із людьми живуть міфологічні істоти, котрі часто-густо вирішують долі людей.

Перу письменниці належить також чимало повістей, новел, казок та есе. І серед них — автобіографічна «Сага про сагу».

Міфічна колиска — здалеку та зблизька

Мальовничий Вермланд, що лежить на північному узбережжі найбільшого у Швеції озера Венерну, перетканий горами й глибокими долинами, річками й потоками, багатий на ліс, корисні копалини, і справді був заселений більше духами, ніж людьми. Панські маєтки і селянські хижки були розділені милями й милями, а природа не завжди була привітна. От і заселяли красу різними істотами з казок, повір'їв та переказів.

Сельма Оттілія Лувіса Лагерлеф народилась 20 листопада 1858 року в маєтку Морбака. Батько її, збіднілий відставний офіцер, належав до дворянського роду, що кілька століть тому оселився у Вермланді. Сельма прожила там майже все своє життя. Із самого дитинства

дівчинку оточували казками та розповідями про духів та примар, що живуть зовсім поруч. Знала вона їх силу-силенну, бо з трьох років тяжка недуга прикувала малу до ліжка. Параліч ніг не давав змоги самій мандрувати лісами й урвищами, тому всі рідні — мати, тітка, бабуся — скрашували хворій дитині довгі зимові дні та вечори переказами й легендами.

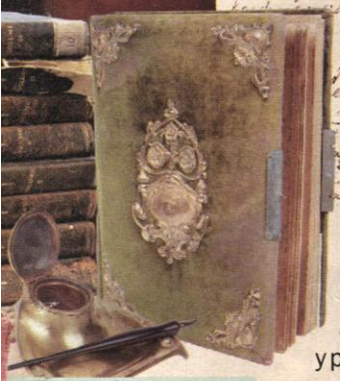

З однолітками Сельма гратись не могла, і її кращими друзями стали власні мрії. Наслухавшись казок, вона почала сама фантазувати, творила свій уявний світ, а оповіді рідних допомагали заселити його новими мешканцями.

Перших дев'ять років життя дівчинка безперервно прожила у Вермланді. А потім була поїздка до Стокгольма в ортопедичну клініку. Лікування дало добрі наслідки, Сельма змогла самотужки пересуватись... Але вилікуватись остаточно їй не вдалося.

У 1881 році Сельма вступила до вчительської семінарії у Стокгольмі, а через деякий час одержала посаду вчительки у жіночій школі містечка Ландскруна, де пропрацювала десять років.

Літературна праця, мабуть, передалась їй у спадок від мрійника-батька, який колись і сам імпровізував вірші, грав на скрипці та дуже шанував літературу. Сельма в ранньому віці пробувала писати вірші, реалістичну прозу і навіть п'єски для домашнього театру, але до свого стилю було ще далеко.

Стрімко вгору

Навесні 1890 року газета «Ідун» оголосила конкурс на літературний твір, який посилив би інтерес читачів до газети. Лагерлеф вирішила випробувати долю і в серпні 1890 року надіслала на адресу редакції 5 частин книги «Сага про Єсту Берлінга». І сталося диво — молода скромна вчителька здобула першу премію! Відтепер вона могла забути про голодне існування й більше часу вділити власній творчості. Книгу дописала та видала у 1891 році.

Згодом, у 1929 році, Сельма Лагерлеф зізнається Томасу Манну, що «Сагу про Єсту Берлінга» писала для своїх маленьких небожат задля розваги... Однак сталося так, що книгою зачиталися мільйони шведів і датчан.

Вдалося письменниці й світу побачити. Після кількох вдалих публікацій її нагородили стипендією Шведської академії, що дало змогу покинути школу й цілком віддатись літературі. Тоді ж Сельма Лагерлеф уперше вирушила в Італію (1895-1896), на Близький Схід (1899-1900), після чого з'явились романи «Чуда антихриста» (1897) і «Єрусалим» (1901-1902).

Справи пішли вгору, і в 1907 вона викупила родинну садибу Морбака, продану після смерті батька. Там письменниця й прожила до самої смерті, яка змусила замовкнути її перо 16 березня 1940 року.

Однак життя у творах Сельми Лагерлеф триває й після смерті, коли по людині залишаються добрі вчинки. Немає більшої ганьби, як залишити по собі погану славу. За життя в людини завжди є надія виправити вчинене зло, та нема гіршої муки, як лежати на смертельній постелі вже без такої надії. Людина вмирає тоді, коли дає змогу лихим інстинктам запанувати над її природженою добротою. Є над чим замислитись навіть дорослому.

Український читач міг познайомитися з творчістю Сельми Лагерлеф у 1903 році, коли у львівському «Літературно-науковому віснику» було надруковано її оповідання «Скарб цісаревої» у перекладі Івана Франка. Наступного року в тому ж часописі з'явились «Королева Кунгагела», «Скарб пана Арне», «Інгрід». 1911 року ці твори вийшли окремою книгою в Києві. А повість-казка про Нільса Хольгерсона побачила світ в українському перекладі 1964 року.

Словничок- помічничок для книг Сельми Лагерлеф

Альви — примітивні духи, що опікуються родючістю. Можливо, душі померлих. Далекі родичі ельфів, цвергів та ванів. Їх поділяють на чорних та білих. Крихітні та причепурені квітами альви живуть у деревах, які не можна рубати. Хороводять при місячному сяйві, зачаровуючи неземним співом простих смертних. А чорні альви — це гноми, які мешкають у печерах.

Гноми — людиноподібні істоти, схожі до карликів. Мають довгу бороду і нечувану силу, іноді — качині або козлячі ніжки. Живуть довше за людей. Можуть кувати чарівні персні, мечі та прикраси. Дуже не люблять польових робіт, бо це шкодить їхньому підземному царству.

Карлики — невидні маленькі помічники, які шкодять або допомагають людям. Часом лякаються денного світла, яке перетворює їх на каміння. Вони чудові ремісники та хранителі заклятих скарбів.

Тролі — міфологічні велетні, що живуть у горах і зберігають там свої скарби. Потворні, кремезні, але дурні. Часто викрадають худобу, пожирають людей і підмінюють немовлят.

В ЛАБІРИНТАХ ПАМ'ЯТІ ЛЮДСЬКОЇ

Ех, дожити б мені до тих часів, коли для того, щоб знати іноземну мову, не треба буде годинами зубрити «Коре ва хон дес» або «Немен зі плятц бітте!», а досить буде просто торохнути по голові книжкою (необов'язково японською чи німецькою) — і всередині все стане так ясно і зрозуміло, ніби ти змалечку тією мовою іноземною розмовляв. А минулого місяця ми з Ковба-саном у Крапчиній лабораторії навіть дослід невеличкий проводили, аби перевірити, чи загавкає Ковба-сан, якщо його вдарити по хвості чимось важким. Тобто чи заговорить іноземною мовою. Наука, як і мистецтво, теж потребує жертв, навіть якщо такою жертвою стають перебинтований котячий хвіст і подряпані руки відважного експериментатора. А відсутність результату — теж результат, це ще Крапка говорив. От тільки Ковба-сан чомусь іншої думки.

Або ще так: ліг ти спати, а прокидаєшся — і геть усе розумієш, що говорять навколо китайці, голландці, турки... Як 27-річний німецький сантехнік на ім'я Томас із міста Боттропа...

«МОЯ ТВОЯ НЕ РОЗУМІЙ...»

Якось посварився сантехнік з дружиною і від злості завалився спати. Дружина, щоб не марнувати часу, пішла на кухню і вже помалу почала забувати про сварку. Так би й геть про неї забула, якби не...

Якби Томас, очунявши від сну, не прийшов на кухню і не став щось лепетати. Жінка прислухалася — слова, що сипалися з вуст благовірного, були російські. Ну, подумала жінка, мабуть, такий розіграш. Але потім з'ясувалося, що Томасові повилітали з голови геть усі німецькі слова...

Не на жарт перелякана дружина викликала швидку. Приголомшений лікар тільки довів факт, що Томас і справді говорить добірною російською, хоча зроду-віку не вчив іноземних мов і навіть школи не закінчив. Єдиним промінчиком світла, котрий вказав на таку дивовижу, був родовід Томаса. Стало відомо, що 200 років тому його предки прибули з Росії на береги Рейну. Чи то в генах лишилась мовна інформація, чи то справді якась аномалія витала тоді над його містом, але випадок геть нетиповий. Кажуть, що того дивного дня бідний сантехнік не зміг пригадати жодного слова рідною німецькою. А до повної дивовижі Томасові ніяк невтямки, чому його не розуміють сусіди та власна дружина — він же себе розумів! «Відтоді він замкнувся у собі, — бідкалася Кірстен, — не виходить з дому, а я мушу вчити російську...» Однак бідака Томас слово за словом навернувся до рідної мови. Через рік часу він уже добре володів німецькою, а російську почав забувати. Лікарі порадили не спілкуватися з іноземцями, не вчити інших мов і помиритися з дружиною.

120 МОВ ЗА ДИВНИХ УМОВ

Була й така історія. Після потужного запаморочення обивателька Анапи Наталка Бекетова заговорила одразу 120-ма мовами, серед яких — суахілі, фарсі та давні діалекти. Наталці 24 роки, вона працює у промтоварній крамниці рідного міста. Покупці навіть не підозрюють, що при нагоді дівчина може відповісти клієнтам однією із 120-ти мов. А якихось кілька років тому Наталка ледь-ледь опановувала німецьку. Та детальніше про те, як усе було, розповідає вона сама.

«Одного разу, коли я навчалась у 9-му класі, вчителька математики нагримала на мене, аби я не підглядала у зошит однокласниці. От я раптово знепритомніла. Прибігла медсестра з нашатирним спиртом, але я до того часу очуняла і почала говорити незнайомою мовою. Тут збіглись учителі, а мовники у моєму суцільному лепетанні змогли навіть розпізнати староанглійську.

Саме тоді я заявила англійською, що звуть мене Бонні Енн Макдональд, схопила ручку і написала: «Не кричіть на мене!» Перепуджені педагоги викликали швидку. Думали, що у мене не всі вдома... Я виявилась цілком здоровою, але російську забула. Три дні з букварикoм у руках засинала. Зате звідкись узялося знання аж 120 мов. Легко було сказати щось давньокитайською, англійською часів Шекспіра, монгольською, давньояпонською, арабською, французькою, латиною, італійською епохи Відродження, тангутською, етруською, в'єтнамською, корейською, іспанською, фарсі. Це все мені потім лінгвісти пояснили. А ще вони примудрилися визначити, що я легко і невимушено розмовляю навіть мертвими мовами, яких і на світі давно вже не існує: саму, хокко, уавуалу, мовою полінезійського племені нгоба...»

Столичні лінгвісти чули це і недовірливо хитали головами. Приїхала Наталка у російську столицю на запрошення інституту сходознавства Російської Академії Наук, почала працювати з деканами, перекладачами та сходознавцями. Вони пропонували перекласти тексти з різних епох, і дівчині це вдавалось дуже легко. Вченим, певна річ, хотілось якось витлумачити цей феномен, тому висновок їхній звучав приблизно так: «Очевидячки, запаморочення, що сталось із Наталею у підлітковому віці, змогло активізувати її пропам'ять». Отак! Сама ж Наталка Бекетова переконана, що 120 мов — це 120 пережитих нею життів. Чималий багаж, годі й казати, а мови ці переповідають дівчині то

про життя у первісному племені, то про перебування в середньовічній Японії, то про побут і звички Англії XVII століття або ж навіть і про перебування у військах Наполеона та про загибель від удару штиком. Мабуть, тоді вона була чоловіком, таке, кажуть, теж трапляється.

А у своєму передостанньому житті Наталка померла від тифу — сталось це 1920 року в Німеччині. Про теперішнє її життя відомо все: вона стала, як ми знаємо, продавцем. І, мабуть, якийсь час ним ще точно лишатиметься.

БЛИСКАВИЦІ ПАМ'ЯТІ

Повною мірою розкрила феномен Наталі Бекетової доктор філологічних наук інституту сходознавства Тетяна Григор'єва. Вона так прокоментувала цей випадок: «Наталка часто видає бажане за дійсне. Два роки тому вона приїхала до мене з Анапи. Два роки ми прожили з нею на моїй дачі. Час від часу вона й справді видавала різні фрази, схожі на іноземні. Це було, мов спалах, осяяння. Але — тільке раз на кілька місяців. Я вважаю, що її знання іноземних мов — навіювання. Але певний мовний дар у дівчини, звичайно ж, є. Як він їй дався? Феномен поліглосії (знання багатьох мов) пов'язують із пропам'яттю, котра роз-

кривається під дією сильного емоційного шоку. Наш мозок задіяний лише на 10 відсотків. Пропам'ять з'являється тоді, коли за певних обставин або від стресу «пробуджуються» решта 90%. Такого результату можна досягти й медитативно».

Кажуть, що до 15 років Наталка лікувала руками, маючи дар внутрішнього бачення. Народилась вона у 1979 році в Польщі в родині майора ракетних військ. Прожила там 3 роки, потім переїхала в Казахстан, а тоді — в Анапу. Спеціалісти інституту патології мови переконані, що стати поліглотом за 5 хвилин неможливо. «Синдром поліглота» пов'язаний з ураженням скроневих ділянок мозку, частіше — правої півкулі, функцією якої є емоційна виразність, темп та індивідуальні особливості мови. Іноземні спеціалісти, як-от доктор психологічних наук із Кембриджа Софі Скотт, говорять: «Всі вивчені мною жертви «синдрому поліглота» перенесли інсульт у лівій півкулі мозку. Основними причинами синдрому є травми, інсульти, атрофія нервових клітин. При ураженні мозку стара, закладена ще у дитинстві інформація порушується меншою мірою, аніж та, котра засвоюється пізніше. Тому при таких збоях нова інформація швидко стирається, а на поверхню випливає добре забута стара». При обстеженні Наталка не відповіла на поставлені іншими мовами запитання, навіть не вловлювала

інтонації, а написані нею фрази були граматично невірні. Але не поспішай звинувачувати її. Я вважаю, що робила вона це не для реклами. А вчені, щоб не образити, заохочували Наталку до вивчення іноземних мов.

УНІКАЛЬНИЙ ІМІТАТОР

Письменник та журналіст Михайло Рєчкін 5 років вивчав феномен дівчини і дійшов до висновку, що Наталка володіє унікальним даром імітувати мови. Дивно й те, що дівчина при цьому поводиться розкуто, впевнено і навіть по-командирськи, переконуючи мовників, що вони не можуть розуміти її мови, бо не володіють нею... Численні перевірки та досліди тільки підтвердили унікальність цієї дівчини. Єдиного вони не розгадали: звідки в Наталки знання? Невже це реінкарнація (переселення душ)? І чому ця 24-річна дівчина так детально розповідає про свої попередні втілення?

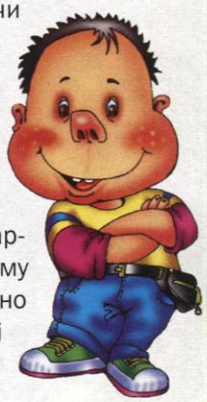

Гієроглифи у небі

Як часто ти зводиш очі до неба? Особисто я дуже люблю його розглядати. Буває, лежиш на травичці горілиць і ніби гортаєш сторінки цікавої книги. Он пливуть небом кучеряві баранці. За ними — волохаті леви і ведмеді... Подув вітерець — і вся небесна звірина перетворилася на збиті вершки. Або на вітрильники...

А яке гарне нічне небо! Яскраво мерехтять зорі, просто над головою пливе величезний місяць, так низько, що, здається, рукою можна дістати. А що ж іще можна побачити в небі?

Попід хмарами самими...

Виявляється, багато. Про це розповідають ще давні літописи Єгипту, Греції, Риму. В давнину люди часто бачили на небі різноманітні дивні картини. Одні з них просто рухалися, а інші були якимись знаками — буквами, цифрами. Одне з таких видінь бачив Юлій Цезар — воно віщувало йому чергову перемогу.

На гравюрах та картинах середньовіччя теж фіксували подібні явища. Скажімо, знамення над Нюрнбергом (14 квітня 1561 року).

— Ну то й що? — скаже Ковба-сан, прокидаючись для прийняття чергової порції «Віскасу». — Адже то все ті часи, коли люди і не таке не могли пояснити. Природні явища також сприймали як віщі знамення.

— Так, — кажу йому, — ти маєш рацію. Згадати хоча б «Слово о полку Ігоревім», де затемнення сонця було недобрим знаком для князя.

А от XX століття виявилося багатим на цікаві явища, які ніяк не можна зарахувати до природних, а жодна з наук досі не може пояснити те, що відбувається в небі. Один із засновників сучасної космонавтики Костянтин Ціолковський, чоловік, який від забобонів далекий, теж був свідком небесного видива. «Теплого травневого вечора, — згадував він, — вийшов я подихати свіжим повітрям на балкон. Став обличчям на північний захід і став дивитись на захід сонця. Погода була чудова, на небі — ані хмаринки... І раптом я побачив три чіткі, немов друковані літери: Ч, А, У. Були вони, мабуть, із хмар, бо форма їхня «плавала». Та «звукове значення» лишалось незмінне.

Жодною мовою поєднання цих трьох літер не мало ніякого сенсу. Тоді я спробував прочитати їх латиною: вийшло «РАЙ». А це вже можна пояснити. Особисто мені спало на думку, що після смерті настає кінець усім нашим мукам, одне слово — РАЙ. Виходить, що небо підтверджує мої думки, які я виклав у своїй праці «Монізм Всесвіту».

Яка сила змусила хмари стати саме так? І що надало їм такої форми?» Довго шукав Ціолковський відповіді на ці запитання. Треба сказати, що великий учений за всі свої 70 років життя не страждав галюцинаціями чи іншими психічними розладами. Був байдужий до алкоголю, не палив, не вживав «тонізуючих» препаратів. Ніхто не сумнівався у правдивості його слів. «Спочатку мої підозри падали на проекційний ліхтар. Та з'ясувалося, що він не дасть чіткого зображення при денному світлі. Крім того, на такій відстані букви були б непомітні та спотворені. Чийсь жарт? Але чий?

Англійською мовою слово читалося як «рей» і означало «промінь». Висновок можна зробити один: «Захід життя дарує нам промінь (світло) пізнання».

Неспокійне сьогодення

Від того дня збігло чимало часу. І зовсім несподівано дивне явище, за яким спостерігав учений, отримало документальне підтвердження. Другого грудня 1990 року метеорологи Казахстану записували на фототелеграфі зображення хмарності, які передавалися через американський супутник. На превеликий подив спеціалістів, у розриві між хмарами над Каспійським морем світилися великі літери. Ситуація з їхнім прочитанням виникла така ж сама, як і в попередньому випадку. Якщо дивитися на знаки з боку екватора, то латиною вони читаються як JVL. А з боку полюса маємо кириличне ГЛС.

Спершу вчені вирішили, що щось негаразд з апаратурою на супутнику. Але й метеорологи з інших країн зафіксували щось подібне. Дати якесь пояснення цьому не зміг ніхто.

Щось подібне виникало не так давно в небі над російським містом Сальськом. З'являлись і зникали дивні, нікому не зрозумілі значки та цифри. А 24 жовтня 1990 року о 21.15 неподалік від залізничної станції Краснодонецьк з'явилися чотири світлі квадрати, всередині кожного з яких палав язик червоного полум'я. Квадрати були ніби спроектовані на небесний екран якимсь невидимим промінням і утворювали великий хрест. Поряд з ними на короткий час з'явилися цифри 2001, розділені посередині маленьким вогненним кружечком і знаками «?» та «!». Вражали розміри «значків» — кожен понад 100 метрів заввишки! Є вченим над чим посушити свої голови.

1990 рік був щедрий на такі загадки. У різних місцях виникали знаки, фігури, математичні символи та цифри. Здавалося, якась невідома сила пристосувала небо під класну дошку, а замість крейди були хмари й промені. Тільки в мене питання: якщо вона хотіла щось сказати, то чи не можна було б зробити це доступніше? Щоб ми зрозуміли і вже напевне знали, чого від нас хочуть.

З плином часу небесні головоломки ускладнювалися. Наприклад, якось над Краснодарським фарфоровим заводом у Росії з'явилися три прямокутники, які перетворилися у три кола, три крапки і три пунктирні лінії.

А якось пізнім літнім вечором жителі одного підмосковного містечка побачили сіру хмару, схожу на екран великого телевізора. Екран увімкнувся, і по ньому попливли зображення: будинок без даху, але з трьома вікнами, що світилися; людський череп, якісь значки і — чіткий силует людини з циліндром на голові. Очі цієї загадкової постаті випромінювали світло, схоже на два яскраві промені сонця. За хвилину світло згасло, очі заплющилися і зникли, а там зникла й постать. Тривав цей кіносеанс лише 8 хвилин, але люди, які стали свідками небесного видовища, ще довго не могли отямитись від побаченого.

Ще один цікавий випадок стався в Одесі. Молода жінка побачила з вікна свого дому сіру хмару правильної овальної форми, яка нерухомо висіла в небі. Раптом хмара розділилася навпіл і в ній з'явилася жінка з короною на голові. Вона була вбрана в довгу золотисту сукню і спокійно сиділа у кріслі. За свідченням очевидиці, тривало це видіння хвилин 15, а потім усе зникло. Дивно, що крім неї, ніхто не бачив того явища. Були й такі випадки, коли свідками появи схожої фігури в різних куточках землі ставали тисячі людей. От узяти хоча б появу Діви Марії у Франції чи над смугою німецько-російського фронту 1914 року. Тоді за величезною постаттю спостерігали і російські солдати, і німецькі. Та й в Україні теж повно місць, де спостерігали появу Богородиці. Жодна наука не може пояснити цей феномен.

Де ключ до розгадки?

Втім, це не означає, що ніхто пояснень не намагався давати. Уперше це зробив такий собі В. Фульк у книзі, написаній ще 1640 року! Вона й досі вражає вчений люд ходом авторської думки.

«Усі ці явища можуть спричинятися двома шляхами — штучним та природним. Штучно такі небесні картинки можна створити за допомогою спеціальних дзеркал та пристроїв, виготовлених за таємними законами науки про властивості дзеркал та відображення світла. Назва її — КАТОПТРИКА.

Та зазвичай такі явища виникають природним шляхом, коли повітря з тих чи інших причин раптом починає відображати все, що відбувається чи знаходиться на землі».

До сказаного понад 360 років тому сьогодні важко щось додати. Поки що.

КАДР, ЗЙОМКА, ЗВУК... МОТОР!

Підходить до мене Джо і таємничим голосом запрошує до себе додому. Приходь, каже, не пошкодуєш. Я й прийшов...

Джо в нас — великий вигадник не тільки під кошиком чи у підборі. Заходжу я в його кімнату, а там, наче в кінозалі, — кілька стільців рядочком. Через усю кімнату біле простирадло напнуте. Погасили світло, і на простирадлі розгорнувся справжній театр тіней. Здорово вийшло! От зроду-віку не подумав би, що Джо — природжений режисер! Так дивись, він і велике кіно знімати почне! А що? Історія кіно почалася саме з рухливих тіней ще у Давній Греції, нам цей атракціон ще Платон описав. Набагато пізніше, в XIX столітті, виникла ціла індустрія рухливих картинок. А там і 28 грудня 1895 року не забарилося, дата першого в історії кіносеансу. У той день було продано усього 35 квитків, а на кінець тижня на бульварі Капуцинів стояли величезні черги прагнучих глянути на рухомі картинки з проекційного апарата братів Луї та Огюста Люм'єрів. Це вже був справжнісінький кінематограф.

Так, сидячи в кінозалі з цифровим звуком та панорамним зображенням, дивлячись на тривимірні ефекти, на які багаті нинішні фільми, важко уявити грецьку печеру Тіней або перший кіносеанс. І нібито не так багато часу збігло, відколи на зміну «чарівному ліхтарю» прийшли сучасні апарати, які дозволяють уже нам самим робити своє кіно.

Кадри, цифри — хто кого?

Відеокамерою в наш час нікого не здивуєш. А оскільки ми живемо в епоху цифрових технологій, то і говорити будемо про переваги цифрового відео. Основна відмінність цифрової відеокамери від аналогової полягає в тому, що тут на стрічку записується стиснутий цифровий потік відео, і тому жодних утрат якості при записі немає. Звідси випливає ще одна перевага цифрових камер: перезапис відео з камери на комп'ютер і назад можна робити скільки завгодно разів без найменшого погіршення якості (на відміну від аналогової зйомки, яка дозволяє робити всього 1-2 перезаписи). Варто зауважити, що за якістю картинки любительські камери умовно ділять на:

- стандартне відео (скорочено — VHS, C-VHS, Video8);
- супервідео (SVHS, C-SVHS, Video8);
- цифрове відео (DV, mini-DV, Digital8).

Позначимо їх «Video», «S-Video» і DV. Для всіх них суттєвими характеристиками виступає горизонтальна роздільна здатність (число елементів у рядку — телевізійній лінії). Для класу «Video» цей показник складає до 280, для «S-Video» — до 400, а для DV він аж ніяк не менший, як 500 ліній.

Для відеоаматорів найпомітнішою чеснотою цифрових камер стають легкість і зручність комп'ютерного відеомонтажу. Домовимося відразу, що незмонтований фільм — це не фільм, бо ж хто захоче вбивати свій час на перегляд відзнятих тобою підлог, стін, асфальту чи іншого відеомотлоху! А так змонтував — і все, не треба думати, знімати чи не знімати отой будинок? Чи цього песика з бантиком. Або сусідського чорного кота з білими лапками. Якщо є можливість монтажу, то можна заднім числом (через кілька годин, днів, місяців) просто «переписати» зняте на комп'ютер, у спокійній обстановці видалити все зайве, лишивши тільки те, що дороге тобі, мамі, татові, тьоті Полі з Конотопа...

Складаємо кіно

Одне зрозуміло: будь-який знятий матеріал, перед тим як стати відеороликом або фільмом, повинний пройти стадію монтажу. З нього слід забрати зайві відеосюжети, зістикувати окремі шматочки відеоматеріалу, зробити переходи між ними, додати спецефекти й титри... Найбільш розумно просто «скинути» весь відеоматеріал на твердий диск комп'ютера і всі коригування робити вже у відеоредакторі (спеціальна програмка для відеомонтажу). У першу чергу потрібно ретельно сформувати відеоряд, забравши все зайве, розстави-

ти переходи, створити заставки... Необхідно також саме на початку редагування відібрати найкращі стоп-кадри, які можна буде використати як для друку фотографій, так і для оформлення фільму. Адже багато чудових самих по собі кадрів не піде у фільм!

Скінчивши відеомонтаж, приступаємо до створення звукоряду: накладаємо музику, записуємо голос, інші звуки. Як правило, оригінальні звуки залишаються у фільмі тільки в разі винятку або при документальній зйомці випускного балу, дня народження тощо. Коли ж треба, скажімо, дати звук автомобіля, що під'їжджає до під'їзду, то краще взяти вже готовий. Для прослуховування музики можна використовувати бібліотеки Midi-файлів та mp3.

Так, кіно відзняти — не твір-роздум про похід до зоопарку написати, але для істинних любителів домашнього відео така робота окупиться сторицею, коли можна буде показати свій витвір і друзям, і дорогим родичам, і сусідам. А вибір «помічників» у цій справі чималенький. Узяти такі пакети для комп'ютерної обробки відео, як «Ulead Media-StudioPro 6.0», «Adobe Premiere 6.5» чи «StudioDV». З їхніми можливостями і будь-який відеомонтаж перетвориться на цікаву забавку.

Ролики — на монтажні столики!

Один з найкращих способів збереження відредагованого відео — касета для цифрової камери. Відзняв матеріал на плівку, скинув на комп'ютер, відредагував, а фільм — назад на касету. Але це далеко не єдиний спосіб. Зручно зберігати відеоархіви і на компактах. Але в оригінальному форматі фільм на один диск не поміститься: 1 година займає близько 12 GB. Тут уже доведеться конвертувати відеоінформацію в якийсь із форматів стискання. Можна записувати диск у форматі «Super VideoCD», «Div», які передбачають створення активного меню, швидкий перехід до будь-якого фрагмента (тобто все як у CD, але гірше, ніж у DVD чи DV). Та й MPEG не варто забувати. Фільми, записані у форматі MPEG-4, уже завоювали популярність серед користувачів ПК. Вони вміщуються на одному компакті, а за якістю зображення навіть конкурують із касетами. Не в останню чергу впливає на популярність MPEG-4 і їхня ціна. Хоча, зрештою, вибір — за творцем фільму.

Головне — не забути, скинувши кіно на касету або CD, перед тим як видаляти свій кінопроект із комп'ютера, ретельно переглянути весь фільм — чи все у ньому гаразд. Мало чого!

Відеокамера + комп'ютер

Є камера й матеріал для кіно. Підключаємося до комп'ютера через вхід IEEE-1394 (DV in), без якого монтажу не буде. Або буде дуже неякісний. Контролер IEEE-1394 обов'язково мусить підтримувати специфікацію OHCI (Open Host Controller Interface), і тоді проблем з його установкою і роботою не буде. Його завдання — доставити відеодані в комп'ютер. Він працюватиме з будь-якою камерою, DV-магнітофоном, твердим диском... Якщо всі умови дотримано, домашня студія до роботи готова, то що тоді зашкодить переможному поступу до вершин, усіяних режисерськими «Оскарами»! Як кажуть в таких випадках у Голлівуді: «Мотор! Камера! Come on!»

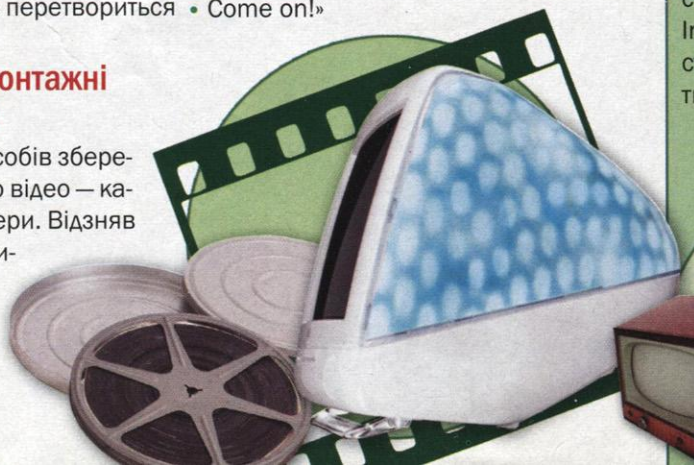

Hi-Fi афіша

Браво, «Hitachi»!

Сьогодні DVD — найперспективніший напрям у розвитку аудіо- та відеотехніки, і японська компанія «Hitachi» взялася за розробку першої у світі відеокамери, яка пише на DVD-диски. Скоро такі проблеми, як погіршення якості запису, складності з їх редагуванням та виводом на комп'ютер, просто стануть надбанням історії.

Міні-телерекордсмен

У Книгу рекордів Гіннесса (2001 рік) потрапив наймініатюрніший у світі телевізор. Міні-ящик SCH-M22 вмонтували в мобільний телефон у компанії «Samsung Electronics». Гібрид ТБ і телефону забезпечує 200 хвилин перегляду телепрограм, 180 хвилин роботи телефону в режимі очікування і 170 — у режимі розмови.

На службі в кіномана

Простір між двома скляними поверхнями заповнено газом і поділено на пікселі, а пікселі — на три підпікселі (червоний, зелений, синій). Кожен підпіксель має електрод, на який подається напруга, що приводить газ у стан плазми. Плазма взаємодіє з фосфором на екрані, підпіксель світиться. Так працює плазмова панель.

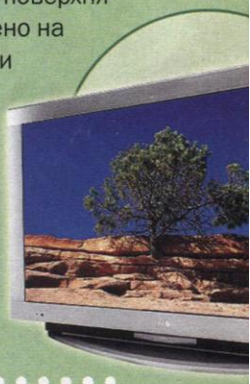

Той же рік, та ж сама книга...

У Вільнюсі, в парку Європи, можна побачити «найбільшу у світі скульптуру із старих телевізорів» під назвою «LNK Infotree». На її створення пішло 2093 старих телевізори, збираних по всій Литві. Власне, це не стільки монумент, скільки лабіринт у формі дерева. Площа Інфодрева — 3000 м².

«Ой як страшно! Ха-ха-ха! Ой, лячно, ги-ги-ги!» — саме так я, Класний, реагую на фільми жахів. І не кажи мені, що створено їх для того, аби лякати глядачів. Та це набагато крутіше всяких кінокомедій! Поки якийсь страхайлик від початку до кінця додивишся, то аж кольки в животі починаються від сміху. Бо ж розумієш, що в житті так не буває, ну не може бути, а режисер і актори щосили намагаються переконати тебе у зовсім протилежному. Крім того, що насмієшся донесхочу, встигаєш помітити чимало цікавого, що вабить і манить не тебе одного. От про це й мова наша піде, про тих огидних, потворних, всюдисущих монстрів, котрі наганяють адреналіну у кров та мурах попід шкіру.

Нас лякають, а ми сміємося!

Кліше

«Ну навіщо ця дурепа поперлась нагору, притискаючи до грудей величезного ножа для вичинки туші?» — зітхає глядач, остаточно розчаровуючись у розумових здібностях героїні. І коту зрозуміло, що неспроста там щось грюкнуло, а жертва сама суне в лапи маніяка. І потім ловиш себе на думці, що так, мабуть, і треба. Бо правила поведінки у фільмах жахів відпрацьовано роками. Всякий, переглянувши з десяток-другий отих шедеврів, назве ці правила легко й запросто.

Зазвичай усе починається з непосидючої парочки, якій аж кортить відшукати якусь нетипову місцину для усамітнення. Якщо ж від самого початку парочки не було, то будь певен, вона незабаром таки з'явиться. Або так: герой віддаляється від групи туристів, що блукає лісами та нетрями. З точністю плюс-мінус сім хвилин можна сказати, скільки йому залишилось екран коптюжити. Або раптом у найнесподіваніший момент з'ясовується, що маніяк став маніяком усупереч обставинам і волі батьків. І будь певен, по ходу сюжетної дії з'ясується, що з жертвою його пов'язувало щось більше, ніж мотузяний зашморг чи закривавлений макогін.

Із такими усталеними кліше (готовими формами сценарію) можна робити дві речі: наслідувати їх або уникати. Причому, і те, й інше можна робити творчо. Приміром, трилогія Веса Крейвена «Крик» — збіговисько всіх штампів під одним дахом. Тут і блондинки, і закохані парочки, і групи молоді, і вечірка, і страшні таємниці минулого, і навіть персонаж, котрий витлумачує героям ті самі правила поведінки у фільмах жахів. Коли ж глядач побачить, що автори грають за правилами, задоволення від кінострічки тільки зростає. Якщо ж автори роблять усе навпаки, то приємним сюрпризам немає меж. Як-от у фільмі «Глибоке синє море» — за 15 хвилин до фіналу живими залишаються троє: жінка та двоє чоловіків. Причому, поміж одним із чоловіків та жінкою навіть щось виникає. Зрозуміло, що третього-зайвого з'їдять акули або поглине безодня. Щоб парочка вийшла з перипетії і зникла у промінні призахідного сонця, тримаючись за ручки. Аж раз — і акула пожирає жінку. Ні, режисер не проти прекрасної статі, просто на пробному перегляді глядачам не сподобалася героїня. Довелося спекатись.

Злодії та злі сили

Зло у фільмах жахів може мати безліч облич та втілень, адже люди бояться мало не всього на світі: від крихітних комашок до власноруч створених комп'ютерів. Усі ці фобії так чи сяк відображаються у жахайликах. Почнімо із примітиву — маніяк з великим ножем. Практика доводить, що варіації на тему маніяка в масці з колючо-ріжучим предметом в руках (ножем, сокирою, косою, величезним гаком чи бензопилою) можуть бути безконечними та ефектними. Такого красеня можна зустріти у «Хелоуїні», «П'ятниці, 13», «Крикові», «Міських легендах», «Різанині бензопилкою в Техасі» та інших. У недавній французькій кінострічці «Театр смерті» маніяк розгулював у костюмі вовка із спектаклю «Червона Шапочка» — французи, бачте, до сьогодні бояться милої казочки. Налякав їх Шарль Перро.

Зло можна за іграшки зліпити з наших сусідів по планеті, як-от комахи, птахи чи тварини. Тут тобі й павуки, і комарі, і нашестя змій та інших завсідників кімнати жахів. Варто лиш де-небудь скинути надлишок радіоактивних відходів, і справа піде як по маслу: невинні тварючки розростаються мов на дріжджах, починають плодитися, людей пожирають. Або ж їх має бути надто багато, або ж самі вони повинні вражати особливо великими розмірами: крокодили, акули, навіть кити. Звичні сухопутні тварини нечасто стають головними героями жахайликів, але це, мабуть, через недостатню фантазію авторів. (Було би запросто зняти кінострічку про гігантських бобрів-мутантів, котрі полюють за лісорубами. Може б і ліси від того збагатіли)...

Потойбічні сили також є бажаними гостями фільму жахів. Тут тобі й всілякі зомбі, і упирі, і чарівники з відьмами, і навіть сам сатана — справжні друзі фанів жахайликів. Час від часу на екрані може з'являтись непевна субстанція, котра є згустком чистого зла. Але вона зазвичай нікого

дуже не лякає і не приваблює. Особливе місце у когорті потойбічних красенів займає пан Пінхед («Голова у шпильках»), дітище Клайва Баркера, творця «Повсталого з пекла». За Баркером, у пеклі немає жодного диявола, а керує там усім саме Пінхед, дядечко із обтиканими по всій голові шпильками.

Іноді ж фантазія авторів летить у захмарні висоти, і тоді глядачам пропонують щось таке, що й купи не тримається: людина-краб або сніговик-убивця. Обмежень — жодних. Важливо, аби було весело і страшно. Так-от і з'являються гігантські підводні черви, котрі переварюють людей живцем («Підйом із глибини»); п'явки, що живляться таким, що й сказати страшно, а маскуються так, що ніколи й не скажеш, що то п'явки; ошаленіла парова сушка у пральні («Чавилка») або ожилі кишки, котрі ненароком випали з нетіпахи-зомбі та почали жити власним, хоч і нікчемним життям (фільм «Жива мертвечина»).

Мабуть, справжнісінькою гордістю всієї індустрії жахів за правом вважається фільм «Повзаюче око», головним героєм якого є... ну, звичайно, до страхіття велетенське повзаюче око. Фантазія — куди вже там Сальвадору Далі!

Далі буде

Вдалі фільми жахів полюбляють перетворювати на серіали. Такий-от різновид мутацій. Часом ці зміни вдалі, часом не дуже, і щоразу мені, Класному, стає неймовірно цікаво, як сценаристи повернуть на екрани всю цю страшну і гидку потворність, яку перемогли наприкінці першої серії? І сценаристи весь час дають собі раду — вигадують-таки щось. Загинула ж героїня Сігурні Вівер у третьому «Чужому» — немає нічого простішого, адже в четвертому її успішно клонували. Перемогли Фредді Крюгера у сьомій частині «Жаху на вулиці В'язів», а вже у восьмій він виліз у реальний світ і взявся за терор актриси, котра грала ще у першій частині. Зараз на всю котушку знімають «Джейсон Х» (не «ікс», а таки римська 10) — десяту частину «П'ятниці, 13». Події там відбуваються у 200... якомусь там році, коли Земля стала чимось на кшталт космічного сміттєзвалища. А до чого тут Джейсон? Та ні до чого, якщо чесно. Просто відрядили загін студентів, аби дослідити район колишнього табору відпочинку «Крісталл Лейк» і два замерзлих там тіла — мужчини-бугая у дивній масці та дівчини-блондинки. Їх вивчають, і все починається спочатку... Іноді сценаристи не в'яжуть між собою наступних серій. У другій частині «Повсталих із пекла» провідник злих сил Пінхед гине, а в третій — живіший за всіх живих, бадьорий та веселий, мов чупа-чупс. Шкода втрачати такого героя.

Назви

Тут уже ані слів зайвих не треба, ані коментарів розлогих, красномовні назви фільмів промовляють самі за себе. Хоча ти, може, й не повіриш навіть, що такі фільми існують взагалі і що хтось їх дивиться.

- «Психозомбі, любовний м'ясник»
- «Пагорби мають очі»
- «Дім 1000 трупів»
- «Чирлідери Сатани» (чирлідери — це дівчиська, котрі під час спортивних матчів скачуть по краях поля з ганчірками в руках, високо задираючи ноги).
- «Напад помідорів-убивць»
- «Лікар, що хихоче»
- «Канібальський апокаліпсис»
- «Жахливий доктор Орлофф»
- «Школярки-упириці-канібалки з відкритого космосу» (чи не директрис із завучами вони пожирають?)
- «Дантист».

Як на мене, для фільму з такою назвою вистачило б і ввімкненої бормашини без хитромудрих спецефектів і хитромудрого макіяжу — чи не її ви часом побоюєтеся сильніше за Крюгера і Дракулу разом узятих?

Хвостаті, пернаті і... знамениті

Засмутився наш Ковбасан. Ох і засмутився. Каже, всі тварини хочуть у кіно зніматися, зоряні лаври пожинати, а він, мовляв, окрім нашого Класу, світу білого не бачить. Звичайно, актор з нього був би пречудовий, але популярності, якщо по правді, йому й так не бракує.

І все ж таки, як тварини стають кіноакторами? Чи хворіють вони на «зоряну»? Наскільки складно навчити волохатих і хвостатих артистів грати ролі та виконувати різноманітні трюки?

Виявляється, щоб стати справжнім актором, тварина повинна мати три риси: бути доброзичливою до людей, мати хороший, але помірний апетит і вміти «тусуватися» у відповідному товаристві. Цих талантів неможливо навчитися, вони даються природою від народження або не даються. А потрапити в актори можна по-різному, часом просто з вулиці. Хоча таке трапляється вкрай рідко. Кожна поважна кіностудія має спеціальну картотеку акторів-тварин. Якщо потрібного екземпляра в ній немає, представники студії вирушають на пошуки. Відвідують усякі «звірячі» клуби та виставки. Саме тут можна відшукати такі таланти, що о-го-го!.. Крім того, кожна кіностудія підтримує відносини з цирком, зоопарком та різними спеціалістами: кінологами, фелінологами, орнітологами...

Як правило, на зйомки дітей і тварин витрачається удвічі більше плівки, ніж на дорослих. Поясни чотирилапому актору, що і як він має робити перед камерою! Найчастіше тут у хід іде стимул, роль якого виконують улюблені ласощі тварини. Наприклад, ведмедям дають мед і згущене молоко, тиграм — ласий шматок м'яса. Якщо уважно придивитись до екрана, це навіть можна помітити. Існують ще й інші методи, що стимулюють тварин робити певні речі. Скажімо, якщо потрібно змусити кішку пройтися в потрібному напрямку, перед нею несуть кошеня.

З історії кіно

Першою легендарною зіркою кіно став собака колі на прізвисько Лессі. Однойменний фільм про Лессі вийшов у світ ще в 1943 році. Тоді роль Лессі блискуче зіграв пес на прізвисько Пел. Відтоді змінилося 8 поколінь волохатих «зірок», більшість з яких були «хлопчиками». Чому хлопчики? Вони активніші, більші і фотогенічніші. До числа найзнаменитіших тварин-акторів належить і «зоряне» поросятко Бейбі. У фільмі «Бейбі» цю роль по черзі зіграло аж 48 йоркширських пацят. Причина такої жвавої зміни акторів проста: поросята надто швидко перетворювались на свиней, втрачаючи зворушливий дитячий вигляд. Кожному рожевобокому акторчику гримери чіпляли перуку і клеїли накладні повіки. Ротик для розмови поросяткам відкривати так і не довелось, це робили після зйомки майстри візуальних ефектів. А по завершенні «кар'єри» кожну «зоряну» свинку відправляли на «пенсію» у шкільні природничі кутки з умовою, що виконавці ролі Бейбі житимуть довго й щасливо і помруть своєю смертю, а не підуть на барбекю.

Знаменитий голлівудський пес на прізвисько Рін Тін Тін став одним із скарбів компанії «Уорнер Бразерс». Він носив ремінець на шиї, оздоблений діамантами, мав свою особисту машину і власну студію, не кажучи вже про кухаря та перукаря.

Цього собаку справді можна вважати найвезучішим в історії «звіриної» кінематографії. Він користувався величезною повагою в людей і вирізнявся з-поміж інших тварин високим професіоналізмом. Недарма йому платили по 1000 доларів на тиждень. Важко уявити, але цей темпераментний і комунікабельний Тін міг стояти нерухомо до 30 хвилин, якщо цього вимагав сценарій і режисер. І хоча напохваті завжди були

пара-трійка псів, як дві краплі води схожих на Тіна, потреби в них так і не виникло. А творчому довголіттю пса-актора позаздрили б і люди: останній раз Тін знімався у 13 років, у перерахунку на людські мірки це десь 90 років.

Найдорожчі тварини в Голлівуді — ведмеді, вони заробляють близько 7500 доларів за день! Другі після клишоногих — шимпанзе, вартість їхніх послуг — 750-1000 доларів за день. Тигри гребуть від 700 до 1500 доларів за зйомочний день, а собаки, як не дивно, плентаються десь у хвості колони — від 50 до 400 доларів за день. Ось тобі і друг!

Звісно, як і всюди, не всі тварини, яких ми бачимо на екранах, заробляють для себе та господарів такі шалені гроші. Особливо, якщо це фільм нашого чи російського виробництва. Часто-густо хвостаті актори готові працювати просто заради смачних харчів.

Два роки тому в Росії відбулося відкриття кінофестивалю «Золоте ікло», аналогів якому поки що немає в цілому світі. Тут нагороджують тварин-акторів за десятьма спеціальними номінаціями. Останній раз церемонія нагородження відбулася у грудні минулого року. Журі, що складалося лише із знаменитостей, правда, лише людської породи, присудило головну премію «Кращий актор» кокер-спаніелю Фреді за роль у фільмі «Рятівник». В реальному житті цей пес ніякий не рятівник, але роль свою зіграв просто відмінно.

А володаря номінації «Кращий трюк» вирішили увіковічнити і... прокололи голкою, підвісивши на почесне місце. Цим актором виявився жук, який акуратно проповз по рядочку книжки, що читала дівчинка. Цей кадр з дитячого кінофільму «Слон і мотузка» знімали дуже довго, заздалегідь переловивши всіх місцевих жуків. І лише одному вистачило «таланту» зіграти таку відповідальну сцену. А в нагороду — шпилька!

Відомий «Сибірський цирульник» отримав на цьому фестивалі відразу дві премії: за «Кращу операторську роботу» та за «Кращий костюм». Костюм цей був не на кому-небудь, а на таксі Дусі, яка пройшла серйозний конкурсний відбір, щоб посидіти на руках у головного героя цієї картини. Для Дусі пошили пальто з бобровим коміром, фрак, шапочку, два комплекти по чотири черевики та кімоно. Ну як було не оцінити таку роботу!

Як кабан став брюнетом

А ось цікава історія одної вражаючої своєю художністю сцени полювання на кабана з фільму «Королева Марго». Коли сюжет картини тільки обговорювався, французькі співавтори запропонували російському режисеру опудало кабана. Не просте опудало — електронне, ще й страшенно дороге. Режисер подумав — і відмовився. Мовляв, обійдемося власними силами, у нас свої справжні кабани не гірші за ваші електронні штучки-дрючки!

Справжнісінького семирічного кабанюру довелося знімати у вольєрі під наркозом і пильним наглядом снайперів. Звір виявився страшнішим, ніж усі думали. Камери працювали на вишках, ще й на безпечній відстані, а усій знімальній групі довелося «перевтілитися» у свинарок, щоб «актор» бува нічого не запідозрив.

Та найцікавіше, що за сценарієм кабан мав бути чорної масті, а брюнетів під рукою не було. Що робити? Вирішили пофарбувати парнокопитного актора чорною гримерною фарбою, за допомогою якої актори-європеоїди перетворюються на негрів з маврами. На кабана пішло цілих 8 літрів такої фарби.

У фільмі «Олігарх» також знімався актор-звір. Ще й який звір — величезний слон. Точніше — слониха Чані, яка вже скуштувала кінослави.

Деякі тварини непогано заробляють на зйомках рекламних кліпів, вихваляючи дитячі товари та всяку їжу. Але така популярність самим «зіркам» інколи може просто шкодити. Наприклад, жило на одній телестудії совенятко Проша, куплене на пташиному ринку спеціально для фільму «Лебедине озеро». Воно так добре справлялося з «обов'язками» сидіти на дереві, угукати, махати крильми й літати, що йому запропонували ще кілька рекламних ролей. Але своєї головної ролі Проша так і не зіграв: після показу «Гаррі Поттера» його хтось викрав. Мабуть, захотів совину пошту собі мати. От і заздри після того акторській долі!

Собаче почуття провини

Винувато очі опустила,
Помахала хвостиком вона.
А-я-яй! Ну що ж ти наробила?
Ти ж така розумна... Чи дурна?..

Наробила собака шкоди — опускає винувато очі й під ліжко ховається.

— Моя собака все розуміє, — гордо заявляєш ти. Нічого при цьому не розуміючи.

Як кіт, який знає собачу породу у фас і профіль, заявляю: твій чотириногий друг не може знати, що таке «добре», а що «погано». Надивившись фільмів про Лессі, Бенджі та Бетховена, ви всі уявляєте собі, що собаки і мислять, і діють по-людськи. А того й не знаєш, що від неправильного сприйняття і виховання впертий собака запросто може стати ще впертішим. Агресивний — ще агресивнішим...

Вихід тут один — зрозуміти свого песика. Як? Навчися думати по-собачому!

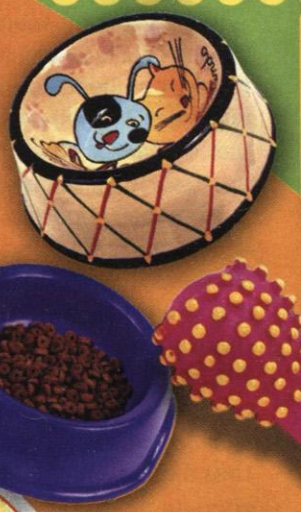

Очима Тузиків і Рексів...

Молоді пси часто гризуть усе підряд. Це погано? Для вас — так, і люди всіма правдами й неправдами відучують їх від цієї звички. Кричать. Б'ють. Товчуть мордою у шкоду. Собака має знати, що зробив погано! У підсумку — він «знає». Так ви думаєте, а домашній улюбленець далі нищить господарське майно, але вже коли нікого немає. А потім винувато ховається в куток і жалібно просить пробачення очима.

Розкажу тобі про одного знайомого ірландського сетера на прізвисько Джексон. Коли псові було да роки, він виграв два дипломи — «Собака-компаньйон» і «Найкращий пожирач сміття». З першим титулом усе зрозуміло, а от з другим... Ні, Джексона він влаштовував, а от його господарів... Сетер над усе на світі любив порпатись у смітнику, а господар тільки те й робив, що постійно виховував «хулігана» різними методами. Подібна наука дала такі наслідки: собака не підходив до відра, коли господар був удома, та варто було псові лишитися сам на сам із смітником, як він сповна віддавався радощам собачого життя.

На допомогу прийшли поради бувалого дресирувальника:

— Скоригуймо поведінку тварини, — запропонував він, — мені не здається, ніби собака знає, що вона робить погано, лізучи у відро. Спробуймо самі розкидати сміття...

Побачивши на кухні безлад, який зробив господар, сетер так само панікував, винувато дивився на людину і намагався заховатись.

— Ну от, — став пояснювати собачих справ майстер, — якби собака знав, коли він завинив, а коли ні, чого б він почувався винним? Хіба пес підходив до сміття?

Собака знає одне: погано, коли сміття на підлозі, а господар удома. У тварини вже рефлекс втечі від проблем, але вона не розуміє, що порпання у відрі — це сама проблема. Вона не може осягнути, що розкидання сміття — це погано.

Світло в кінці... сміттєпроводу

— Отакої!— спантеличено шкріб потилицю господар. — І що ж робити?

Треба зробити щось таке, що спричинило б негативну реакцію тварини на порпання у смітті. Наприклад, покласти у відро лапку для мишей. Коли собака засуне свою морду у сміття, станеться щось неприємне для нього, це й буде псові уроком. Або ще один варіант: полити сміття оцтом, посипати перцем чи додати пекучої гірчиці. Скуштує її сетер — і відмовиться від сумнівного задоволення.

Такі варіанти зміни реакції по-науковому називають модифікуванням поведінки. А ще можна змінювати середовища, і от саме цим шляхом пішов господар Джексона. Він просто-напросто переставив відро в таке місце, куди собака не міг дістатись. І все, проблема була вирішена!

Яка мораль цієї байки? А така, що не тлумач поведінку свого пса як хорошу чи погану, правильну чи неправильну. Усе значно складніше. Пес не розуміє, що звички бувають погані й добрі, тому вираз собачої морди не завжди відповідає його ставленню до проблеми. А якщо ти грамотно скоригуєш звички свого улюбленця, тоді ваше співіснування буде й справді щасливим.

Як кіт із собакою...

У тебе вдома живе кішка чи собака? Або те й друге відразу? Як це — «не можна»? А, розумію, знову народна мудрість заговорила, пса з котом порівнюючи. Такот, я з цим категорично не згідний! Більш того, з усією котячою відповідальністю заявляю, що між собаками й котами нерідко такі стосунки складаються, що й люди могли б позаздрити. Тварини не лише люблять одне одного, а й поважають, оберігають... Деякі господарі «до компанії» заводять хом'яків, папужок, рибок... І весь цей зоосад мирно співіснує на спільній території.

Перший крок

Як же вдається уникати конфліктів між домашніми улюбленцями? Ця проблема хвилює кожного, хто любить тварин і, мов той осел між двома копицями сіна, стоїть між фокстер'єром та сіамським котом або між пацюком і хвилястими папужками, не знаючи, в чий бік зробити перший крок.

А ще багато хто схильний вважати, що утримувати котів простіше, ніж собак. Мовляв, собаки за своєю вдачею товариські, потребують більше уваги, спілкування, а незалежним котам такого не треба. Але відносини між кішкою і собакою залежать, в першу чергу, від внутрішньої суті кожної з тварин, а також від умов проживання та ставлення господарів до вихованців.

Як правило, коти займають позицію лідера по відношенню до собак (а нерідко й до людей), але якщо починають зав'язуватись цілком протилежні стосунки, то собака, в якому з давніх-давен живе мисливець, може завдати меншому і слабшому котові великої шкоди. «Фактором ризику» №1 для котів часто стає собача миска.

Хоча буває й навпаки, колись я на свої власні котячі очі бачив, як кіт відстояв свої інтереси, віддухопеливши одного пса, мов Льюїс Тайсона. Всюдисущим цуценятам теж може перепасти на горіхи. Але такі випадки — велика рідкість, і коли тобі вже дуже-дуже хочеться мати одночасно і кота, і собаку (а якщо ще й дім дозволяє), то які тут можуть бути проблеми! Просто не забудь добре зважити, чи готові твої тато-мама, брат-сестра до появи ще одного улюбленця? Чи матимеш ти досить часу, щоб доглядати відразу за кількома тваринами? Та, зрештою, чи по кишені тобі буде забезпечувати їх повноцінними харчами та кваліфікованим медичним обслуговуванням.

Під одним дахом

Немає значення, кого заводити першим, головне — щоб тварини були ще зовсім малі. Наприклад, якщо ти вже маєш кота, то собаку бери віком від 3 до 12 тижнів. А якщо в тебе живе дорослий собака, який спокійно реагує на сусідських котів, то з кошеням-новобранцем і взагалі проблем не буде.

Перша зустріч триває недовго і неодмінно під твоїм контролем. Нехай новачок трохи освоїться в новому приміщенні, а «господар» познайомиться із запахом «гостя». В жодному разі не штовхай тварин одну до одної, не притягуй силою і не тицяй їх мордочками. Такі «поцілунки» до добра не доведуть, це вже точно.

На перших порах годуй своїх тварин в різних кутах однієї кімнати чи кухні. Нехай звикають до запаху присутнього конкурента, одночасно пов'язуючи це з позитивними емоціями, такими як « смачно поїсти». Бувають випадки, що собака разом з кішкою спокійно їдять з одної миски, а буває, що сваряться за харчі, незалежно, як довго вони перебувають під одним дахом.

Собача дружба проявляється по-різному, зрештою, так само, як і котяча приязнь. Якщо собака махає хвостом і характерними позами запрошує кота до забави, можна з певністю сказати, що це є вияв симпатії. На жаль, кіт не завжди про це здогадується, починає шипіти або втікати, тому не зайве буде його погладити і заспокоїти.

Коти, бажаючи виявити до собаки свою приязнь, нерідко покусують йому хвоста або ніжно заточують об собаку свої кігті. А ще вони дуже люблять використовувати собаку в ролі «живої грілки». Нерідко можна побачити таку ідилістичну замальовку: пес із котом мирно похропують, притулившись одне до одного. Цікаво, що їм сниться?.. І на останок ще порада: діли свою любов між вихованцями порівну, не виділяй любимчиків, адже звірі надто добре це відчуватимуть, і тоді навряд чи хтось з них буде по-справжньому щасливим.

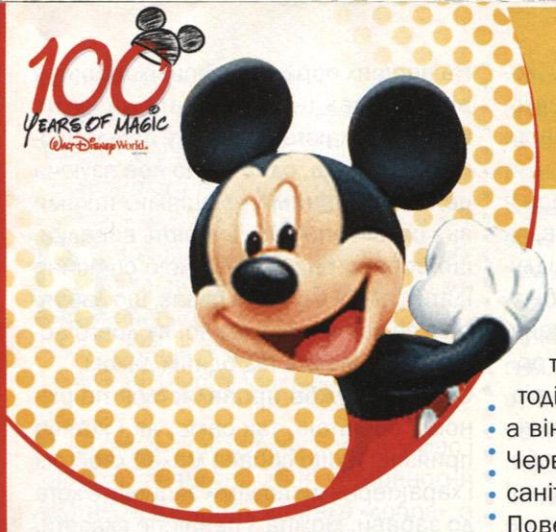

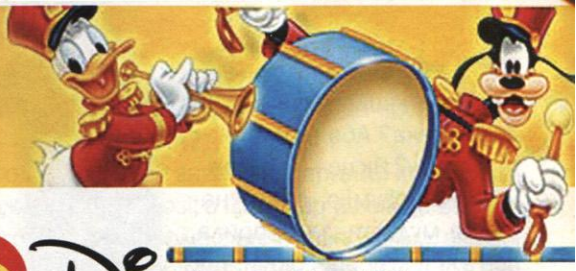

Disney.com

Як забавка мистецтвом стала

Прибираючи у себе в кімнаті, надибав я старі малюнки, які ще в садочку малював. А днем раніше чув я від Колібрика, як дитячі малюнки Діснея з молотка продавали. І надумав я свої малюнки зберегти... Уяви: шум, гамір, світло рампи, а зі сцени аукціоніст кричить: «Портрет професора Крапки, зроблений кексовим магнатом Пундиксоном у 4 роки! Стартова ціна — 100 тисяч франків!..» І починається!.. «Сто двадцять!» — кричить у першому ряді дама в рожевій атласній сукні та капелюшку зі страусовим пером. «Сто сорок сім», — намагається перекричати зал джентльмен у капелюсі.

А магнат Пундик стоїть за кулісами і прикидає, чи вистачить йому виторгуваних за малюнки грошей на придбання мультиплікаційної студії «Walt Disney Company». Синочку в дарунок. І пригадує, з чого починалася велика студія...

Перші мультфільми

Критики і психологи вважають, що в героях Діснея дитина впізнає саму себе. А по тому, який діснеївський персонаж найбільш симпатичний дитині, можна зрозуміти, які в неї проблеми. Не знаю, який герой у 1918 році подобався Уолту Діснею, але проблема в нього тоді була неабияка: в армію не брали, а він так туди хотів! Тоді він вступив у Червоний Хрест і рік провів за кермом санітарної машини.

Повернувшись у 1919 році до США, Уолт Дісней став арт-директором одної комерційної студії, де й зустрів Уба Айверкса, молодого художника і майбутнього партнера. Вони відкрили спільну студію, придбали уживану камеру і почали робити двохвилинні рекламні фільми.

Спочатку стрічки йшли не далі місцевих кінотеатрів, і партнери вирішили перебратися до Лос-Анджелеса — поближче до Голлівуду. Упродовж століть художники намагалися зображувати фігурки в русі. В результаті розвитку техніки це стало можливим. Мультиплікація об'єднала музику, голоси і фарби. Дісней, як ніхто інший, розумів це.

Покинувши дім із сорока доларами в кишені, він зустрів свого брата Роя, у якого з грошима було краще, та й бажання працювати не бракувало. Вони об'єднали свої гаманці, ще 500 доларів позичили — і відкрили магазин не денебудь, а в гаражі у власного дядька. А трохи згодом, у січні 1926 року, в Каліфорнії відкрилася перша студія Діснея.

І швець, і жнець...

Уолт і Рой упритул наблизилися до заповітної мрії — творити мультики. Створення навіть епізоду потребувало таланту директора, актора, звукооператора, сценариста, музичного редактора. Уолт і Рой упорались і з першим, і з другим, і з третім... Як вони могли конкурувати з іншими, коли навіть від великої студії двохвилинний фільм потребує багатьох місяців праці, а повнометражний — і взагалі кілька років!

Сценарій мультфільму схожий на величезний комікс. Вказівки поміщені в одному ряді з п'ятидюймовими ескізами,

виконаними олівцем. Коли ця стадія позаду, директор підключає аніматорів, спеціалістів із композиції, художників фону й музикантів.

Єдина людина, яка може брати участь у виробництві від початку й до кінця, — директор. Фільм складається з багатьох елементів: діалогів, кольору, звуку й музики. Робота директора полягає у виборі часу та координації всіх цих компонентів, які й складуть готову стрічку. У студії Діснея було тільки двоє виконавців — Уолт і Рой. І вони впорались.

У 1927 році братів підло обманули, відсудивши в них право на екранізацію «Освальда — щасливого кролика». Це підштовхнуло Уолта почати роботу над новим персонажем — веселою, енергійною мишею на ім'я Мортімер. Перший фільм про Мортімера — «Стрімкий літак» — вийшов у 1928 році. Показ його не був дуже успішним, тоді саме з'явилися звукові фільми, — серйозні конкуренти.

Невдовзі студія Діснея отримала контракт від уряду на зйомку навчальних фільмів. Проекти видалися настільки захоплюючими й прибутковими, що студія повністю відмовилась від подальшої роботи над Мортімером.

У 1928 році брати повернулися до ідеї «енергійної миші». Напружена робота привела до появи короткометражного фільму «Пароплав Віллі». Капітаном мультяшного судна була маленька миша. Так народився Мікі-Маус, якого на початках озвучував сам Дісней.

Мультляндія та її окраїни

Перший великий успіх прийшов у 1929 році зі стрічкою «Дурні симфонії» та першою у світі повнометражною мультиплікацією «Білосніжка і семеро гномів» (1937). Між цими мультяшками на світ з'явились Плуто і Гуффі — інші популярні герої, а також перша кольорова стрічка про Мікі-Мауса — «Концерт».

Для виробництва кольорових фільмів знадобилося освоювати нові професії. Досі спеціалісти-композитори, розробивши загальні ідеї, передавали їх аніматорам. Тепер же виникла потреба й у спеціалістах із фону та консультантах у підборі світла.

У 1940 році вийшли «Піноккіо» і «Фантазія» — перша успішна спроба зрозуміти музику через зорові образи. В 1941 році з'явився «Дамбо». Під час війни студія Діснея випускала фільми для американських солдатів — щоб підтримувати їх бойовий дух.

А в 1948 році Уолт Дісней починає знамениту серію кольорових ландшафтних фільмів: «Жива пустеля», «Щезаюча прерія», «Африканський лев» і «Біла дика місцевість». Паралельно з цим він працює над дитячими фільмами: «Острів Скарбів», «Робін Гуд» і «Мері Поппінс». Пізніше, в 1955 році, в Каліфорнії він відкрив перший Діснейленд, потім Діснейленди відкрилися у Флориді, Токіо, Парижі...

Та це був тільки початок. У 1965 році Уолт Дісней скупив 43 квадратні милі невикористаної землі (удвоє більше, ніж площа Манхеттена). Тут він планував розмістити новий «Світ Діснея»: розваги, курорти, готелі, мотелі, промислові комплекси, аеропорт майбутнього та свою «експериментальну спільноту завтрашнього дня». Після більш як семи років планування й підготовки, включаючи 52 місяці фактичного будівництва, «Світ Діснея» відкрився, як і було намічено, 1 жовтня 1971 року.

А в 1961 році Діснеєм було створено Каліфорнійський інститут мистецтв. Нове університетське містечко розкинулося на площі 60 акрів у місті Валенсія, на північний схід від Лос-Анджелеса. Уолт Дісней задумував нову школу як «мистецьку спільноту» — новий підхід до професійного навчання. На додачу до музики та живопису в інституті вивчається кінематографія, театр, скульптура й мода.

Однак попри всі свої заслуги перед людством, насамперед Уолт Дісней — мультиплікатор. І коли доводиться чути його ім'я, що перше спадає нам на думку? Мікі-Маус, Білосніжка, Аліса, Пітер Пен — лиш деякі з жителів закладеної ним країни під назвою Мультляндія.

Дісней-мозаїка

- Уолт Дісней винайшов принципово новий метод, який спрощував створення фільму. Живі актори знімалися на кіноплівку, а отриманий матеріал вивчався для роботи над мультфільмом. Метод апробований на «Попелюшці».
- «Білосніжка» — перший мультфільм Діснея, створений на основі класичної казки. Другим — стала «Попелюшка».
- Більшу частину персонажів озвучив ветеран «Walt Disney Company» Джиммі Макдональд. Він експериментував із записами, зробленими на різних швидкостях і на різноманітних пристроях. Той же Джиммі був «офіційним» голосом Мікі-Мауса з 1947 по 1983 рік.
- У грудні 1949 року була відкрита «The Walt Disney Music Company», яка записувала пісні до фільмів. Першим продуктом компанії стали шість пісень до «Попелюшки».
- Уолту Діснею змалечку подобалась казка «Пітер Пен». Його настільки захопила історія хлопчика, який не хотів дорослішати, що він і сам не раз грав Пітера Пена у шкільних виставах.

Sea Hawk

Хто сказав, що вертоліт не має крил! Не вір такому, бо, наприклад, у цього гвинтокрила їх аж чотири. Просто вони тонкі, довгі і весь час обертаються. Щоправда, називаються вони не крила, а пропелер. А самі крила вертольота (мабуть, щоб не плутати з крилами літака) називають лопатями пропелера.

Принцип роботи крил-лопатей такий. Обертаючись, вони утворюють так званий несучий гвинт. Зображений тут вертоліт ВМФ США «Sea Hawk» («Морський яструб») фірми «Сікорський» має чотирилопатевий несучий гвинт. Інакше кажучи, його відривають від землі й несуть у повітрі чотири обертові крила. Хвостовий гвинт, який обертається у вертикальній площині, створює бокові штовхаючі зусилля, які подаються на хвіст. У такий спосіб вони запобігають обертанню самого вертольота услід за пропелером.

Обидва гвинти приводяться в рух потужними двигунами, розміщеними по бортах.

Система несучих гвинтів

Важкий вертоліт «Chinook» фірми «Боїнг» має два несучих гвинти — спереду і ззаду, — через що боковий пропелер йому не потрібний. У російської моделі «Ка-27ПС» несучі гвинти розміщені один над одним і обертаються в різних напрямах. Співвісна схема розміщення гвинтів також дозволяє обійтися без хвостового гвинта і робить конструкцію літального апарата компактнішою.

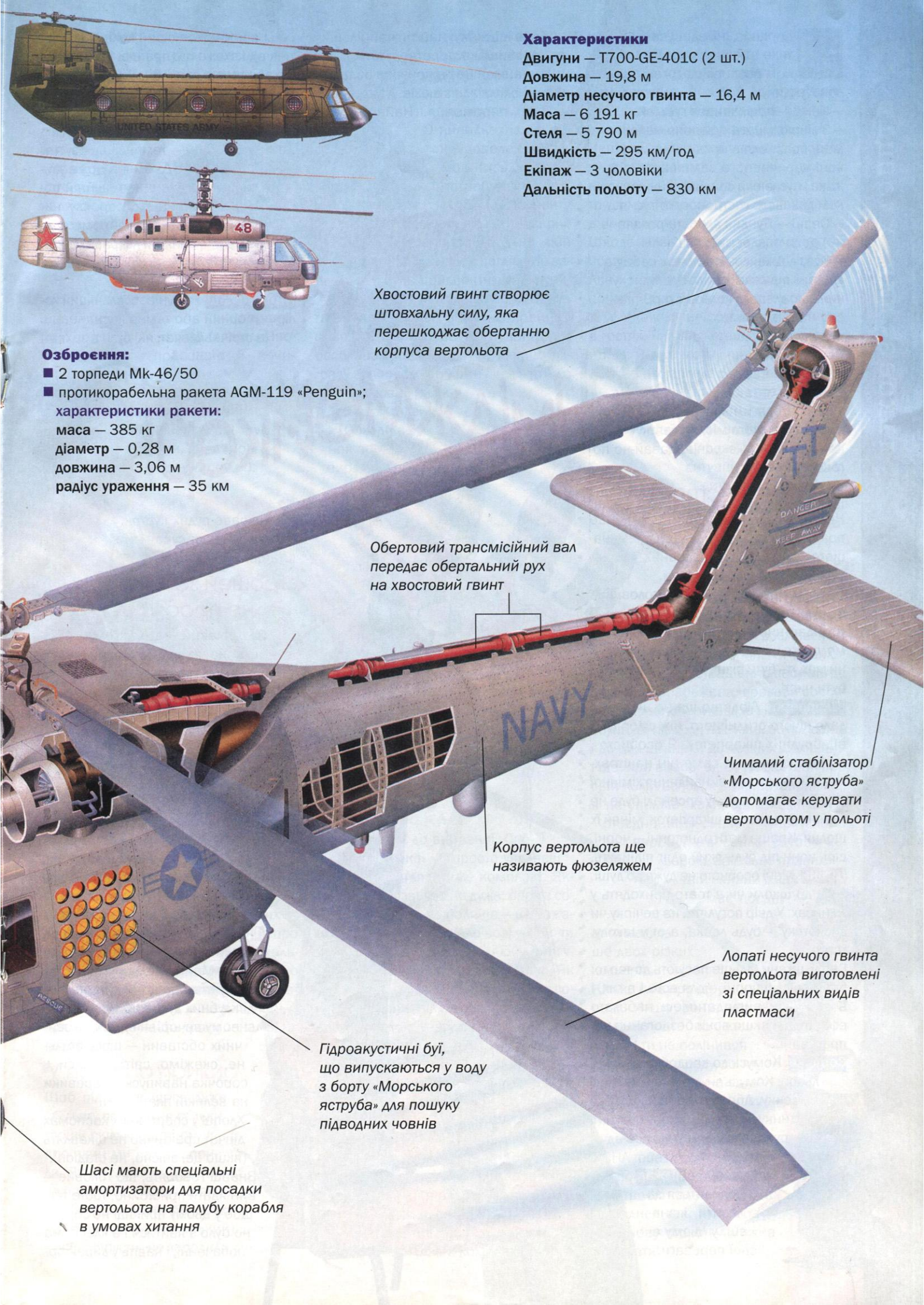

Характеристики

Двигуни — T700-GE-401C (2 шт.)
Довжина — 19,8 м
Діаметр несучого гвинта — 16,4 м
Маса — 6 191 кг
Стеля — 5 790 м
Швидкість — 295 км/год
Екіпаж — 3 чоловіки
Дальність польоту — 830 км

Озброєння:

- 2 торпеди Mk-46/50
- протикорабельна ракета AGM-119 «Penguin»;

характеристики ракети:
маса — 385 кг
діаметр — 0,28 м
довжина — 3,06 м
радіус ураження — 35 км

Хвостовий гвинт створює штовхальну силу, яка перешкоджає обертанню корпуса вертольота

Обертовий трансмісійний вал передає обертальний рух на хвостовий гвинт

Чималий стабілізатор «Морського яструба» допомагає керувати вертольотом у польоті

Корпус вертольота ще називають фюзеляжем

Лопаті несучого гвинта вертольота виготовлені зі спеціальних видів пластмаси

Гідроакустичні буї, що випускаються у воду з борту «Морського яструба» для пошуку підводних човнів

Шасі мають спеціальні амортизатори для посадки вертольота на палубу корабля в умовах хитання

Сам Собі іміджМейкер!

— ...І вирішив я її здивувати, — змовницьким тоном розповідав Джексон Пундику.
— Чим? — поцікавився гурман.
— Зміною іміджу! — заявив меломан, поправляючи квітку на лацкані коричневого замшевого піджака і пускаючи сонячні зайчики носком лакового гостроносого туфля.
— Овва! — Пундик аж рота роззявив.
— А де ж ти плеєр носиш?
— Ось, — Джексон похлопав себе по кишені піджака і видобув блискучий, металевого кольору mp3-плеєр. — На іменини подарували.
Поки Пундик морщить своє чоло, намагаючись пригадати, якого ж то числа і якого місяця святкують іменини Джексонів, давай-но поговоримо

...на чистоту

Не помилюсь, сказавши, що перше враження про нас складається від нашого одягу. Взуття. Головних уборів. Одне слово — від оболонки.
От візьмімо **взуття**. Це — найголовніше в будь-якому хлопчачому прикиді! Стандартний елемент нормального молодого чоловіка — черевики. Вони можуть бути різні, але всі мають бути чисті.
Шкарпетки. Людство ще не вигадало нічого огиднішого, ніж сморід від брудних шкарпеток. Я особисто не виключаю, що саме він наштовхнув військових на винайдення хімічної зброї. Нехай у твоєму арсеналі буде не менше десяти пар шкарпеток, міняй їх щодня. Краще мати однотонні — чорні, сірі, вони під будь-який одяг підійдуть.
Штани. Мені особисто не дуже до душі, коли до школи чи в театр приходять у джинсах. У двір погуляти, на вечірку чи дискотеку — будь ласка, а от у школу, театр...
Світлі штани більше пасують до теплої пори року, а чорні — для всіх. І в тих, і в інших ти виглядатимеш набагато ефектніше, якщо вони бездоганно випрасувані.
Сорочки. Комусь до вподоби світлі кольори. Комусь — у дрібненьку смужечку. Або в ковбойську клітинку. Влітку — з коротким рукавом, узимку — з довгим.
А часом і в **піджак** доводиться залазити, і знаєш, у цьому є свої переваги.

Бо в піджаку навіть найбільший розбишака перетворюється щонайменше на призера обласної олімпіади з шахів. А може, й на переможця. Найпрактичнішим вважається сірий колір (усіх відтінків), і схоже, це правда. Чорний колір або темно-синій більше пасують до урочистих подій. Або коли тебе запросили на прийом до датської королеви. Піджак не повинний бути темніший від штанів, а штани — темніші від взуття.
Джемпер, светр... Джемпер може займати місце піджака в неофіційній обстановці. Краватка під сорочку надасть офіційності неофіційному одягові. Головне — уникати яскравих барв. Непогано виглядають сірі й бежеві кольори.
Куртка, плащ. Найуніверсальніший колір — чорний або темно-коричневий. Не стрічав дівчат, які були в захваті від яскраво-рудих курток. Куртка має пасувати до штанів.

Грошей за смак не просять

Зустрічають за одягом, тож не завадить повчитись у практичних дівчаток шукати одяг не дорогий, але гарний і якісний. Такий, щоб побачили тебе в ньому — і погляд не можна було б відвести. І щоб усім вимогам відповідав. А вони такі:
1 Одяг не дорогий, але стильний. Одягайся скромно, але зі смаком. Майки кольору шалених фруктів краще залишити для клубних тусовок. На культурному вечорі — піджак, за звичних обставин — щось стильне, скажімо, світлі джинси + сорочка навипуск + черевики на великій платформі.
Хлопці у спортивних костюмах дівчат практично не цікавлять (якщо це, звісно, не стадіон). Знавці говорять, що головне — виглядати пристойно, тобто так, щоб у цьому прикиді не соромно було з'явитися і в класі, і на побаченні, і навіть у директор-

ському кабінеті. Та найголовніше, ти сам собі у ньому маєш подобатись! Тільки тоді почуватимешся спокійно і впевнено.

2 Взуття має бути акуратне й ціле. Не з'являйся на люди у туфлях, до яких чого тільки не поналипало. Взуття перед виходом у світ має бути чисте, штани (джинси) попрасовані й почищені.

3 Верх повинний відповідати низу (наприклад, шорти не сумісні з туфлями, а костюм — з босоніжками).

4 Різноманітність одягу, якщо хочеш бути на виду, аж ніяк не завадить. Дівчатам це подобається.

5 Необхідно бути завжди чистим, причесаним і охайним. Багато хто думає, що то дрібниці, але з таких-от дрібничок і формується враження про людину. Важливо не просто нормально одягнутись, а й самому нормально виглядати, тобто випростатись, виправити поставу, погляд — не в підлогу, а прямо, можна навіть трохи понад головами.

У похід по прикид

Щоб підібрати щось дуже стильне, потрібні не стільки гроші, скільки час і смак, про який ми вже говорили. Як це може виглядати на практиці? А хоча б отак!

1 Обходиш кілька речових ринків (або один великий). Якщо «капусти» не зародило, не гребуй секонд-хендом. Просто не забувай перевіряти якість кожної шмотки, я не здивуюсь, якщо в 9 випадках із 10 від неї доведеться відмовитись. У разі потреби прикинь, чи підлягає ремонту облюбована тобою річ. Зауваж якусь річ, на якій спинився твій погляд. Не забудь приміряти. Пам'ятай, що хоч комплект і збиратиметься навколо неї, вона не повинна привертати на себе всю увагу! Тож особливо вибагливі штучки краще відразу відкинути (або вже підбирати до них відповідний екзотик-комплект).

2 Обходиш ринок знову, підбираючи речі, які підійдуть до вибраної. Спочатку «на око» — просто уявляєш собі, як виглядатиме комплект. Якщо з візуалізацією не дуже, бери з собою знайомих або родичів — це бажано в будь-якому разі. Але врахуй, що ти просиш їх не про звеселяючу прогулянку, а про довгу і клопітку працю. Як знати, може перед твоїм днем народження вони підуть тобі назустріч і звернуть твою увагу з джинсової безрукавки на якісну сорочку з рельєфним малюнком.

3 Переконавшись, що річ варта твоєї уваги, купуй обрану річ або одну з речей комплекту (ту, вибір якої найменший). І домовся з продавцем про повернення її в разі чого.

4 Йди вибирати більш конкретно решту, вже приміряючи речі в комплекті, порівнюючи кольори, крій, фактуру тканини. Не забудь перевірити якість.

5 Якщо комплект не повний, щось можна докупити потім. А докуповувати краще те, чого ніде ніколи не бракує — штани, звичайні сорочки і так далі. Наприклад, ти купив жилетку й сорочку, а джинси потім докупив — там, де великий вибір. Якщо виникнуть якісь труднощі, попроси продавця підібрати джинси до жилетки.

Шкода кількох годин, затрачених на пошуки та вибір аксесуарів «під себе»? Але ж і комплект виглядає так, ніби від початку продавався саме комплектом! У такому не соромно з'явитися і в гостях, і на дискотеці, і парком пройтися. Я вже мовчу про те, що виглядає цей комплект однаково добре і з літніми туфлями, і з кросівками, і з туфлями класичними.

Цей приклад ще показує, в чому реальна різниця між ситуацією, коли гроші є, і ситуацією, коли їх не дуже. У першому разі ти приходиш до магазину й кажеш «хочу», в іншому — бігаєш, висолопивши язика, поки не знайдеш те, що тобі потрібно. Ось приклад дешевого (літнього) варіанту, яким я розжився на свій день народження: легкі світло-сірі штани, які страшенно пасують до моєї бороди, бежева шовкова сорочка на короткий рукав (хоч і б/к, але набагато вигідніша, ніж інше, бо підходить і до цих штанів, і до чорних джинсів). І ще: при виборі одягу не забувай про свій колір волосся і очей! Наприклад, я не уявляю малиновий комплект у поєднанні із світлою чуприною, а карі очі — зі світло-голубим кольором. Загальне правило — твій сяйний імідж має поєднувати не більше двох різких кольорів.

Кілька слів про старі речі. Якщо вони не конфліктують по кольору і ти не полінився довести їх до ладу, то ти вже виділяєшся на загальному фоні. А якщо і взутий як слід, і причесаний — будь певен на всі сто, що ВОНА тебе просто не зможе не помітити! І якщо зірки над твоєю головою розташувалися так, як треба — все, нову сторінку можна починати!

Найбільший МОНОЛІТ у світі

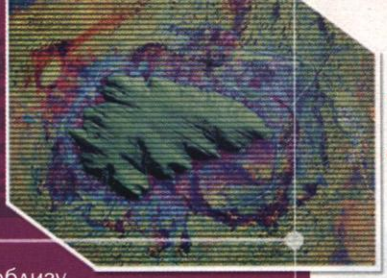

Айрс-Рок, розташований поблизу південно-західної окраїни Північних Територій — це колосальна оранжево-бура скеля 2,4 км завдовжки, 1,6 км завширшки та заввишки 348 м. Увечері, коли сідає сонце, здається, що гора світиться зсередини: її колір міняється з денного брудно-сірого на насичений, сліпучо-червоний. На світанку скеля постає у ще гарніших пастельних тонах.

Видертись на неї неважко, але жар пустелі перетворює підйом на серйозне випробування.

Першим європейцем, який побачив моноліт, став у 1872 році австралійський дослідник Ернст Гілз, однак ще задовго до нього аборигени вже знали цю скелю під назвою Улуру. Біля її підніжжя

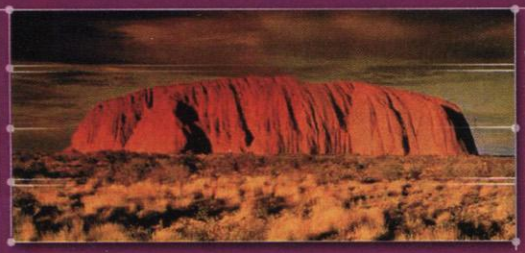

збереглося чимало наскельних малюнків, а саме місце відіграє значну роль у культурі аборигенів.

Айрс-Рок утворений з тилітів — давніх льодовикових відкладень (як не парадоксально це звучить сьогодні, коли взяти до уваги сучасне розташування моноліту). Порода виникла ще 680 мільйонів років тому, тоді Австралія лежала значно північніше, ніж сьогодні.

Такі породи виступають цінним кліматичним індикатором, підтверджуючи дані про розташування давніх континентів, отримані іншим шляхом.

Навколо пустеля, проте норма опадів у ній чимала. Дощі випадають раз на кілька років, але як!.. Лютує потужна злива, а ревучі потоки води течуть схилами пагорба, змиваючи дорогою частки породи. Це дощова ерозія, а буває ще ерозія температурна — від колосального перепаду температур між дуже спекотним днем і дуже холодною ніччю: від постійного розширення і стискання породи з часом від неї відколюються цілими брилами.

Так і стоїть собі Айрс-Рок — то сильно нагріваючись, то різко охолоджуючись — ось уже майже 700 мільйонів років. Та ще не один мільйон разів зійде і сяде над ним сонце, аж поки дощ, спека і холод зроблять свою справу, остаточно зрівнявши цей моноліт із землею.

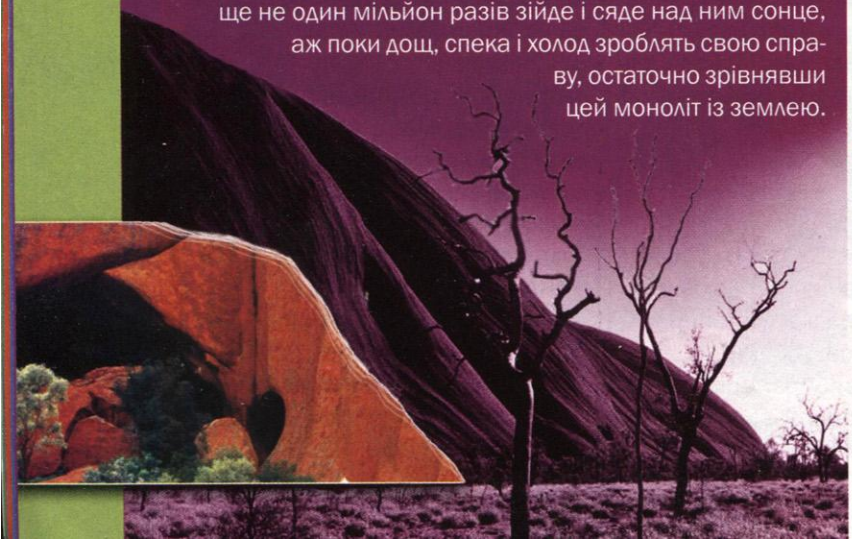

ОБЕРЕЖНО! КОРОНАВІРУС

Осінь — час максимального ризику підхопити нежить або застуду. А для вірусів це справді просто золота пора. Ось коли вони буяють буйним цвітом у наших клітинах, піджидаючи слушної миті. Вони — наші вороги, і боротися з ними треба. А щоб боротьба давала свої плоди, ворога краще знати в обличчя.

У численному вірусному війську не останнє місце займає коронавірус — сферична частка діаметром близько 100 нанометрів (1 нм = 0,0001 мм) з білково-ліпідною оболонкою і великими булавоподібними виступами (ось звідки «корона»). До родини коронавірусів входять коронавіруси людини — респіраторні віруси.

Віруси — причини і простої застуди, і невиліковного СНІДу. При цьому вони часто провокують імунну систему організму на знищення цілком здорових клітин.

Живуть і розмножуються віруси всередині захоплених клітин. Спочатку вірус прикріплюється до зовнішньої оболонки клітини, проникає крізь неї і вже всередині клітини скидає свою оболонку, вивільняючи генетичну речовину.

Реплікація (розмноження)

Коронавіруси розмножуються в цитоплазмі інфікованих клітин. Дочірні віріони з'являються через 4-6 годин після інфікування в доволі незвичний спосіб: вірус просто копіює свою структуру, використовуючи для цього матеріал зараженої клітини.

Загибель інфікованої клітини

Віріони всередині клітини плодяться й плодяться, і нема їм числа. А сама клітина при цьому часто розпадається на частки й гине. Ось коли для віріонів відкривається широкий простір для атаки на нові клітини!

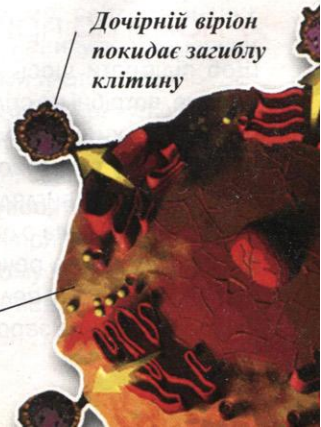

Смішний об'єктив

З кінотеатру виходить обурений глядач, підходить до каси і говорить, наставляючи на касира пістолет:
— Фільм жахливий! Поверніть мені гроші за всі квитки, будь ласка!

Чоловік з дружиною дивляться мелодраму. Дружина:
— Як ти думаєш, вони одружаться?
— Мабуть, так! Ці фільми часто закінчуються трагічно!

Чоловік виходить з кінозалу:
— Усі казали, що кіно для дурних! А мені сподобалось!

У знаменитої голлівудської суперзірки запитали, чому вона звільнила свою кухарку.
— Бо вона всім розповідала, що працює в мене вже сорок років...

— Дівчино, вам ніхто не казав, що ви схожі на Мерилін Монро?
— Ні.
— А з ким же вас порівнювали?
— З Терміна-тором!

У кінотеатрі білетерка пристає до парочки:
— Програмку?
— Ні, дякуємо.
— Шоколадку?
— Ні.
— Може, пакетик льодяників?
— Ні!
Білетерка (єхидно):
— А вбивця у цьому фільмі — шофер!

Молодий режисер написав сценарій і приніс його одному кінобосу. Читаючи його, автор від хвилювання весь час запинався.
— Я беру сценарій, — мовив бос.
— Овва! — зрадів режисер. — А що вам у ньому сподобалось найбільше?
— Геніальний задум, коли всі герої заїкаються!

На зйомках головний герой має стрибнути у воду з моста, та за умовами крупного плану його не заміниш каскадером.
— Але ж я не вмію плавати! — обурюється актор.
— То пусте, — заспокоює його режисер, — ця сцена в нас і так заключна.

— Хто зараз найпопулярніший актор? — запитали одного артиста.
— Нас кілька, — скромно відповів той.

The Rasmus

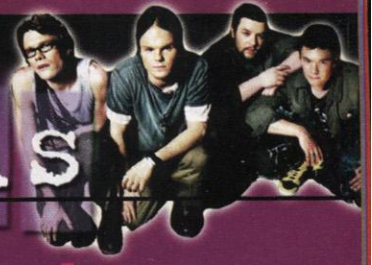

In the Shadows

(Album «Dead Letters»)

No sleep
No sleep until I'm done with finding the answer
Won't stop
Won't stop before I find a cure for this cancer
Sometimes
I feel I'm going down and so disconnected
Somehow
I know that I am haunted to be wanted

Chorus:
I've been watching
I've been waiting
In the shadows all my time
I've been searching
I've been living
For tomorrows all my life

In the shadows
In the shadows

They say
That i must learn to kill before i can feel safe
But I
I rather kill myself then turn into there slave
Sometimes
I feel that I should go and play with the thunder
Somehow
I just don't wanna stay and wait for a wonder

Chorus

Lately I've been walking walking in circels,
watching waiting for something feel me touch me
feel me, come take me higher

Chorus

I've been watching
I've been waiting
I've been searching
I've been living for tomorrows

In the shadows

In the shadows
I've been waiting

М'яч у кошику

Довго потім мені довелось вибачатись! І морозиво я Класному купував, і на «Матрицю-2» водив, і розповідав про те, як виник баскетбол і хто в нього грав... Класний заслухався, а коли я закінчив, від образи його вже й сліду не було. Ось яка у баскетболу миротворча сила!

Народження гри

Нещодавно археологи зробили сенсаційне відкриття — на околицях Паса-де-ла-Амада, в мексиканській провінції Чіяпас, було розкопано дуже стародавню споруду, де індіанці племені майя ще приблизно 3400 років тому грали у гру, схожу на баскетбол. Тільки й відмінностей, що розміри майданчика (як сучасне футбольне поле), форма кошиків (металеві кільця, прикріплені до кам'яної стіни за 4-5 метрів від землі, причому вертикально) та їх розташування. Судячи з розмірів майданчика, бігали майя нівроку і взагалі на витривалість свою не нарікали, дарма, що на зріст невеличкі були. Сьогодні вважають, що у гру цю грали каучуковими м'ячами завбільшки з апельсин (на таку думку наводить діаметр знайдених кілець).

Всі історико-баскетбольні довідки повідомляють, що появу нової гри було проголошено у грудні 1891 року в гімнастичному залі цього коледжу. Насамперед Нейсміт прикріпив на стіні 13 правил гри і провів перший матч. Грали футбольним м'ячем, а роль баскетбольних кошиків виконували дві звичайні плетені верети. По завершенні цього історичного поєдинку правила зі стіни зникли. Невдовзі в крадіжці зізнався студент Френк Мейгон. Зізнався, щиро розкаявся і повернув правила, які поцупив на сувенір, бо нюхом чув, що гра ця стане дуже популярною.

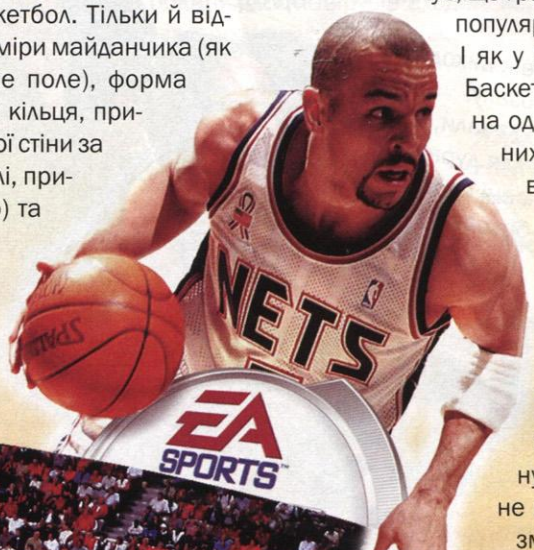

І як у воду дивився! Баскетбол сьогодні — на одному з провідних місць у світовому спорті, а ім'я його творця вписали в Зал баскетбольної слави, його ж іменем названий.

За час, що минув, баскетбол не міг не зазнати змін. По-перше, в кошиках забрали дно, а самі кошики стали робити з металевого кільця і сітки. По-друге, поєдинки зараз не завершуються з рахунком до 15 чи 20 очок, як колись. По-третє, баскетбол поширився на весь світ і став олімпійським видом спорту...

Ми з Класним на пару розробили таку систему тренування: я намагаюся всіма правдами й неправдами закинути в кошик баскетбольний оранжевий м'яч із невеликими шипами, а Класний, осідлавши щит, з усіх сил цьому перешкоджає. А якось він мені під руку трапився (що м'яч, що чуприна у Класного — оранжевого кольору)... Добре, що полтергейст за сітку схопився. А то не знаю, чим би все скінчилось.

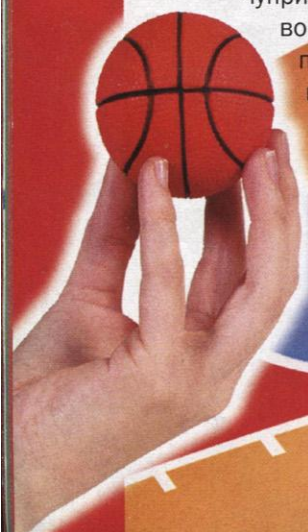

А от сучасний баскетбол придумав ще в дитинстві лікар Джеймс Нейсміт з Онтаріо (Канада). Поштовхом стала популярна тоді гра під назвою «duck-on-rock» (що можна перекласти приблизно як «качка на скелі»). Суть її полягала у тому, що потрібно було влучити малим камінцем у підкинутий більший.

Будучи вже дорослим, солідним професором, викладачем фізкультури коледжу у Спрингфілді (штат Массачусет, США), він задумався: «А чи не захопити своїх студентів якоюсь забавкою на зиму, щоб можна було грати в закритому приміщенні?» Виявилось, що можна.

Основні правила

Гра відбувається на майданчику 28×15 метрів, розділеному навпіл. На протилежних сторонах відмічено трисекундні зони і нанесено лінії 3-очкових кидків. З двох країв на щитах (180×120 см) на висоті 3,05 м закріплено кошики, діаметр яких має 45 см. Діаметр м'яча —

30-36 см. Гру обслуговують два судді.
Суть гри — закинути якнайбільше м'ячів у кошик суперника. Одне влучання в кошик приносить 1 очко зі штрафного, 2 — за кидок у межах триочкової лінії, 3 — при кидку з-за триочкової лінії. Хто набрав більше очок, той і святкує перемогу. Грають два тайми по 20 хв чистого часу (в NBA — 4 по 12). Кожній команді дається на атаку 30 с. За 5 командних фолів суперники кидають по 2 штрафних за кожен фол.

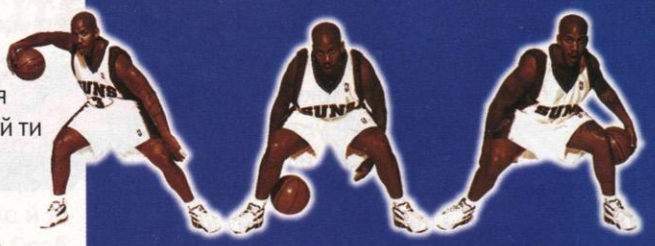

Уроки баскетболу

Золоті правила захисту

1 Пресингуй гравця з м'ячем.
2 Будь готовий підстрахувати партнера.
3 Умій швидко повернутися в захист.
4 Заважай супернику володіти м'ячем.
5 Не давай супернику кидати м'яч.
6 Змушуй його побільше помилятися.
7 Не втрачай м'яча сам.
8 Всіляко перешкоджай центровому суперників отримувати м'яч.

Правила підбору

1 Завжди вибирай позицію між щитом і суперником.
2 Займаючи позицію, розстав ноги, зігни їх у колінах, а руки підніми.
3 Будь готовий до стрибка — стій на передній частині стопи.
4 Контролюй дії свого візаві.
5 Після підбору притисни м'яч до грудей, лікті виверни назовні. Розвернись, віддай пас. Не веди м'яч.
6 Завжди йди на підбір після свого кидка.
7 М'яч, який відскочив від підлоги, потрібно приймати двома руками.
8 Завжди старайся відгадати, куди відскочить м'яч.
9 Проявляй агресивність — ніколи не стій нерухомо.
10 М'ячем краще оволодіти у стрибку.

Як стати гарним снайпером

1 Вчися добре відкриватися.
2 Вибери правильний варіант виконання кидка.
3 Постійно намагайся виконати кидок.
4 Завжди старайся сконцентруватися на кидку, який ти виконуєш.
5 Не забувай зберігати впевненість.
6 Завжди дякуй партнерам, які не скупляться на пас.
7 Завжди слідкуй за процентом своїх влучань і ніколи не втрачай нагоди покращити цей важливий ігровий показник.
8 Ніколи не забувай стару і прописну для кожного баскетболіста істину: «Снайперами не народжуються — ними стають!»

Основні дії в нападі без м'яча

1 Всі твої рухи мають бути змістовні.
2 Роби все, щоб отримати пас.
3 Виконуй обманні рухи.
4 Приймай усі паси.
5 Змушуй опікуна відвертатись від м'яча.
6 Грамотно блокуй суперника.
7 Вивчай рухи свого опікуна, звички інших захисників.
8 Після кидка займай позицію для підбору або повертайся у захист.
9 Пам'ятай, що втрачені очки такі ж важливі, як і набрані!

Рекорди баскетболу

- Найвищий гравець усіх часів — Сулейман Алі Нашнуш (нар. 1943 р.), який грав за збірну Лівії в 1962 році (245 см).
- Найбільше глядачів (80 тисяч) прийшло на фінальну гру Кубка європейських чемпіонів між клубами «АЕК» (Афіни) та «Славія» (Прага) 4 квітня 1968 року.
- Найбільший сумарний рахунок (370) зафіксований 13 грудня 1983 року в Денвері («Детройт Пінгвінз» — «Денвер Наггетс» — 186:184).
- Найбільший рахунок у міжнародних матчах було зафіксовано в 1982 році у матчі Ірак — Йємен: 251:33.
- «Бостон Келтікс» найчастіше ставав переможцем NBA (16 разів).
- У «Лос-Анджелес Лейкерс» найдовша безпрограшна серія (33 гри).
- «Чикаго Буллз» має найбільше перемог за сезон (72, 1995-1996 рр.).
- Рекорд очок, набраних в одному матчі, належить Вілту Чемберлену (100, «Філадельфія» — «Нью-Йорк»).
- Серед гравців NBA, що набрали понад 10000 очок, найвищу результативність (31,7 за гру) має Майкл Джордан
- Роберт Периш за 22 сезони в NBA відіграв 1611 ігор.
- Карим Абдул-Джабар набрав найбільше очок в матчах NBA (38387).
- Наймолодший гравець NBA — Жермен О'Ніл, який дебютував у віці 18 років і 53 дні. Найстарший — Роберт Периш (43 роки і 231 день).
- Крістофер Едді закинув м'яч у кошик з відстані 27,49 м.
- Джеф Лайнз 11 червня 1992 року закинув 231 м'яч з 240 спроб з підбору за 10 хвилин.
- За 24 години (29-30 вересня 1990 р.) Фред Ньюман виконав 20371 вільний кидок з 22049 спроб.
- Тед Мартін закинув 175 із 185 штрафних кидків за 10 хвилин і 90 з 97 — за 5 хвилин.
- Швед Макс Вермелін у 13 років приніс своїй команді всі переможні очки у матчі юніорського турніру в Стокгольмі (272:0!).

Озброївшись стареньким «Зенітом» і чорними окулярами, кіт Ковба-сан уже другу годину терпляче вижидав, поки з чорного ходу спортивного залу після гри вийде втомлений і щасливий Джо, щоб раніше за інших узяти в нього інтерв'ю. «Нічого, — думав хвостатий папараці, — стане він знаменитим — продам свої матеріали за шалені гроші. Бо ж кого не цікавить життя баскетбольних зірок!»

Міністр-баскетболіст

Олександр Волков

Дата народження: 29.03.1964 року.
Місце народження: м.Чернігів.
Місце проживання: Київ.
Освіта: Київський інститут фізичної культури (1987).
Клуби: 1981-1986, 1987-1989 — «Будівельник» (Київ); 1986-1987 — ЦСКА (Москва); 1989-1992 — «Атланта Хоукс» (США); 1992-1993 — «Панасонік» (Італія); 1993-1995 — «Панатінаїкос» та «Олімпіакос» (Греція).

передає свій досвід. А щоб краще це виходило, вибігає на майданчик і стає граючим тренером.

Був час у житті Олександра Волкова, коли він перебував на посаді міністра спорту. Батьківщина захотіла доручити своєму герою кабінетну роботу, він погодився. Та вчасно зрозумів, що це не для нього. Зараз міністерська табличка висить на дверях його спальні, і він цьому дуже радий. Коли йому дали кілька днів на звільнення службового кабінету, Олександр Волков упорався з цим завданням за 15 хвилин, відчуваючи, як з плечей спадає величезний тягар. Політика — це політика, а спорт — рідніший! Він на майданчику — як риба у воді, і недарма ще бувши за океаном, спортсмен навідріз відмовлявся від усяких адміністративних посад в американських клубах.

У вільний час Олександр Волков у хорошу погоду в хорошій компанії залюбки рибалить. А потім сам може приготувати з риби смачні страви, пригостити друзів та родичів. Його сім'я живе у Флориді, а в Києві домашнє господарство допомагають вести то мама, то теща, то тітка. Столиця була і є для Олександра улюбленим містом. Другою своєю батьківщиною він вважає американську Флориду. З європейських країн йому подобаються Іспанія та Прибалтика. Любить слухати реп, замолоду захоплювався хард-роком. Подорожуючи з командами по багатьох містах, він намагається відвідувати музеї, театри, історичні місця. Якось у Ризі, коли Олександру було лише 20 років, старші друзі завели його у собор послухати органну музику. Той концерт він зі своїми однолітками перебув з великими труднощами. Зате зараз Волкову така музика була б до душі. Не пропускає наш баскетболіст найважливіші змагання в інших видах спорту. Але дітище №1 для нього — БК «Київ». Ти ж тільки вслухайся в цю назву такого рідного і близького для Олександра Волкова міста!

Наші в NBA

Досягнення: Чемпіон Європи 1985 року, чемпіон Олімпійських ігор 1988 року, Заслужений майстер спорту з 1988 року.

Про дитинство Олександра Волкова можна сказати так: ще у школі він зрозумів, що основним у його житті буде баскетбол. У 17 років потрапив в основу «Будівельника». Швидко стає одним з лідерів команди. Потрапив до збірної. Стає чемпіоном Європи, олімпійським чемпіоном (1988 рік, Сеул).

У 1989 році Олександр Волков вирушає за океан. Тренер його команди «Атланта Хоукс» Майкл Фрателло є для Олександра не лише наставником, але й другом. Стає доброю традицією щороку разом із сім'ями святкувати Різдво. А от Новий рік Волков зустрічає в колі сім'ї. Відігравши багато років у рідному «Будівельнику» та за кордоном, Олександр стає тренером збірної України. Потім — організатором і президентом команди «Київ». Знаходить спільну мову з гравцями,

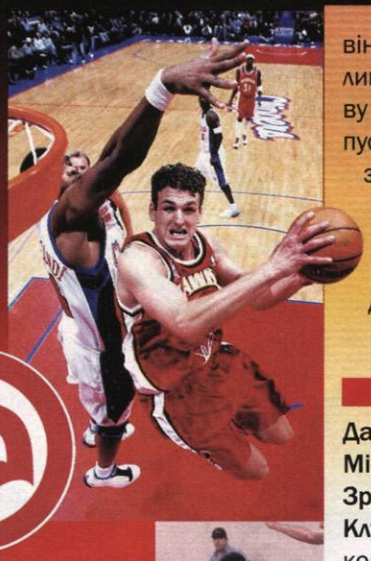

Наш перший чемпіон NBA

Станіслав Медведенко

Дата народження: 4.04.1979 року.
Місце народження: Київ.
Зріст/Вага: 208 см/113 кг.
Клуб: «Лос-Анджелес Лейкерс» (у складі команди з 2000 р.).
Амплуа: форвард.
Номер: 14.
Досягнення: Дворазовий чемпіон NBA.

Родом Станіслав Медведенко походить з родини, далекої від спорту. Батько — військовослужбовець, мати працювала на заводі. Є ще у Станіслава старша сестра. Всі проживають у Києві. Дівчина Стаса теж з України, але живе у Нью-Йорку.

Спочатку була спортшкола. Перший наставник Олександр Коваленко заклав гарну базу для росту юного баскетболіста, Стас йому дуже вдячний за це. Згодом він став виступати за БК «Київ». Тодішній тренер Олександр Волков швидко побачив у Медведенкові талановитого баскетболіста й доручив місце в основі команди, яка виступала в першості України, а згодом і в Північноєвропейській баскетбольній лізі. У міжсезоння команда виїжджала на збори до США, де зустрічалася з місцевими клубами. Уже в 1999 році Станіслав Медведенко стає лідером у клубі, за ним полюють агенти NBA. Керівництво «Фенікса» спробувало переманити «Медведя» до себе. А наступного року, коли ним зацікавилося відразу три клуби, Олександр Волков нарадив йому «Лос-Анджелес Лейкерс». Стас прислухався до поради, керівництво каліфорнійського клубу придивилося до спортсмена — і залишилося задоволеним грою українця. Вони уклали з ним контракт аж на три роки.

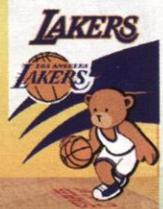

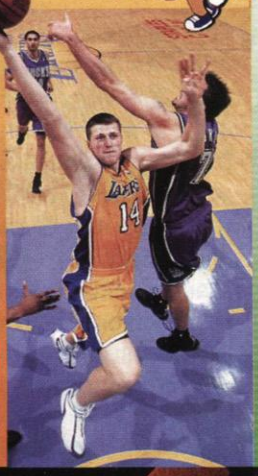

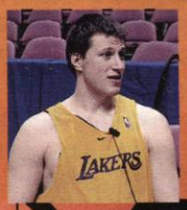

Медведенко переїхав у Лос-Анджелес. Серед палких прихильників клубу — Білл Клінтон, Джек Ніколсон, Мадонна. На матчах у перших рядах можна побачити інших знаменитостей.

Приїхавши до Америки, Стас оселився у фешенебельному готелі, від якого десять хвилин їзди до узбережжя. До тренувального залу він добирається 15 хвилин, на дорогу до залу, де клуб проводить офіційні матчі, йде вже 40-50 хвилин.

У команді Станіслава прийняли нормально, професійно. Особливо дружніх стосунків там немає, але й ніхто не демонстрував зверхності. Особливо це стосується такої легенди, як Шакіл О'Ніл та сучасної суперзірки Кобі Брайанта.

У першому сезоні Станіслав провів на майданчику зовсім мало часу, клуб боровся за золото в NBA, і тренерам було не до «обкатки» молоді. Але вже у другому сезоні Медведенко грав по 10-15 хвилин. І досить непогано! Його тренер Філ Джексон — хороший психолог. Він поступово вводить молодого баскетболіста у перепетії професійних битв, як він колись це робив з Кобі Брайантом, виростивши з нього першокласного баскетболіста. У нашого Станіслава Медведенка все попереду.

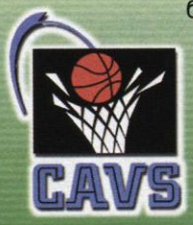

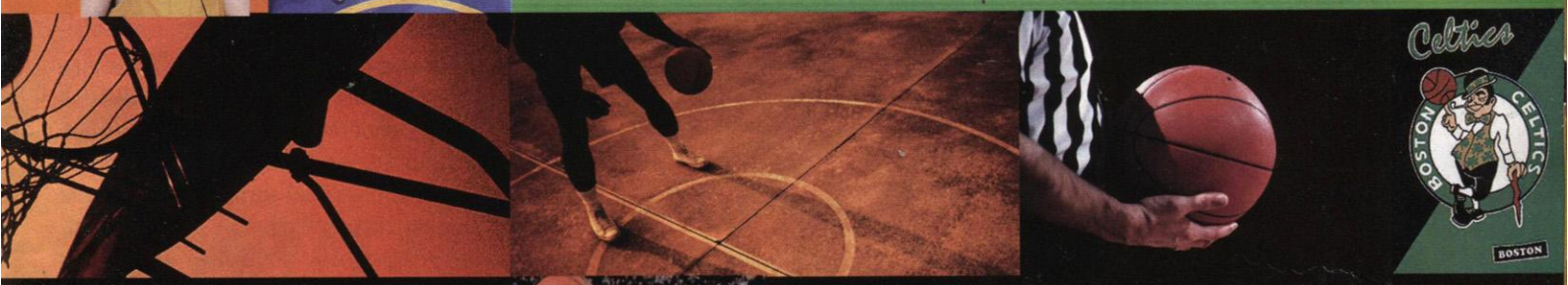

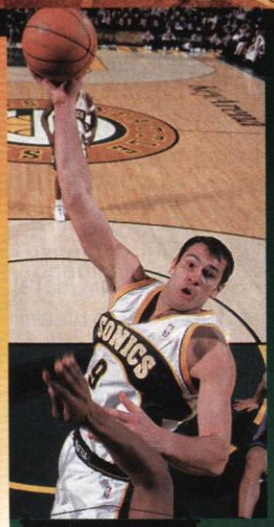

У цьому сезоні його команда «пролетіла» повз золото. Та буде ще сезон, і, може, вже наш чемпіон допоможе здобути золото?

«Український потяг»

Віталій Потапенко

Дата народження: 21.03.1975 року.
Місце народження: Київ.
Зріст/Вага: 208 см/129 кг.
Амплуа: форвард, центровий.
Клуби: «Клівленд Кавальєрс» — 1996-1999; «Бостон Селтікс» — 1999-2002; «Сіетл Суперсонікс» (у команді з 2002 року).
Номер: 9 (52 — у попередніх клубах).

Ще з юних шкільних років Віталій Потапенко подружився зі спортом. А баскетбол став найулюбленішим. Кілька років він займався ним у спеціалізованій школі, а потім його запросили до «Будівельника». Та вже в 1994 році дев'ятнадцятирічного Віталія запросили на навчання до коледжу «Райт-Стейт» в Огайо. Однак і там найважливішим для Потапенка був баскетбол, а не наука. А під час одного з матчів стався дуже кумедний епізод. Спортсмен, намагаючись перехопити м'яч на краю майданчика, не втримався на ногах і полетів на столи суддів. Вони розлетілися в різні боки, а Віталій після цього отримав прізвисько «Український потяг». У ці роки найкращим другом і порадником був його сусід по кімнаті Ерик Уоткінс.

Через два роки, відчувши, що студентський баскетбол — уже пройдений етап, Потапенко залишає коледж і починає професійну кар'єру у «Клівленд Кавальєрс». Згодом Віталій переїжджає у Бостон, обростає новими друзями — вихідцями з України.

Найкращі стосунки у Віталія в NBA — із гравцями з колишньої Югославії. З друзями в Україні і фанами Потапенко спілкується переважно по Інтернету, телефонує їм, зустрічається при нагоді зі Стасом Медведенком.

Віталій Потапенко любить вечірки та розваги, подорожувати, відвідувати кінотеатри, спілкуватися з людьми. Обожнює американський футбол. Слухає реп, «Prodigy». Та найбільше полюбляє почитати чи подивитися кіно.

Одне шкода, що за збірну України грати відмовлявся. Щоправда, якось в інтерв'ю заступник голови української федерації баскетболу Олександр Волков запевнив, що Потапенко & Медведенко таки захищатимуть жовто-блакитні кольори на міжнародній арені. Ех, пошвидше б уже це сталося!

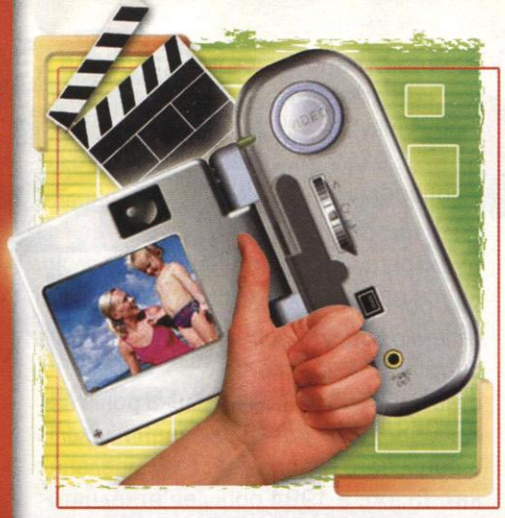

Камера у стилі «ультра»

Знайомся, новий «гібрид» — «Pocket DVII». Мініатюрний, ультракомпактний, багатофункціональний пристрій. Може використовуватись як фото- і відеокамера, web-камера і диктофон. Дизайном дуже нагадує камеру «Sony DCR IP45», але розмір — заледве більший від мобільника! Ним можна фотографувати, знімати відео, записувати важливу інформацію і музику! «Pocket» такий малий і легкий (усього 90 г), що його завжди можна носити з собою навіть у кишені рюкзака. Виробник цього крихітного дива — тайванська компанія «Aiptek», відома насамперед своїми графічними планшетами і цілим рядом портативних багатофункціональних пристроїв. Ціна цього міні-помічника — близько $130.

Розкрий свою кишеню!

Зовсім недавно побачила світ ще одна технокрихітка — mp3-плеєр EMP-Z. «Батьки» цієї невеличкої іграшки — «Station Z» та «Eratech Co», дві маленькі фірмочки, які спеціалізуються на mp3-плеєрах. Вони вирішили створити досконалу «дюймовочку» — новий плеєр завбільшки з монету. Діаметр плеєра — 42, товщина — 10 мм. EMP-Z надійшов у продаж на початку серпня цього року. Плеєр випущено в обмеженій кількості, оскільки на підвищений попит компанії не сподіваються. І недарма: не кожен захоче викласти кілька сотень доларів за такий тонюсінький плеєр, який легко може загубитися в кишені серед грошового дріб'язку!

Музика на коліщатках

Ми чудово знаємо, на що здатні японці, і все одно не перестаємо дивуватися з якогось чергового винаходу з лейбликом «Made in Japan». Часом дивуєшся не надивуєшся, як ніби такий звичний пристрій набуває такої незвичної форми, що відразу й не зрозуміти, що ж це таке? Уже вкотре довгі руки японських

інженерів добралися до mp3-плеєрів. Тільки тепер це не найменший плеєр, а скоріш, плеєр для найменших. Компанія «Takaratoys» ще на початку літа представила іграшковий автомобіль із вмонтованим mp3-плеєром. Сама музика зберігатиметься на карті «Memory Stick» обсягом 64 MB, а карта — всередині машинки. Розміри іграшки — 36×52×27 мм, вага — усього 30 грамів. Щоправда, ціна її зовсім не іграшкова — близько $200. От і виходить, що іграшка ця — не стільки для дітей, скільки для цілком дорослих дядечків та тьоть з меломанськими нахилами.

Шпигунські забавки

Поки японці зменшують геть усе, що під руку трапиться, гонконгівська компанія «Ffreefire» представила бінокль з інтегрованою цифровою камерою і химерною назвою «Ffreefire EC-01». Оптика EC-01 включає 8 збільшувальних лінз і 4 телелінзи, матрицю на 1,3 мегапікселя, двократний цифровий «зум». Корекція експозиції, фокусування і баланс білого кольору здійснюється автоматично. На центральній частині корпуса примостився малий монохромний рідко-

кристалічний дисплей, який інформує про стан батареї і число відзнятих кадрів. Знімати можна не лише фотографії, а й короткі озвучені відеоролики (тривалістю не більш як 60 секунд кожен). «Ffreefire EC-01» можна використовувати й як web-камеру, для цього на диску з драйверами є відповідне програмне забезпечення. Живиться цифровий бінокль від двох батарейок AAA. Габарити: ширина — 90, довжина — 113, товщина — 40 мм. Ціна — $140.

Дактилоскопічний мобільник

Одна японська компанія мобільного зв'язку випустила телефон, який упізнає власника за відбитком пальця. Щоб телефон запрацював, його «хазяїн» повинний натиснути пальцем на спеціальний сенсор. Мобілка здатна утримувати в пам'яті до десяти відбитків, звільняючи користувача від запам'ятовування цифрового PIN-коду. Апарат має вихід в Інтернет і цифрову

відеокамеру з роздільною здатністю 1,28 мегапікселя. Можна приєднати додатковий чіп пам'яті на 16 мегабайт, куди поміститься відеозапис тривалістю 29 хвилин або 1040 фотографій. Комбінований обсяг пам'яті телефону й додаткового чіпа дозволяє зберігати 67 хвилин відео. Доступна така іграшка для всіх, хто не пошкодує на неї $450.

Довше, краще, дорожче!..

Коли 1 серпня 1981 року пустили MTV, першим кліпом на каналі став відеоролик «Video Killed the Radio Star» від групи «The Buggles». Блаженні часи! Пара дівчат із довгим волоссям і в бікіні, швидка машина... Сіли, поїхали, зняли — і готово! А тепер...

У 1983 році вийшов 14-хвилинний «Thriller» Майкла Джексона, котрий похитнув шальки терезів, на яких погойдувалися музика та відеоряд, і... Сьогодні навіть на 3-хвилинний ролик ідуть мільйони, а десятка найдорожчих відеокліпів від різних виконавців виглядає сьогодні так:

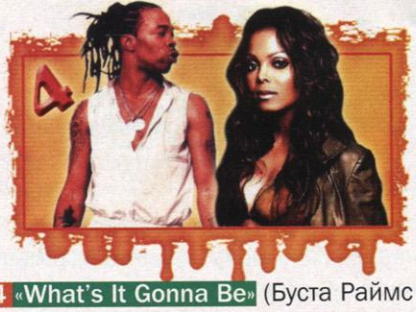

4 «What's It Gonna Be» (Буста Раймс і Джанет Джексон) — $2400000. **Віртуальне місце дії** — $100000. **Кожна трансформація** — $30000. **Скляне вбрання Бусти** — $40000. **Вибух Джанет і Бусти** — $20000.

10 «Girlfriend/Boyfriend» від «Blackstreet» і Джанет Джексон (вартість $1500000). Стопроцентна комп'ютерна анімація, дія якої відбувається усередині китайського більярду, а учасники цього дійства удають із себе більярдні кулі. Задоволення не з приємних і не з дешевих. Кошторис: **Одяг Джанет** — $10000. **Одяг «Блекстріт»** — $25000. **Витрати на дорогу:** для Джанет — $50000; для «Blackstreet» — $200000. **3D-графіка** — $600000.

7 «She's a Bitch» від Міссі Елліот — $2000000. **Гумове вбрання Міссі** — $10500. **Особлива блискуча накидка** — $3500. **Сцена** — $30000. **Сріблясті костюми для учасників** — $12000. **Облаштування знімального майданчика** — $850000. **Макіяж** — $6000. **Спецефекти «Грозове небо»** — $20000.

3 «Heartbreaker» (Мерайя Кері) — $250000. **Послуги собаки та його тренера** — $6000. **Оренда кінотеатру** — $100000, **особняка** — $40000. **Зачіска** — $13000. **Інструктор з рукопашного бою** — $7000. **Анімація** — $80000. **Вартість камеї** — $10000.

9 «November Rain» («Guns N' Roses») — $1500000. Кліп відомий, коментувати не буду. Скажу тільки, що грошики пішли на: **платню симфонічному оркестру** — $25000, **спеціально змонтовану капличку** — $150000, **весільне вбрання** — $8000, **труну особливої конструкції** — $8000.

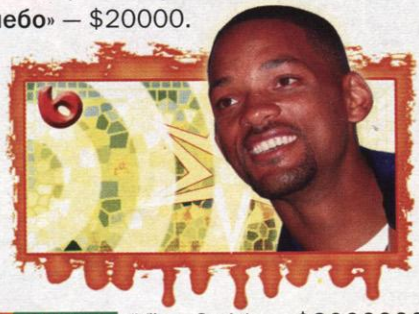

6 «Miami» (Уїлл Сміт) — $2000000. **Оренда приватного реактивного літака** — $15000. **Вартість однієї трансформації** — $14000 (всіх їх було близько 40). **Літаючий майданчик у Майамі** — $500000. **Моделі** — $10000. **Хореографія** — $200000.

2 «Victory» (Пафф Дедді з Notorious B.I.G. & Буста Раймс) — $2700000. **Будівництво і підрив літака** — $55000. **Піротехнічні спецефекти** — $100000. **Штучний дощ** — $10000. **Оренда вертольота** — $21000. **Послуги пілота** — $5000 (один стрибок з будинку на будинок). **Вартість охорони** — $10000.

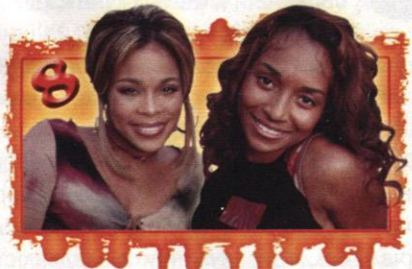

8 «Unpretty» (TLC) — $1600000: **поле фіолетових квітів** — $50000, **зависання групи йогів над землею** — $60000, **анімаційні штучки-дрючки** — $63000, **летюча камера-робот** — $35000, **зачіска** — $11000, **макіяж** — $25000, **костюми** — $11000.

5 «Larger Than Life» («Backstreet Boys») — $2100000. **Модель кріогенної камери** — $20000. **Сцена з літаючим серфом** — $90000. **3D-моделі** — $45000. **Костюми роботів для учасників групи** — $56000. **Зовнішній вигляд космічної станції** — $70000. **Танцювальна сцена** — $80000. **Вартість посадки на майданчик** — $150000. **Платня директору зйомок** — $15000. **Вартість усіх спецефектів** — $600000.

1 «Scream» (Майкл і Джанет Джексон). Вартість — $7000000. **Віртуальна модель космічного корабля** — $65000. **Потрощені гітари** — $53000. **Трансформації** — $50000. **Хореографія** — $40000. **Макіяж Майкла** — $3000, **Джанет** — $8000 (у день). **Величезний відеоекран** — $80000. **Освітлення** — $175000. **Один зйомочний день** — $636000, **11 сцен** — $5000000.

Реквієм за синглом

Сингли скоро можуть відійти в минуле. Причина банальна — зменшуються продажі дисків. Слухачу цей формат уже набрид, йому подавай щось новеньке. Що саме? А він поки що й сам не знає. Не виключено, що на якийсь час нішу, яка вивільниться, займе максі-сингл. А може, це буде і взагалі щось досі небачене.

Новини кумироманії

Брітні Спірс — підлітковий ідол №1, переконує телеканал VH1. Вона змела з вершини Top-10 самого Леонардо Ді Капріо! Крім неї до цієї тусовочки «най-най-най...» входять: Том Круз, «The Jackson Five», «Spice Girls» і «New Kids on the Block». Отака компанія.

Лицарі з гітарами

Не так давно королева Єлизавета II оголосила свіжий список номінантів на лицарський титул. Цього року до нього потрапили два британських музиканти — Стінг та екс-гітарист «Pink Floyd» Девід Гілмор. Тепер, вітаючись з ними, не забудь до імені додавати слово «сер». Щоб не образити!

Розстрибався екс-бойфренд...

Джастін Тімберлейк — найпривабливіший чоловік у світі! Колишній соліст N'SYNC обскакав навіть самого Девіда Бекхема в щорічному списку 100 найпривабливіших чоловіків, який складає британський журнал «Company», підскочивши на цілих 46 пунктів порівняно з минулим роком. Ех, знала би Брітні, якого ковбоя прогавила!..

Ін-Грід — Tu m'as promis!!!

Наш Клас спіткала важка недуга — тангоманія. Охоплені незбагненною манією, Пундик, Джо, Колібрик і навіть Ковба-сан записалися в студію бальних танців і тепер щодня до сьомого поту мордують себе премудростями аргентинського танго. Такі от не дуже втішні справи. Одна цікава і дуже дивна особливість цієї недуги полягає в тому, як мені вдалося з'ясувати, що хвороба ця поширюється виключно на представників сильної статі (тобто на хлопців) і передається через... Ні, не дихально-чхальними шляхами і навіть не рукостисканням. Вона вражає наші організми через незахищений навушниками слуховий апарат! Вдавшись до дедукції, я легко встановив і причину хвороби. Це пісня «In-Tango». Її носій — одна жінка. Точніше — італійка. Її прізвище — Альбертіні. А ім'я... Ім'я її аж надто відоме. Знайомся — Ін-Грід.

Вона народилася на півночі Італії в родині власника кінотеатру. Батьки назвали дочку на честь шведської акторки Інгрід Бергман.

У дитинстві дівчинка довго шукала свого покликання: малювання, театр, співи... Аж поки не зрозуміла, що через музику їй буде найпростіше донести іншим те, що вона хоче.

Узявши сценічне ім'я Ін-Грід, дівчина бере курс на сцену вар'єте. Спочатку виступала в Італії, була гостею на фестивалях у Сан-Ремо, Токіо, Монте-Карло. А в 1994 році перемогла в регіональному конкурсі «Голос Сан-Ремо». Невдовзі своєрідний тембр Ін-Грід звертає на себе увагу музичних продюсерів Леррі Піньяніолі та Марко Сончині, і ті широким жестом надають співачці одну з кращих італійських студій. Ін-Грід записує свою «Tu Es Foutu», і пісня відразу ж стає хітом європейського штибу. «Tu Es Foutu» вже на які тільки мови не перекладали!

Вже здавалось, що нічого більше вона співати не збирається. Навіщо? Одного хіта інколи досить. Аж ні.

Хіт №2 від Ін-Грід, оту підступно-запальну пісню «In-Tango», про яку я говорив, давно можна чути мало не з кожного телеканалу. Той самий ритм, той самий акордеон...

Зараз співачка подорожує світом. Спритна Ін-Грід намагається упіймати за хвіст удачу, поки та близько. Для цього вона навіть перенесла захист філософського диплома в університеті на рік.

Критики кажуть, що інші її пісні наводять на думку про одноденний успіх співачки. Однак Ін-Грід каже, що не боїться, навіть якщо так. Хіба мало в житті інших цінностей? Італійські ж критики, у свою чергу, стверджують, що Ін-Грід володіє найпривабливішим голосом з усіх, що з'являлися на танцювальній сцені за останні десять років. Що ж, час покаже.

Французький проект Ін-Грід, попри прогнози, не виявився «групою одного хіта». «Tu Es Foutu» вже відгриміла, а Ін-Грід і досі дивує музичну громадськість повноцінним альбомом. Дотепер дивуємось.

In Grid

Ось такі «МультFільми»

Ну, постривай! Що ти відчуваєш, коли чуєш цей вигук? Страх, нестримне бажання забитися під ліжко й не вилазити, аж поки на десерт почнуть давати морозиво? Чи, може, тебе починає розбирати сміх, коли ти уявляєш, як мультиплікаційний вовк біжить за зайцем і неодмінно потрапляє в якусь халепу? Отака вона, чарівна сила мистецтва, де навіть найстрашніші слова можуть сіяти добре, вічне... І музичне.

Так, саме так, бо «МультFільми» — то назва музичної групи, учасники якої живуть у Пітері, але грають гітарну музику на англійський манір.

«МультFільми» — це п'ятеро хлопців, яким легко й цікаво разом у поїзді, в літаку, в автобусі, в метро, а найголовніше — в житті. Їх не можна назвати однодумцями у звичному розумінні цього слова (у кожного свої погляди й уподобання), але вони розуміють і приймають один одного і разом роблять цікаву, якісну музику. Незважаючи на англійські традиції, пісні свої «МультFільми» пишуть російською мовою. Хоч і брит-поп.

МультFісторія

Починалося все досить просто. Єгор Тимофєєв закінчив музичну школу. А десь у 1994 році через свою закоханість у «Beatles» організував групу без назви і почав грати їхню музику. Потім пішов грати в підземний перехід.

На зміну переходам прийшов невеличкий клуб. Єгор почав писати пісні... Хлопці експериментували з музикою і стилями, але поступово стало очевидно, що чогось складного їм просто не зіграти. Не вистачало вмінь. Так складався їхній фірмовий стиль...

Тусуючись у клубах, Єгор зрозумів одну річ: гітарна поп-музика англійського зразка — ось чого зараз не вистачає. Зрозумів — і відразу всім почало щастити. Влітку 1998 року в Пітері відбувся фестиваль «Балтійський удар» (тоді вони називалися «Глибоководні Чудеса»). Група вперше виступила перед великою аудиторією. Після цього виступу записали перші радіосингли — «Чужие звезды», «2+1»... То були перші кадри цікавої музичної анімації.

МультперсонажI

Єгор Тимофєєв — вокал, музика, тексти, бас-гітара, акустична гітара. Історик за освітою, музикант за покликанням і складом мислення. Лідер, подекуди навіть диктатор. Знає багато мов: англійську, фінську, китайську, японську. Перші спогади про гру на музичному інструменті (це була гітара) співвідносить із віком 14 років. Має також в активі музичну школу по класу фортепіано (пройдена «примусово»).

Улюблений фільм: «Вам і не снилось».

Улюблена група: «Radiohead».

Улюблена тваринка: пухнаста кішка.

Рустам Галлямов — бас-гітара, єдиний іногородній у групі (приїхав аж із Казані), за сумісництвом — студент Мухінського художнього училища, пізнає ази програмного дизайну. В дитинстві мріяв стати «професором комах» (за його власним висловом). Це він, непостійний, найчастіше з «мультиплікаторів» змінює свій імідж. Йому простіше простого пофарбувати свою чуприну в якийсь новий колір, відпустити бороду. Одне слово, не людина, а ходячий експеримент.

Літературні пристрасті: фантастика, кіберпанк.

Віктор Новиков — клавішник. Один з найперших учасників групи (з 16 років грає тут). Характерні риси — вічно розгублений погляд.

Улюблені групи: «The Beatles», «Rolling Stones», «The Doors», «E.L.O», «Pulp», «Blink 182», «Filter».

Віктор, на думку друзів, — людина-загадка. Замкнутий, характер урівноважений. Знайомі кажуть, аж надто врівноважений.

Максим Войтов — ударник та студент пітерської консерваторії, новачок у групі (приєднався до «МультFільмів» у 2000 році). Колись помічали його й у групі «Кукринікси». На концертах любить виділятися різними екстравагантними сорочками.

Євген Лазаренко — електричний і акустичний гітарист. Паралельно з бренькання на струнах донедавна освоював основи квантової фізики в політеху. Філософ. Ніколи даремно не сперечається, тому що у нього своє бачення речей. А ще він — енциклопедист, знає абсолютно все про музику, пише часто різні нотатки, оцінює диски.

Дискографія

«МультFільми»	(2000)
«Суперприз»	(2002)
«Вітаміни»	(2002)

Три альбоми за три роки — непоганий показник, але ж чим більше в мультику серій, тим він цікавіший. Ми, меломани, всі так кажемо.

МИ І НАШІ ПОДАРУНКИ

Вмієш користуватись ножем і виделкою?

Цінуєш зовнішність у людях?

Маєш удома самовар?

Ні

Так

Часто довіряєшся батькам?

Музичний компакт на букет проміняєш?

Вмієш робити морозиво?

Твій зріст нижчий за середній?

Любиш верховодити малечею?

По деревах лазиш?

Займаєшся бальними танцями?

Тобі подобається рожевий одяг?

Чужі іграшки доводилося трощити?

У тебе коротка зачіска?

Маєш сині окуляри?

Любиш польові квіти?

Гарно бути оптимістом?

Папуга — друг людини?

Тобі подобається твій клас?

На скейті стояти доводилось?

Сократ був давнім римлянином?

Що таке меланхолія, знаєш?

Твої очі маленькі?

Ти боїшся трамваїв?

Гриби восени збираєш?

Любиш грати у фанти?

Завжди говориш тільки правду?

Тобі часто заздрять?

Віриш у безкорисну дружбу?

Погано це чи ні, не знаю, але твій девіз: подарунок має бути недорогий, але дуже оригінальний. А ти — просто профі всяких подарункових ноу-хау. Вітаннячка тобі від «Класу»!

Такі, як ти, обожнюють пускати туман в очі, прикрашаючи маленьке плюшеве жабеня метрами золотистого паперу. Адже ти щиро вважаєш, що перше враження — найголовніше!

Ти не можеш дозволити собі дорогий презент? Але як ніхто вмієш висловити свої теплі почуття через численні компліменти й привітання? Що ж, таким гостям і без подарунків раді.

Одні йдуть на хитрощі, інші розсипаються в ніжних словах, треті економлять. А є ще такі, що просто кудись зникають, аби нікому нічого не дарувати. І обділяють у першу чергу себе.

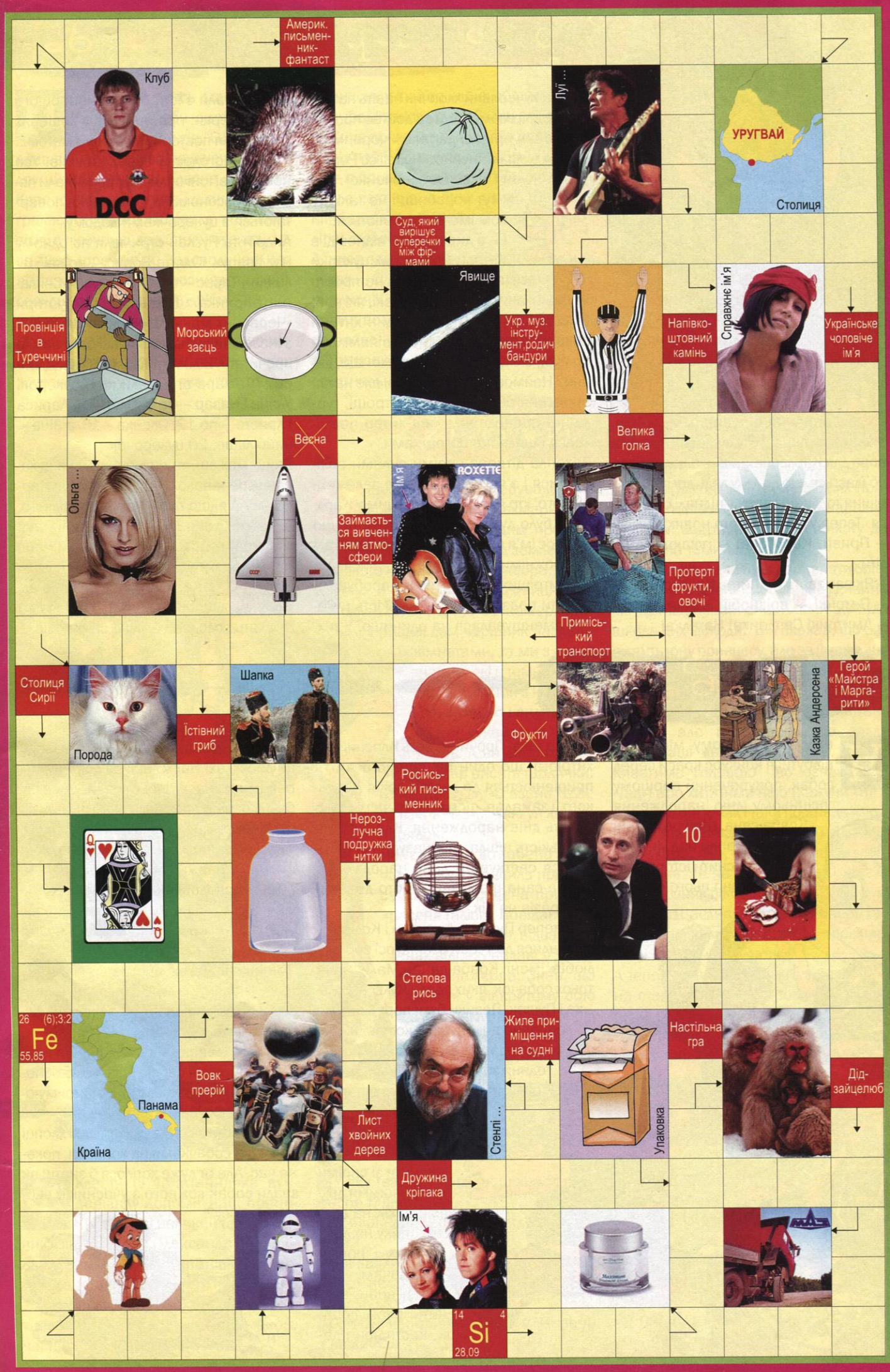
Америк. письменник-фантаст
Клуб
DCC
Луї ...
УРУГВАЙ
Столиця
Суд, який вирішує суперечки між фірмами
Провінція в Туреччині
Морський заєць
Явище
Укр. муз. інструмент,родич бандури
Напівкоштовний камінь
Справжнє ім'я
Українське чоловіче ім'я
Весна
Велика голка
Ольга ...
Займається вивченням атмосфери
Ім'я
ROXETTE
Протерті фрукти, овочі
Приміський транспорт
Столиця Сирії
Порода
Їстівний гриб
Шапка
Фрукти
Казка Андерсена
Герой «Майстра і Маргарити»
Російський письменник
Нерозлучна подружка нитки
10
Степова рись
26 (6);3;2
Fe
55,85
Країна
Панама
Вовк прерій
Лист хвойних дерев
Стенлі ...
Жиле приміщення на судні
Упаковка
Настільна гра
Дід-зайцелюб
Дружина кріпака
Ім'я
14 4
Si
28,09

Карлсон-чарівник

Літо. Все відцвітає і осипається. Якщо його до того не з'їли. Або варення не зварили. Суниця, малина, вишня... Здавалося б, золота пора для Карлсона. Та він, бідолаха, так об'їдається, що до даху ледь долітає. І вирішив тоді наш герой у підвалі оселитися. Тепер у нього багато нових друзів.

— Привіт, Карлсоне! — гукають йому діти.

— Як вас звати? — питає Карлсон у них.

— Петрик! — врізнобій кричали діти.

— Дмитрик! Світланка! Наталка!

А один кучерявий хлопчик навіть назвався Родрігесом. Ще й свідоцтво про народження приніс, де також чорним по білому було написано: «Родрігес Рамон Хуан Педро Черевиченко». Що ж тут поробиш, і не такі часом імена трапляються!

І — о диво! — при відповіді в дітвори в кишенях цукерки стали з'являтись. Та не просто цукерки, а в кожного саме такі, які найбільше любить. І тут ще один хитрий секрет: цукерок у кожного з'являлося стільки, скільки ім'я дозволяло. Що, дивно? Неймовірно? Можливо, але на всі прохання розкрити свої хитрощі, гурман з пропелером лиш хитро посміхався і шелестів обгортками.

Захотіла дітвора своїми силами розібратися і з'ясувала, що все залежить від того, хто яке ім'я має. З цим у Карлсона було дуже суворо. Ті хитруни, що не своє ім'я пробували назвати, взагалі з порожніми кишенями лишалися. А в найхитріших, які другий раз пробували пройти повз Карлсона, кількість цукерок зменшувалася на одиницю. У тих, що встигали з'їсти отримані першого разу цукерки, просто вітер у кишенях гуляв після повторної зустрічі з магом...

І пішла поголоска серед дітлахів. Усе нові й нові юні обличчя пропливали перед Карлсоном. Раденькі дітки повертаються з цукерочками додому.

Андрій та Руслан отримали по одному «Гулліверу», Юля та Борис — по дві «Білочки», Тарас — три «Каракуми», Світлана та Іринка з Грицьком — по чотири «Червоних маки». Цукерки були навіть з іноземними назвами, які було важко прочитати. Відомо лише, що Віка, Дмитрик і Тамара отримали по 6 цукерок, Уляна і Назар — по 8, Олег — 9, Лариса і Христя — по 12, Оленка —16, а Зіна — найбільше, 20 цукерочок.

Якщо можеш, то визнач, скільки цукерочок перепало б тобі від чародія Карлсона? А якщо ти не любиш солодкого, то скажи хоча б, з чим повернулися після рандеву з солодким магом наші Пундик та Киця?

Підказочка: Карлсон ділив букви в алфавіті на десятки і вважав, що дівчатка люблять солодощі більше за хлопців.

Три собачки

Невдовзі у нашому місті має відбутися конкурс краси серед собак, приурочений першому осінньому дню народження Ковба-сана. Щоб розставити всі крапки над «і», краще пояснити історію виникнення цього свята.

А вона така. Прочитав десь Класний кітхитрюга, що один рік котячого життя прирівнюється до десяти років людського, і зажадав, щоб у нього на рік було десять днів народження. Класна громадськість пішла коту назустріч і погодилася святкувати день народження Ковба-сана щомісяця. Тобто дванадцять разів на рік.

І ось тепер Пундик, Джексон і Колібрик готувалися до участі в конкурсі собаколюбів імені Ковба-сана. Мали вони трьох собачок, яких звали Кулька, Булька і Пушок. Песики були породистими і вправно виконували команди своїх господарів. Хлопці щодня по 2-3 години займалися з ними, тренували то на стадіоні, то в парку.

І от якось одного разу зібралися наші Класні герої вивчити зі своїми чотириногими друзями вихід на сцену, стійку на двох лапах і поклін глядачам. Вивели вони, значить, своїх собачок на стадіон і давай прогулюватися з ними туди-сюди по доріжках! Нагулявшись досхочу, перейшли до наступної вправи. Двоє собачок одразу зрозуміли, чого від них хочуть, і слухняно стояли на двох лапках, а Кулька раптом побачила чорного кота і, мов справжня куля, погналася за ним. Її господар помчав за нею. За ними кинулася й непосидькувата Булька.

— Агов! Ти куди? — гукнув господар Бульки і почав свистати.

— Спокійно, Джексоне, зараз я дожену твою собачку! — мужньо крикнув його друг і відважно побіг разом зі своєю.

Через якусь мить на стадіон повернувся третій хлопець зі своєю Кулькою.

— А Колібрик зі своєю собачкою непогано бігають, — сказав він, притримуючи за шворку свого вихованця.

Чи виграють якісь призи і медалі хлопці зі своїми собачками на конкурсі, покаже час. Але от дуже хотілося б знати: як звали собак кожного з учасників цього конкурсу?

Набір банок

Подарували якось мамі нашої Киці два набори чудових баночок для продуктів. Один з них вона використала за призначенням, а другий віддала дочці. Класна красуня в Клас тоді ще не ходила і цілими днями гралася в ляльки та ліпила тістечка з піску в пісочниці, тож баночки виявилися дуже доречними. Задоволена Киця відразу ж заходилася розкладати в них свої дівчачі (і не тільки) дрібнички, і от що вийшло в підсумку.

М'ячики для пінг-понгу вона не поклала у банку з написом «Крупа», намисто ж поскладала у банку, яка стоїть поруч з банкою, у якій за інших обставин мала б зберігатися крупа. Гумки для волосся Киця поклала в банку, яка стояла поруч із найбільшою посудиною, а м'ячики — в банку, що знаходилася по сусідству з тією, в якій були гумки. Ще в одній банці вона зберігала свої різноколірні стрічки.

А тепер запитаннячко до тебе: подумай і скажи, будь ласка, в яких банках зберігалися Кицині м'ячики, намисто, гумки для волосся та стрічки? Зробити це пропонує тобі **Люба Дмитришак з Тернополя**, яка й надіслала цю оригінальну задачку.

Добрий ключник

У далекій країні Небувалії, на краю височенної Захмарної гори, над глибочезним провалля у Нікудиння, навис над землею замок злого чарівника Ненажерра. У підземеллі цього замку є темниця, що складається аж із 32 камер. Щоправда, сам чарівник називає їх кімнатами, та ми з вами знаємо, які в темниці кімнати! У кожній з них мокро, холодно і сидить, закутий у кайдани, один в'язень. А на дверях кожної з камер висять таблички: «В'язень №1», «В'язень №2», «В'язень №3»... Чаклун любив порядок.

Не так давно до лабетів злого чарівника потрапила принцеса Алісія, наречена принца-красеня Галісія. Довідавшись про таке нещастя, відважний юнак відразу подався до замку Ненажерра. Знав, що здолати у відкритому бою злого чаклуна йому не під силу, а поїхав! Добре, що хоч знайшовся хороший чоловік (його імені ми з відомих причин не повідомляємо), який нарадив хлопцеві звернутися по допомогу до ключника темниці...

Ключник порадив Галісію завітати опівночі, коли чарівник хропітиме і дивитиметься свої чорні сни. Ключнику було шкода цих молодят. Він сказав, що відпустить юну принцесу, але за умови, що юнак має відгадати, у якій кімнаті утримується його наречена. Ключник погодився відповісти на п'ять запитань Галісія, але попередив, що задля конспірації він не говоритиме, а лише киватиме головою (що означатиме «Так») або хитатиме нею (кажучи «Ні»). Довго думав юнак і таки поставив ключнику п'ять запитань, на які той відповів: «Так», «Так», «Ні», «Ні», «Ні». А потім упевнено вказав на двері кімнати номер сім. Ключник відімкнув двері і випустив дівчину. Щасливі молодята повернулися на свої землі, де й зараз проживають і добра наживають.

А тепер подумай і скажи, які запитання ставив Галісій доброму ключнику, якщо в результаті йому вдалося дізнатися, що його наречену тримають у камері з табличкою «В'язень №7»?

Запитаннячка від колібрика

Скласти ці запитаннячка вундеркінду допоміг наш постійний читач і великий шанувальник Гаррі Поттера **Олександр Вешелені з Мукачевого Закарпатської області.** Чи варто наголошувати на тому, що для відповіді на них бажано бодай трохи бути знайомим з пригодами юного чарівника?

1. У яку тварину перетворюється професор Макгонагл?
2. З якої країни походив дракон Норберт?
3. Як звали сестру дяді Вернона?
4. Хто наглядає за Гаррі, коли сім'я Дарслі їде на відпочинок?
5. Хто був капітаном збірної Слізерина з квідичу?
6. Хто створив філософський камінь?
7. Як звали професора астрономії?
8. Чого боїться Василіск?
9. У якій країні переховувався Волдеморт аж 13 років?
10. В якому селищі стояв будинок Ріддлів?

Добрі герої

Практично в кожній казці присутні добро і зло. А що трапиться, якщо зло зовсім з них щезне? Усі герої стануть добрими! Ось на цьому й будується наша гра. Ведучий пропонує першій парі гравців назвати по одній казці, де є добрі і злі герої. Наприклад, «Вовк і семеро козенят» та «Червона Шапочка». Після цього ведучий пропонує кожному гравцеві з цих двох казок зробити одну, але таку, щоб усі герої в ній були добрими. І дає 15-20 хвилин часу. Учасники пишуть свої казки і здають аркуші ведучому. Той по черзі зачитує їх усім гравцям, не називаючи авторів. Голосуванням визначають три найкращі казки, а їхні автори отримують за перше місце — 3, за друге — 2 і за третє — 1 очко. Після цього гра триває далі: наступна пара гравців називає дві інші казки, і все починається спочатку. Грають доти, поки всі гравці назвуть хоча б по одній казці. Той, хто набирає найбільше призових очок, цілком заслужено стає переможцем у грі.

Ось приклад одної такої казочки: «Йшов лісом вовк і побачив хатку кози. Мама-коза саме наказала своїм діткам не відчиняти нікому двері і пішла в ліс за харчами. Та не послухалися козенята і впустили вовка до хатки. А той давай з ними гратися в різні ігри. Повертається через якийсь час коза, зустрічає на подвір'ї вовка і мчить до хатки. Аж бачить — козенят нема. Злякалася вона і давай їх шукати. Двох знайшла під столом, двох — на печі, двох — у печі, а одного — під лавкою.

— Мамо, а ти з нами теж будеш гратися? А де вовк?

А вовк тим часом побачив Червону Шапочку і повів її до бабусі...»

Ну як тобі така казочка?

Природні лицарі

Цю гру можна провести у школі або на багатолюдній вечірці. Обирають ведучого, решта учасників діляться на дві однакові команди.

Для гри потрібно 3 комплекти карток. Число карток у кожному комплекті має дорівнювати числу гравців. У першому комплекті має бути по 2 картки з картинками плодів: фрукти, овочі... У другому — по два малюнки дерев та кущів, а в третьому — квітів.

Перед першим туром ведучий ділить перший комплект карт на дві половини так, щоб у кожній були різні малюнки плодів, і роздає гравцям обох команд. Потім він наказує приготуватися, стає в центрі, розводить руки і командує:

— Всім плодам вишикуватися у дві шеренги за алфавітом!

Гравці обох команд, одна зліва від ведучого, а друга справа, швиденько шикуються у шеренги. Ведучий виходить і перевіряє правильність розстановки гравців у шеренгах. Зрозуміло, що той, хто має картку з малюнком абрикоса, має бути попереду того, у кого груша. Команда, яка швидше правильно вишикувалася, отримує призове очко.

Потім ведучий командує:

— Овочі, ану до мене!

Команда, де всі гравці з малюнками овочів вишикувалися швидше, отримує призове очко. Потім ведучий може дати команду вишикуватися, наприклад фруктам. Або цитрусовим... Так розігрують ще кілька очок, які потім сумуються з уже набраними. Далі ведучий збирає всі картки і оголошує результат гри.

У другому етапі ведучий ділить другий комплект карток і роздає їх по одній гравцям обох команд. Тепер він може давати такі команди: «Усі дерева та кущі — за алфавітом!», «Усі листяні дерева — до мене!», «Ягідні кущі — шикуйсь!»

У третьому етапі, щоб розіграти призові очки, ведучий може дати такі команди: «Усі польові квіти — шикуйсь!», Усі лісові квіти — до мене!», «Усі квіти у зворотному порядку алфавіту — шикуйсь!»

Команда, яка набере найбільше очок у всіх трьох етапах, стає переможцем і володарем почесного та благородного титулу «Лицар природи». А на завершення гри можна провести ще й четвертий етап, роздавши кожному по три картки (по одній з комплекту). А давати команди, змінюючи щоразу групу малюнків. Наприклад, спочатку просять вишикуватися всі «хвойні породи», тоді — «білі квіточки», потім — «ягоди»...

Аналогічно можна розіграти «Лицарів географії», «Казкових лицарів»... Усе залежить від вашої фантазії. Малюнки на картках можуть малювати самі учасники. Головне — щоб цікаво всім було.

Класні класики

Скажи, хто не любить пострибати в класики на вулиці за ясної погоди!? Сонечко світить, пташки щебечуть, малеча в пісочниці верещить, а ти — скок, стриб, потім знову скок, а потім стриб, стриб, ще раз стриб... Краса!

Що й казати, гарна розвага, та от біда — від погоди сильно залежиш. Сипонув дощ — і всі порозбігалися, хто куди, найчастіше — по квартирах. А у квартирі вже сильно не поскачеш, і причин тому повно. По-перше, сусіди знизу (якщо ти не живеш на першому поверсі), які в дев'яносто дев'яти випадках із ста просто не потерплять, щоб над їхніми головами гупало по стелі. По-друге, рідко де знайдеш настільки прогресивних батьків, які б з розумінням поставилися до розкресленого крейдою дубового паркету чи ламінованої підлоги. По-третє, хіба у квартирі нормально пострибаєш! Тут телевізор кольоровий, недавно куплений, там — шафа полірована (не дай боже подряпати!)...

«Та немає таких тупиків, звідки не можна було б знайти вихід!» — подумали наші Класні герої і придумали гру, в яку можна грати не виходячи з дому. Гра ця теж називається класиками, але то не прості класики, а настільні, але й вони дуже цікаві. Зіграй зі своїми друзями — і всі ви в цьому пересвідчитесь.

Спочатку слід ознайомитися із журнальною вкладкою, розділеною на меншу і більшу частини. По меншій частині стрибатимуть фішки гравців, а на більшу учасники кидають монету, яка показує, чи має фішка право на стрибок.

Мета гри — провести свою фішку від стартового поля до поля з позначкою «Клас». Перед початком гри кожний гравець ставить свою фішку на стартовій клітинці на меншій частині ігрового поля. Потім розігрують черговість ходів. Збоку на столі кладуть більшу частину ігрового поля та встановлюють відстань, з якої на неї будуть кидати монетку, — 0,5-1 метр від стола.

Щоб стати своєю фішкою на першу клітинку з Колібриком, гравець має кинути монетку на більшу половину поля так, щоб вона зупинилася на квадратику із зображенням вундеркінда. Щоб пройти фішкою далі, гравець повинний кинути монетку так, щоб та потрапила на квадратик із Класним або Ковбасаном. Потім кидають монетку на Джо, Пундика або Кицю, Джексона, Колібрика або Джо і т. д. Одне слово, щоб фішка стрибнула на якусь клітинку вперед, потрібно «вибити» відповідного Класного героя: або когось конкретного, або одного з двох, зображених поряд.

Щоб «вибити» якогось Класного героя, потрібно кинути монетку так, щоб вона повністю або частково потрапляла у клітинку, де він зображений. Після цього гравець отримує право піти своєю фішкою вперед на відповідну клітинку і знову кинути монетку. Якщо він ще раз «вибиває» потрібного героя, фішка крокує далі. Так відбувається до тих пір, аж поки він не помилиться.

Не можна, щоб монета вилітала за межі ігрового поля або падала не на того Класного героя. Якщо вона спиниться на тому герої, де в момент кидка стоїть фішка гравця або на полях із позначкою «Клас» та «Класні ігри», то гравець отримує право на повторне кидання. Якщо монета зупиняється на Класному герої, який зображений на сусідній по горизонталі клітинці, то фішка переходить на таку відповідну клітинку (наприклад, із квадратика з Класним на квадратик із Ковба-саном). Тобто вперед фішка не посувається, але гравець теж отримує право повторного кидання монети. Коли монета зупиняється на квадратику із зображенням сонечка або хоча б частково на нього заходить, то гравець зобов'язаний зробити хід фішкою на 1 рівень назад. Право наступного ходу при цьому за ним зберігається.

Якщо гравець помиляється, його фішка лишається на тому ж місці, а право ходу переходить до наступного гравця. Той теж намагається кинути монету так, щоб отримати право на переміщення своєї фішки. На одній клітинці ігрового поля може стояти по кілька фішок. Щоб пройти на фінішне ігрове поле, гравець повинний кинути монету так, щоб «вибити» слово «Клас». І зробити це треба так, щоб монета не зачіпала квадратика із зображенням сонечка. Інакше доведеться зробити хід назад. Пам'ятай: сонечко важливіше за інші малюнки.

Вибір монети та відстані, з якої її слід кидати, щоб було цікаво грати, можна додатково скоригувати після проведення кількох пробних ігор.

Отже, хто перший пройде своєю фішкою всю дистанцію, той і стає переможцем. Решта гравців можуть розіграти призові місця.

Не треба думати, що у «Класних класиках» стрибають самі лише фішки. Ні! Діє тут ще й таке правило: гравець, який помиляється, зобов'язаний підстрибнути! Якщо хтось захоче пострибати, то можна після кожної наступної помилки кількість стрибків збільшувати на одиничку. І все ж не варто, щоб гра у класики перетворювалась на суцільне підстрибування на місці. Бо класики ці все-таки настільні! Та й про сусідів таки не варто забувати.

Тож учися влучно кидати монетки, грай і неодмінно вигравай!

1 Розгадай ребуси, які надіслали **Лариса Миколюк із с. Маньківці Вінницької області** та **Аня Степанчук з смт. Зеленогірське Одеської області.**

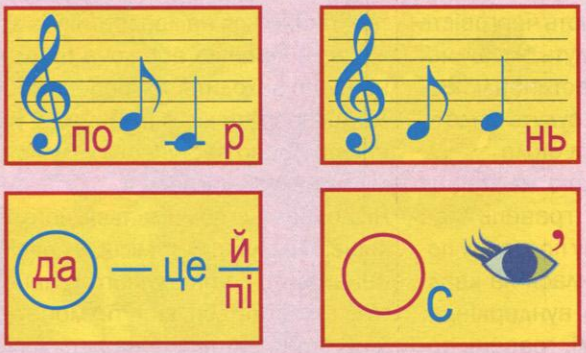

2 Знайди зайві слова у групах слів, які склала **Надя Мотько з с. Любахи Рівненської області.**

КІАНУ РІВЗ	БРЮС УЇЛЛІС	МАЙКЛ ДЖЕКСОН	ТОМ ХЕНКС	
БЕКХЕМ	ШЕВЧЕНКО	ФІГУ	ХАЦКЕВИЧ	КЛИЧКО
ДУБЛІН	ЕСТОНІЯ	БРЮССЕЛЬ	ЛІССАБОН	ЗАГРЕБ
ПРИП'ЯТЬ	ДНІПРО	ДУНАЙ	ДНІСТЕР	ДОН

3 **Оксана Басанець із с. Бережинка Кіровоградської області** пропонує з'єднати лініями прізвища українських письменників з їхніми псевдонімами.

4 Розшифруй і впиши слова, які загадав **Віталій Вапняр із с. Будей Одеської області**, і знатимеш, з допомогою чого можна прочитати народну приказку.

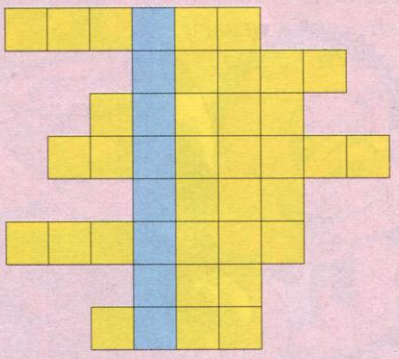

1. Ім'я хлопця
2. Предмет учня
3. Круть і ...
4. Осінній місяць
5. Дитячий журнал
6. Материк
7. Фарба для нігтів
8. Ранкові опади

ВОНИ ДОДАТОК ДАЛЬНІЯ
ДО СВОЇХ ДУМОК —
ЕЛДРЕЕ ДАЖЕНІ

5 Відшукай спосіб прочитати і розгадай загадку, яку надіслав **Андрій Поронько з м. Новгород-Сіверський Чернігівської області.**

6 Впиши у клітинки кросворда **Каті Жинжер з смт. Короп Чернігівської області** столиці країн, прапори яких зображено. У вертикальному стовпчику ти отримаєш назву пташки, яка врятувала Дюймовочку від крота.

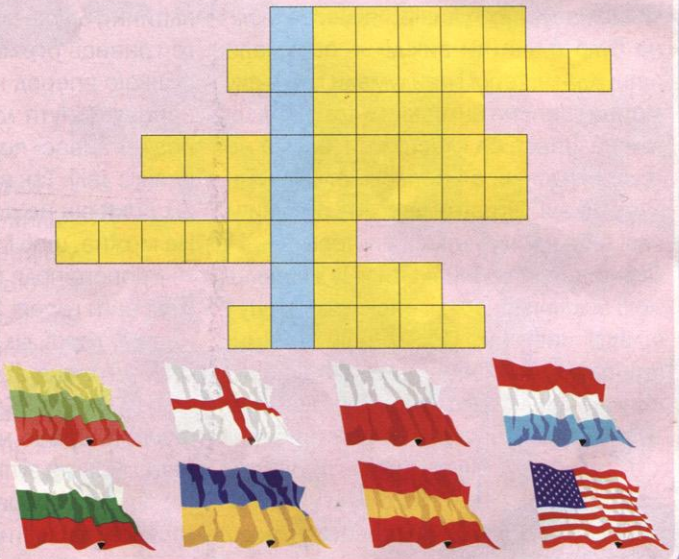

7 Якщо правильно впишеш числа у клітинки піраміди, то, як запевняє **Марина Цьот із Гадяча Полтавської області**, отримаєш на вершині 32.

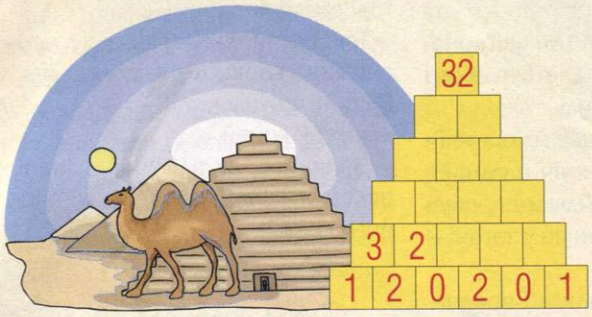

8 Знайди закономірність та заповни вільні клітинки «прогнозу погоди», який надіслав **Павло Клюєв з Луганська.**

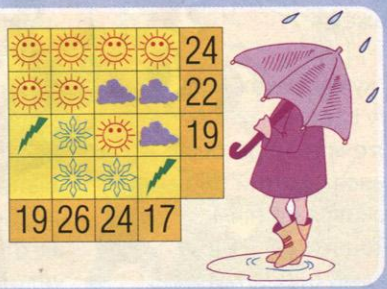

9 Що відрізняє людину від мавпи? Коли правильно впишеш слова у клітинки кросворда **Вікторії Тамаєвої з Красилова Хмельницької області**, то отримаєш відповідь на це запитання.

Базар, ярмарок					
Найбільша зірка Сонячної системи					
Подарунок від Св.Миколая неслухняним дітям					
Антонім до слова «плюс»					
На голові у лицаря					

10 Прочитай назви міст, які заховала **Катерина Богдан з м. Броди Львівської області.**

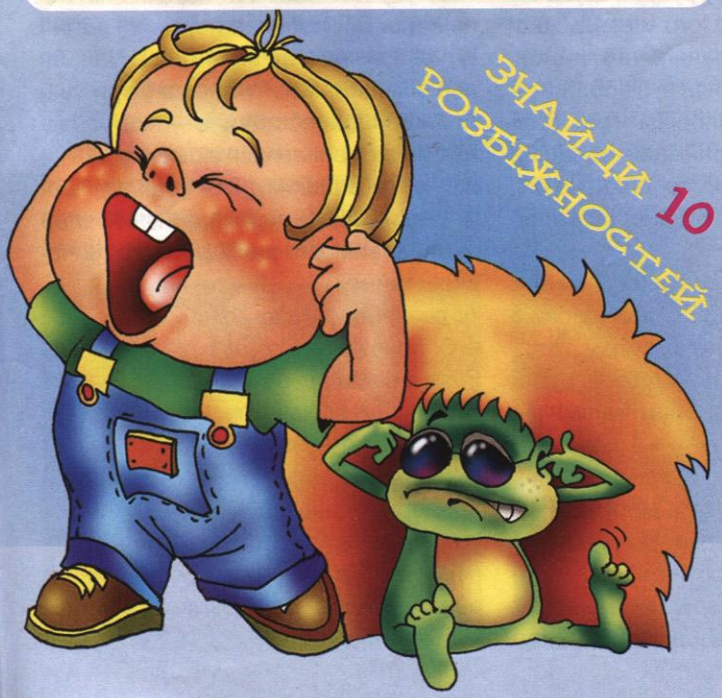

11 Розгадай загадки, які надіслав **Ярослав Дигал із с.Лосинівка Чернігівської області**, та впиши відгадки у відповідні клітинки. Коли зробиш усе вірно, то побачиш, чим характерна не зовсім золота осінь.

1 Не кінь, не віл, а прив'язаний.

2 Два брати у воду дивляться, а повік не зійдуться.

3 Куди вступиш — всюди маєш, хоч не бачиш, а вживаєш.

4 Навкруги вода, а з питвом — біда.

5 Неживе, а за людиною ходить.

6 Не вода і не суша, на човні не перепливеш і ногами не підеш.

7 Що росте догори коренем?

8 Залізна Варвара вища від амбара і дивиться на небо.

9 Стоїть корито, водою налите.

10 Сіре сукно лізе у вікно.

11 Коло носа в'ється, в руки не дається.

12 Червоний гість дерево їсть.

13 Кольорове коромисло через річку повисло.

14 Одне рядно сім баб тягло.

12 Числа у верхньому рядочку пов'язані між собою якоюсь математичною залежністю. **Наталя Яїчко з с. Олександрівка Полтавської області** пропонує підібрати одне з трьох чисел, яке би могло закінчити цей логічний ряд.

13 **Олександр Вешелені з Мукачевого Закарпатської області** зумів розмістити 120 овець у 15 вагонах потягу так, що у кожнім вагоні була різна кількість овець. А ти знаєш, як це зробити? І скажи, коли потяг буде довшим — коли їде вперед, чи коли їде назад?

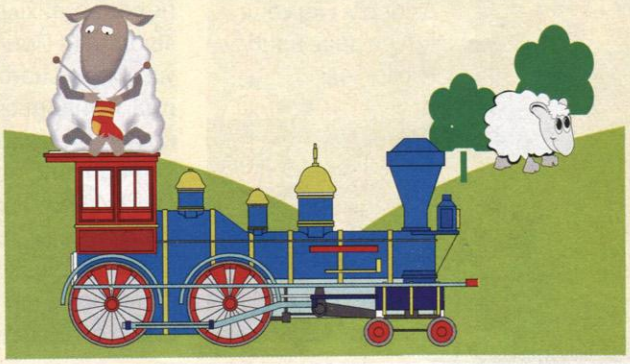

На Дикому Заході

Монетки (навіть не золоті) викликають у наших душах найтепліші почуття, а коли вони кудись раптово зникають, нам ніби сонце гасне. І спеціально для того, аби поберегти нерви глядача, було створено цей фокус. Ілюзіоніст, щоб не створювати нездорового ажіотажу навколо зникаючих під час фокуса монеток, супроводжує своє дійство захоплюючою розповіддю. Та перед тим як її почати, він повинен мати сім монет по 10 копійок і одну — по 50. Важливо прослідкувати, щоб усі десятикопієчні монети були однакового кольору і не мали дефектів. Тобто особливих прикмет.

Розклади п'ять десятикопієчних монет на столі так, як показано на малюнку. Праворуч поклади 50 копійок і решту десятикопієчних монет (тобто дві) і починай свою розповідь:

— Було це колись на Дикому Заході. На одному ранчо жило п'ятеро племінних скакунів (показуєш на п'ять монет по 10 копійок) та їхній господар Джон-Товстун (50 копійок). Він зараз саме сидить вдома і щось на банджо награє.

Потім ти показуєш на дві десятикопієчні монети поряд із Джоном і кажеш:

— А це двоє приблудволоцюг.

Далі тицяєш в одну з цих монет і продовжуєш:

— А одного вечора біля будинку Джона-Товстуна з'явився один бурлака і попросився на нічліг.

— Добре, — відповів Джон. — Ти можеш провести ніч в одній з моїх стаєнь, але... Тільки спробуй наблизитися до моїх коників у загоні — голову відкручу!

— О'кей! — озвався бродяга і поплентався до стайні. Кладеш монетку на долоню правої руки і кажеш:

— Це наша стайня.

Зіжми праву руку у кулак. Вкажи на другу монетку-бродягу і додай:

— Так сталося, що того ж вечора біля будинку Джона появився і другий бродяга. Він також попросився на нічліг.

— Добре, — відповів Товстун. — Я щойно впустив одного бродягу переночувати у свій хлів. Ти підеш ночувати в інший. Але не посмій думати про моїх коней! Як тільки щось запідозрю, розірву тебе на шматочки!

І бродяга поплівся спати у другий хлів. Розкрий свою ліву руку, поклади на неї монетку і повідом:

— Ось він, другий хлів.

Зіжми ліву руку в кулак і продовжуй:

— Але волоцюги тільки й думали, як би викрасти племінних коней у Джона-Товстуна і зникнути з ними у прерії. Й почали вони виводити їх одного за другим.

Візьми одну десятикопієчну монетку правою рукою (неодмінно правою!). Потім ще одну — на цей раз лівою. Продовжуй брати монетки по черзі різними руками до тих пір, поки вони усі не будуть у тебе в руках. Коли братимеш монетки, твої руки повинні бути стиснуті у кулак і повернуті долонями вниз.

Тепер протягни праву руку і підсунь 50 копійок поближче до того місця, де щойно були коні — забрані п'ять монеток.

— Джон тільки на вигляд був простий, — продовжуй свою розповідь. — Він не вірив у добрі наміри приймаків і вирішив піти поглянути на своїх коней. Ясна річ, волоцюги почули його кроки і миттєво повернули коней.

Почни розкладати десятикопієчні монетки на вихідні позиції, починаючи з лівої руки! Потім з правої, з лівої... і так усі п'ять монеток. Тепер у тебе в правій руці залишиться 2 монетки. Підніми руки догори і скажи:

— А бродяги, зрозуміло, залишилися у своїх хлівах, кожний там, де був.

Це дуже важлива фраза. Вона закріплює у глядацькій свідомості переконаність у тому, що у кожному кулаку ти маєш по одній монетці. Пересунь монету-Джона ще ближче до загону з кіньми і тоді сміло продовжуй:

— Товстун переконався, що у загоні все спокійно і повернувся у свій дім.

Відсунь при цьому 50 копійок подалі від монеток-коней.

— Звичайно, як тільки він пішов, наші волоцюги знову заходилися виводити його коней.

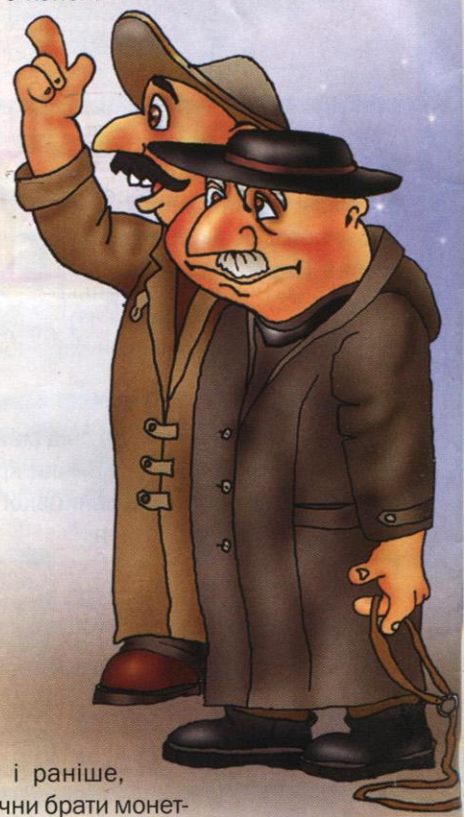

Як і раніше, почни брати монетки правою рукою, потім лівою. Змінюючи по черзі руки, забери всі монетки у кулаки.

— А Джону не давала спокою турбота про коней. Взяв він зі стіни свій вірний вінчестер і направився до загону.

Пересунь монету-Джона поближче до спорожнілого щойно місця. Цього разу Товстуну таки вдалося підкрастися непомітно. Він побачив порожній загін і тут же помчав перевірити свої хліви. Тепер волоцюгам життя могла б врятувати лише одна обставина — якби обидва бродяги виявилися в одному хліві, а всі коні — в іншому. Тоді наші волоцюги могли б якось виправдатися. А тепер ми подивимося, що ж робиться в наших стайнях...

Ти розкриваєш ліву долоню.

— О, обидва тут!

Розкриваєш праву долоню.

— Отакої! А всі п'ятеро коней — тут!

Похитай головою і додай:

— Цікаво, як цим волоцюгам вдалося провернути таку штучку?

І головне при цих маніпуляціях — не помилятися. Обидва рази слід починати брати монетки правою рукою, а повертати коней — лівою.

Герб чи ні?

Вийшовши на сцену, фокусник висипає на стіл енну кількість монет і запрошує когось із глядачів допомогти. Поки помічник підходить, фокусник швиденько оглядає монети і підраховує, скільки гербів він бачить. Важлива тут не стільки їхня кількість, як те, парна вона чи непарна. Припустимо, вона непарна. Це й потрібно запам'ятати. І звернутися до помічника:

— А переверніть-но мені, шановний, за раз одразу дві монети. Робити це можна стільки, скільки душа забажає. Перевертаючи монети парами, можете зробити це і з тими, які вже перевертали. Робіть це тихенько, щоб я не чув, і нічого мені при цьому не кажіть. Після того як усе зробите, прикрийте одну монету рукою. А я навіть відвернуся і затулю вуха руками. А коли все зробите, просто штовхніть мене вільною рукою у спину.

Коли помічник покличе тебе, повернися до стола і зроби замислений вигляд. А тим часом про себе підрахуй, скільки гербів ти бачиш. Тебе знову цікавитиме, яке то буде число — парне чи непарне. Припустимо, вийшло непарне число. Таким чином, числа однакові — і ти кажеш:

— Монета, яку ви прикриваєте, лежить догори не гербом.

Помічник забирає руку з монети, і всі переконуються, що герба не видно.

А от якби виявилося так, що після всіх дій помічника на столі фокусник нарахував би парну кількість гербів, то він міг би впевнено заявити:

— Монета, яку ви прикрили, лежить догори гербом!

Іншими словами, щоб демонструвати цей трюк, тобі слід запам'ятати таке правило: різні числа — прикрито герб, числа однакові — під рукою помічника глядачі не побачать герба.

Не слід спішити давати свій прогноз щодо прикритої монети, можна підійти до помічника, заглянути йому у вічі, намагаючись зробити вигляд, що хочеш прочитати його думки. А потім можна ще й похвалитися, що всі ці перевертання монет тут ні до чого, що ти просто хороший телепат.

Візерунок з монет

Це скоріше не фокус, а головоломка. Щоб її продемонструвати, тобі знадобиться десять монет по 10 копійок і десять — по 50. Розклади їх у візерунок так, як показано на *мал. 1*. Монети повинні лежати близько одна до одної, майже доторкатися ребрами.

Після цього зверни увагу глядачів:

— Всі добре бачать, що монети розкладено поперемінно?

Візьми в ліву руку журнал (можна «КЛАС») і постав його ребром на стіл перед монетами. Нахили його трішки на себе, щоб глядачі не бачили, що ти робитимеш. Вказівним та середнім пальцями правої руки висунь догори з другого і четвертого стовпчиків дві десятикопієчні монети і опусти їх поза монетами по поверхні стола вниз і, зберігаючи відстань між ними, підведи їх під монети по 50 копійок у тих же двох стовпчиках *(мал. 2)*. Притисни їх до 50-копієчних монет і пересунь другий та четвертий стовпчики на відстань однієї монети догори *(мал. 3)*. На це тобі знадобиться кілька секунд. Щоб відвернути увагу глядачів від своїх дій, піднеси праву руку догори і зроби над монетами ще декілька чарівних рухів. Потім забери журнал вбік і промов:

— Погляньте, а монети посортувалися в акуратні рядочки 50- та 10-копієчних номіналів.

Звичайно, глядачі бачили, що ти щось витворяєш за журналом, але здогадатися, як тобі так швиденько вдалося їх посортувати, вони не зможуть. А, тим паче, повторити це.

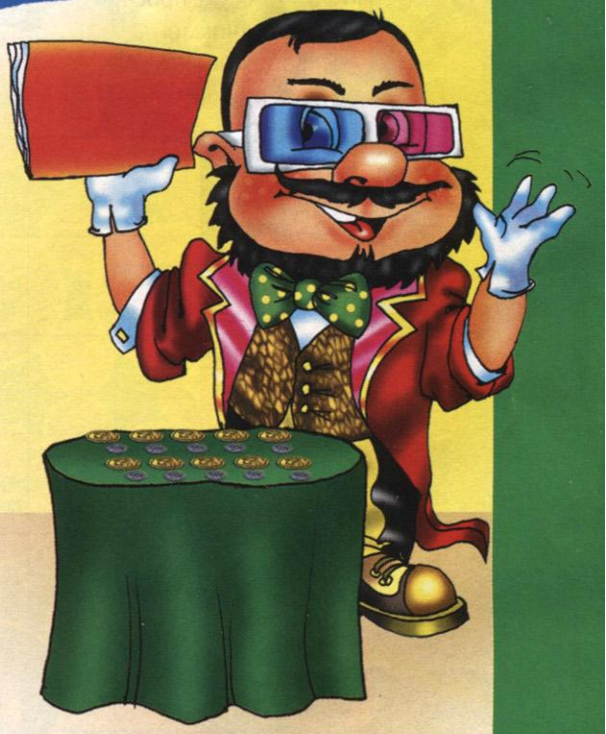

Італійський кросворд

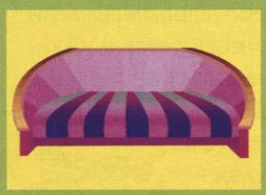
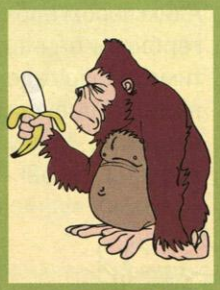

				Морський рак (4)	Столиця Канади (6)		Англійська міра площі (3)						Споруда в порту для захисту від хвиль (3)	Особовий склад літака (6)
			Стан після пережитої небезпеки (3)	Райцентр на Одещині (4)	Країна в Азії (5)	Овальна крива (5)	Щит Зевса (5)	Ударний музичний інструмент (7)	Французький живописець (4)	Генеральна ... ООН (8)	... Гус, ... Жижка (2)	Німецький Донбас (3)	Земляний горіх (6)	Трюк ілюзіоніста (5)	... Батист Мольєр (3)
			Борщ, салат, голубці (6)	Чорне «золото» (5)	Загальносемітське верховне божество (2)	Слов'янський правитель (5)	Цінне дерево (3)	Найнижчий чоловічий голос (3)	Частина окулярів (6)	Притока Єнісею (6)	Слово з протилежним значенням (3)	...-Ріяд-столиця Саудів. Аравії (2)	Сузір'я (8)	Актор ... Делон (4)	Скрипачка Асія ... (4)
	Навчальний заклад (5)	Вузлікове плетіння (7)	Ш	К	О	Л	А								
Одиничний вектор (3)	Дитячий журнал (4)	45 хвилин у школі (4)					К	Л	А	С		У	Р	О	К
	Поема Т.Шевченка (8)	Автомобільні змагання (4)													
	Урочистий вечір з танцями (3)	Предмет викладу (4)													
	Дозвіл на в'їзд у державу (4)	Міжнародна футб. федерація (4)													
Сходи на кораблі (4)	Свобода (4)	Ліва притока Дніпра (3)													
	Нота (2)	Місяць року (7)													
Співачка ... Лорак (3)	Спортивний снаряд (4)	Неотруйна змія (3)													
	Ведмежатко ...-Пух (5)	«... у Країні Чудес» (5)													
		Побратим ліжка (5)													
	Богиня Перемоги (4)	Пристрій для прийому радіохвиль (6)													
	Музичний інструмент (4)	Людиноподібна мавпа (6)													
	Шабля з увігнутим лезом (6)	Сусід словака (3)													
	Основоположне твердження (5)	Агрегатний стан води (6)													
	Бальний танець (5)	Байкало-Амурська магістраль (3)													

П'ятибуквений кросворд

● Слова вписуються за годинниковою стрілкою

У японських кросвордах зашифровані малюнки. Завдання — відтворити зображення за числами, які зазначені зліва від рядочків і над колонками. У кольорових кросвордах групи з різним забарвленням необов'язково мають бути розділені однією чи кількома вільними клітинками, вони можуть стояти поряд.
У цьому номері використані кросворди

- **Халак Наталі** (с.Лішня, Львівська обл.)
- **Давидова Артема** (м.Біла Церква, Київська обл.)
- **Ракші Олени** (с.Новопетриківка, Донецька обл.)
- **Футар Марини, Джунжик Світлани** (с.Софіївка, Миколаївська обл.)
- **Бойко Марини** (м.Конотоп, Сумська обл.)
- **Ткача Ярослава** (с.Лаврів, Волинська обл.)
- **Майдука Геннадія** (м.Нова Каховка, Херсонська обл.)
- **Скрипник Ольги** (с.Ленінське, Сумська обл.)
- **Чижикової Наталі** (м.Долина, Івано-Франківська обл.)
- **Динди Ольги** (смт.Кельменці, Чернівецька обл.)

Надсилай і ти свої кросворди! Але перед відправленням обов'язково перевір, чи вони розв'язуються. Можеш зробити це самостійно або попросити своїх друзів.

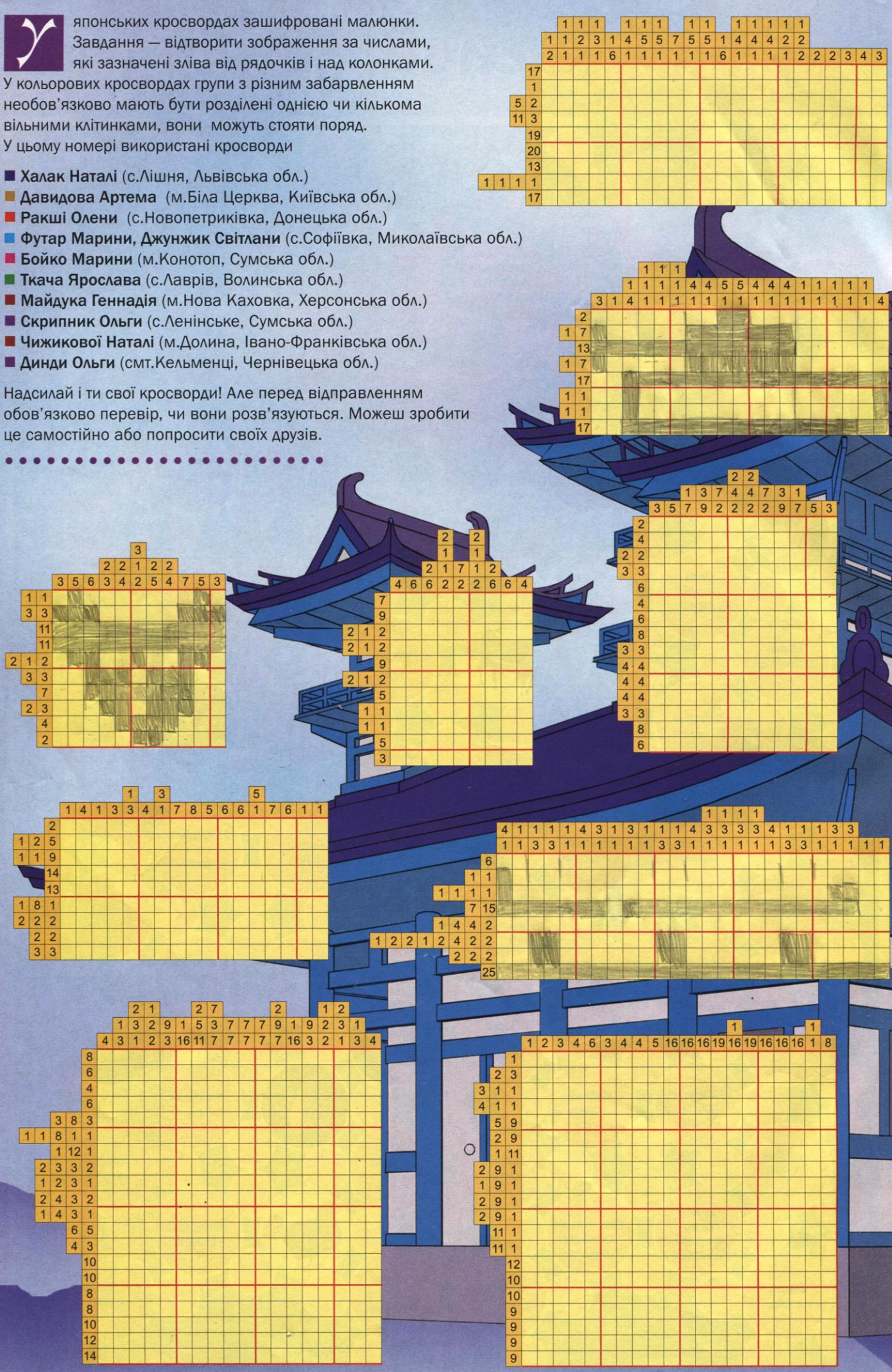

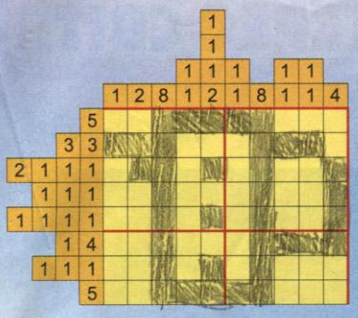

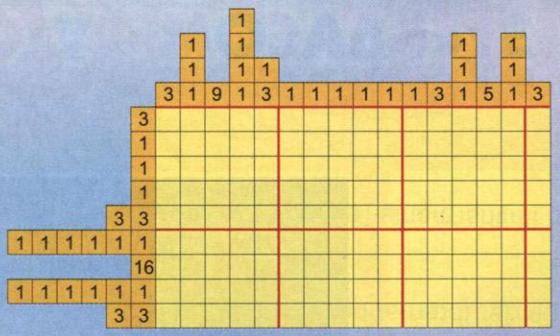

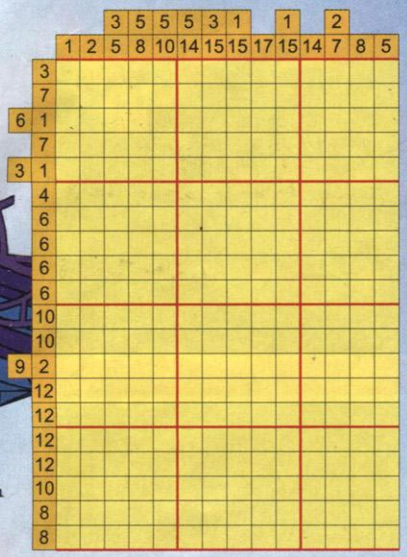

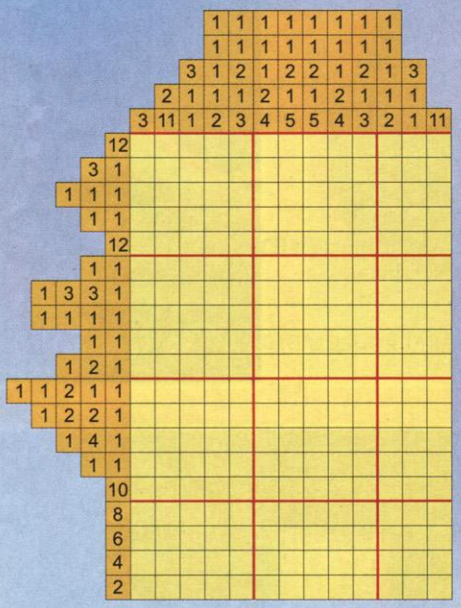

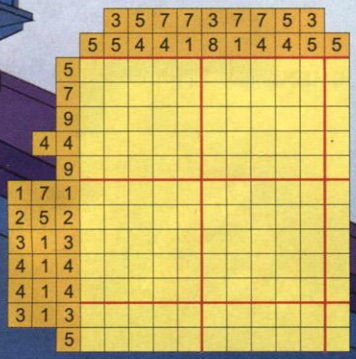

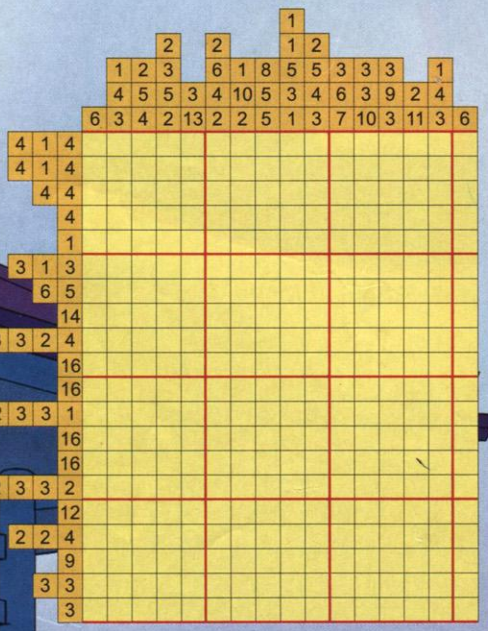

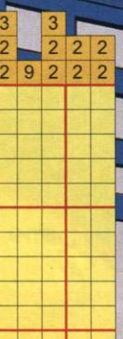

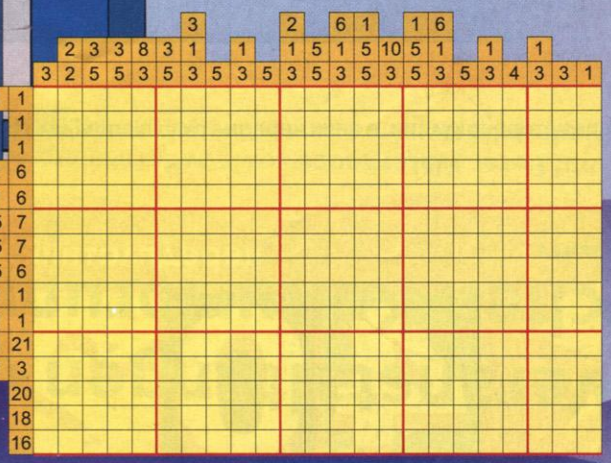

Читай у наступному «Класі»

Who is хто?

ДЕНІЕЛ РЕДКЛІФФ — ЧАРІВНИК ГАРРІ ПОТТЕР

Білі плями історії

ФІЛОСОФСЬКИЙ КАМІНЬ

ТАНІТА ТІКАРАМ + САША PROJECT

Класна музика

Класний спорт

ДЗЮДО — ГНУЧКИЙ ШЛЯХ ДО УСПІХУ

Лікбез для хлопців

ЧИ ЛЕГКО БУТИ ВИНАХІДНИКОМ?

Легенди спорту

КОСТЯНТИН ЦЗЮ

Автоклас!

ЗАЧАРОВАНІ АВТОМОБІЛІ

ПОРИНЬ РАЗОМ З «КЛАСОМ» У СТЕРЕОСВІТ!

www.stereomir.ru

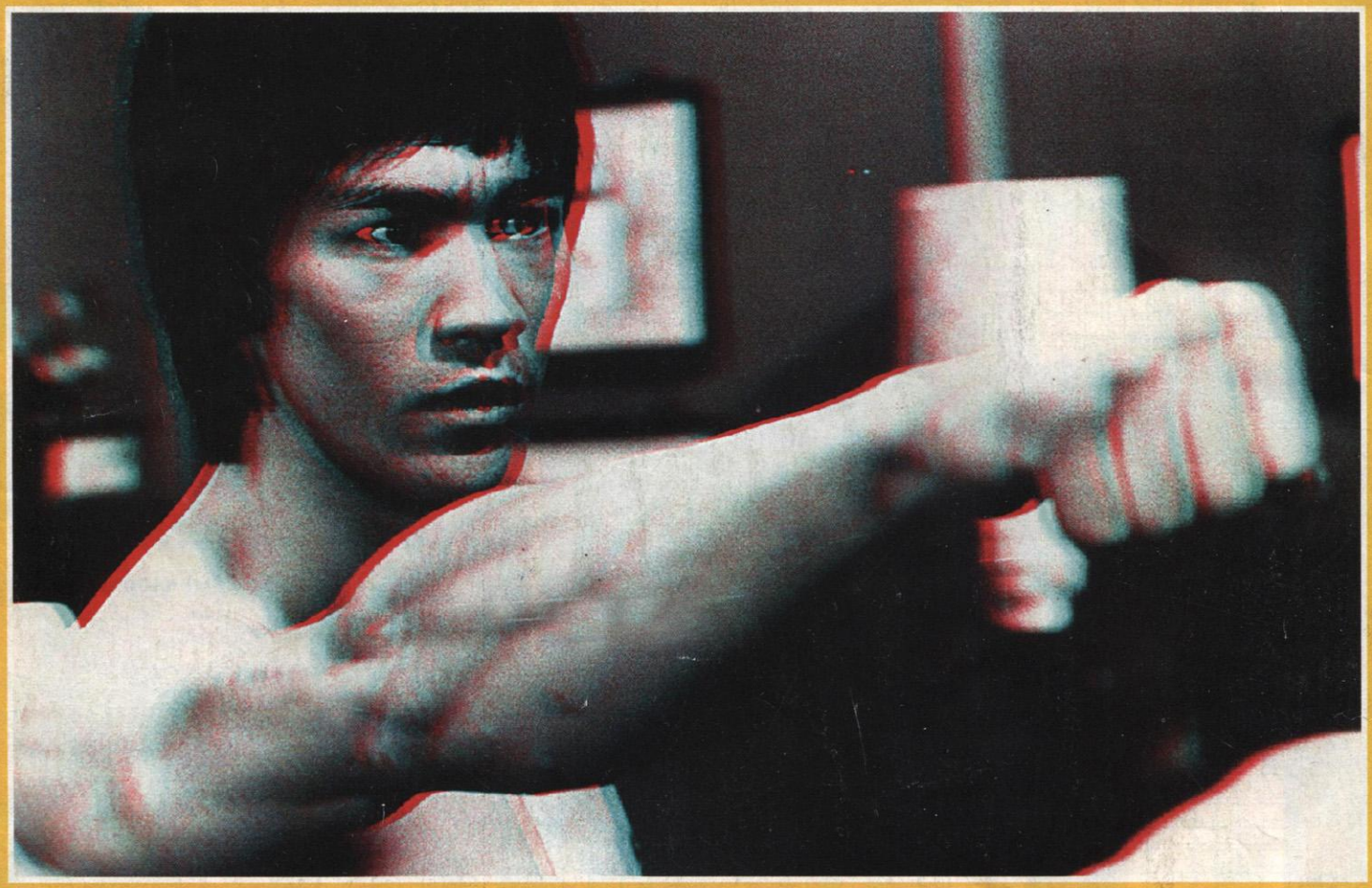

Ці стереокартинки слід розглядати через стереоокуляри, в яких червоне скло відповідає правому оку, а синє — лівому.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

КЛАС®

К! Л! А! С!

передплатний індекс

4 0 2 4 0